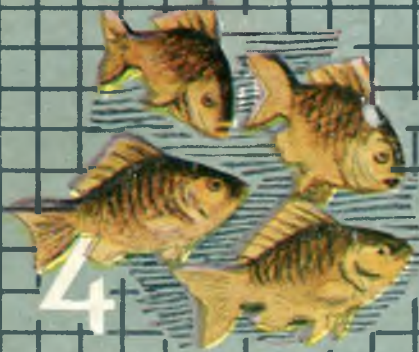

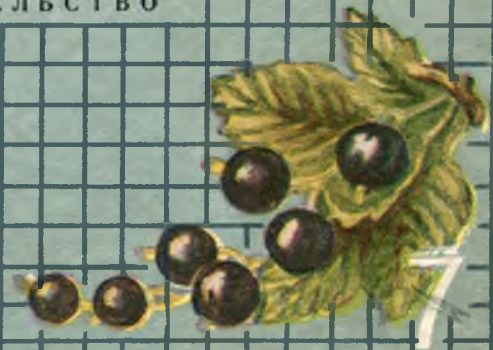

АРИФМЕТИКА

1 класса

КЪАРАЧАЙ-ЧЕРКЕС
КИТАБ ИЗДАТЕЛСТВО
1961

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

РСФСР-ни ПЕДАГОГИКА ИЛМУЛАРЫНЫ АКАДЕМИЯСЫ

А. С. ПЧЕЛКО эм Г. Б. ПОЛЯК

АРИФМЕТИКА

БАШЛАННЪАН ШКОЛНУ
БИРИНЧИ КЛАССЫНА УЧЕБНИК

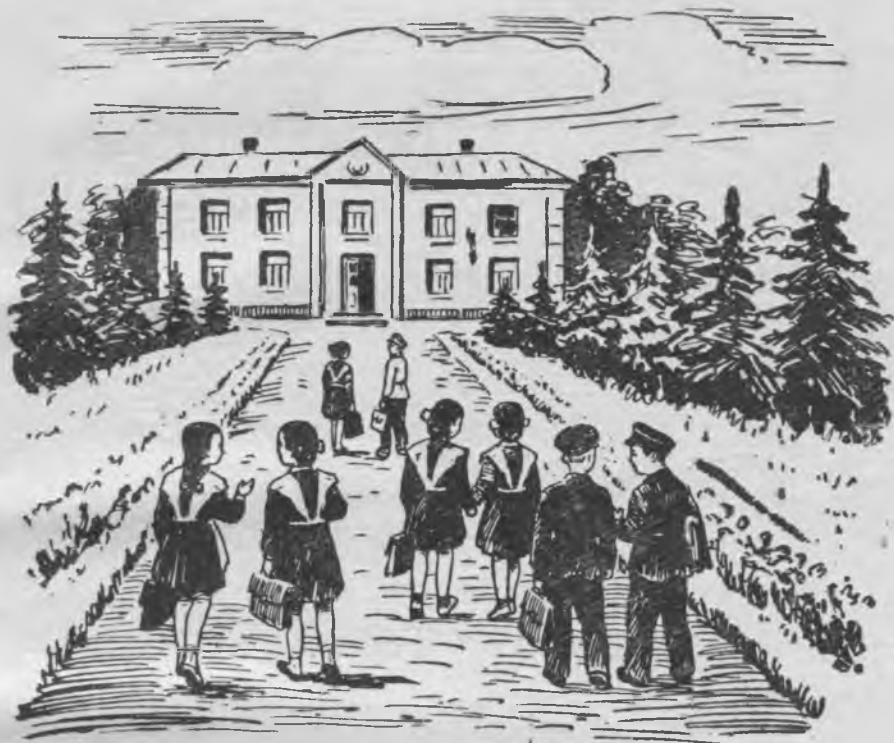
РСФСР-ни ПРОСВЕЩЕНИЕ МИНИСТЕРСТВОСУ
БЕГИТГЕНДИ

*КЕЧЮРЮЛГЕНИН КЪАРАЧАЙ-ЧЕРКЕС ОБЛИСПОЛКОМНУ
ХАЛКЪ ОКЪУУ БЕЛЮМЮ
БЕГИТГЕНДИ*

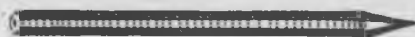
ЭКИНЧИ ЧЫКЪГЪАНЫ,
ТЮЗЕТИЛГЕНИ.

КЪАРАЧАЙ-ЧЕРКЕС КИТАБ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЧЕРКЕССК—1961

БИРИНЧИ ОНЛУКЪ.

Уллу — гитче

Узун — къысха

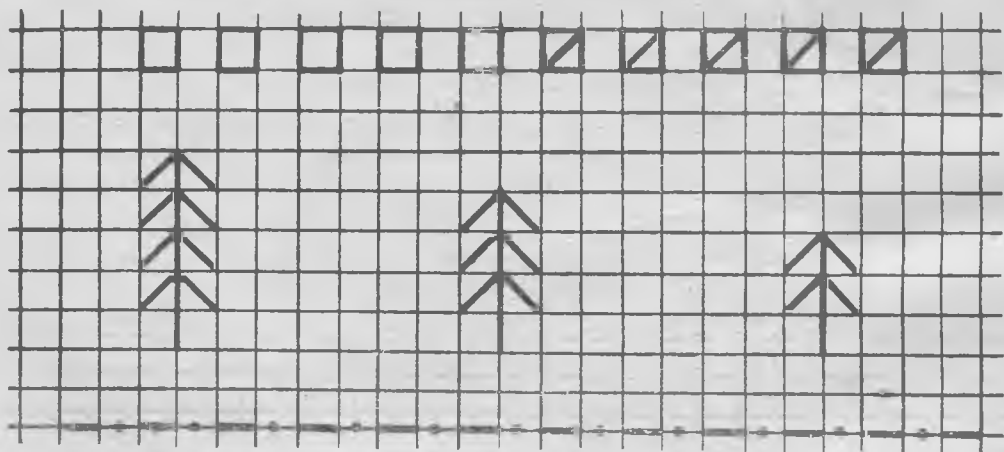

Сабийле ненчадыла? Терекле ненчадыла?
Къайыкъчыкъла ненчадыла?

Ненча терекни сураты салыннъан эсе, анча таякъчыкъ кёргюз.

Суратда ненча сабий бар эсе, анча тегерекчик сал.

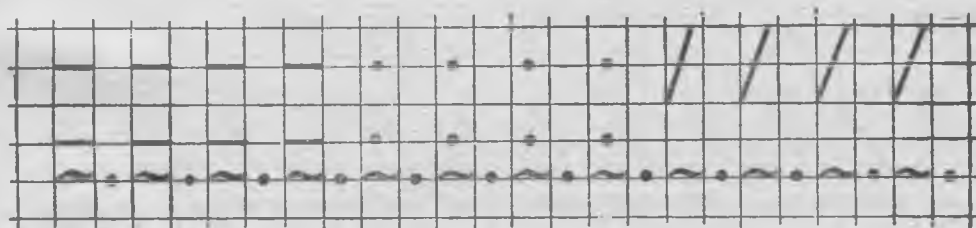

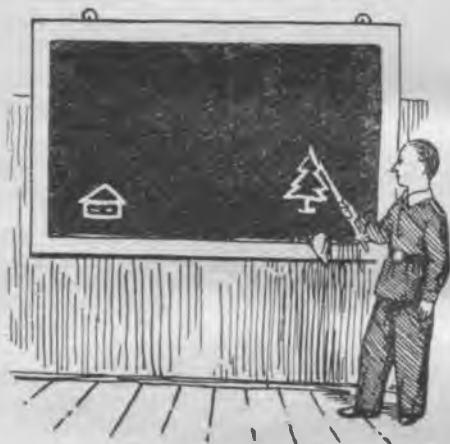
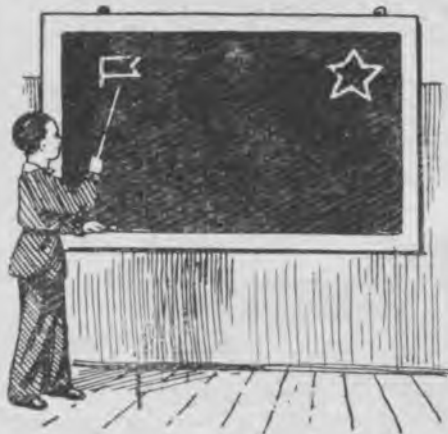

Ненча мешокну сураты салыннъан эсе, анча таякъчыкъ кѣргюз.

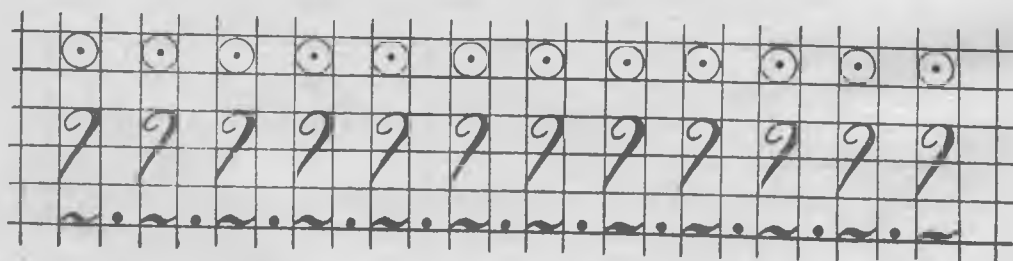
Ненча агурча бар эсе, анча тѣгерекчик сал.
Ненча помидор бар эсе, анча тѣгерекчик сал.

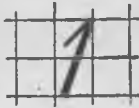

Байракъчыкъ къайда салыннъанды: башын-
дамы, огъесе туюндеми? Сол джанындамы,
огъесе онъ джанындамы?

Джулдузчукъ къалайгъа салыннъанды? Юй-
чук'а? Нызычыкъ'а?

Кёб—бир.

Суратын сал

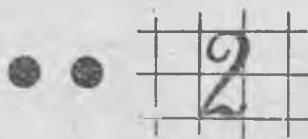
Суратны тубюне 1-ни джаз.

2 деген сан.

1 таякчыкыны сал.
Энтда 1 таякчыкыны сал.
Таякчыкыла ненча бол-
дула?

Таякчыкыладан
кыра:

Адамны ненча кыолу барды? Ненча аягы?
Ненча кысю? Ненча кыулагы?

Суратларын
сал.

Суратны тубюне 2-ни
джаз.

Бутакъгъа 1
чыбчыкъ къонуб
тургъанды. Аны
къатына дагъыда
1 чыбчыкъ учуб
келгенди.

Чыбчыкъла нен-
ча болдула?

Гугурукну ненча
аягъы барды?

Джюджекни уа?

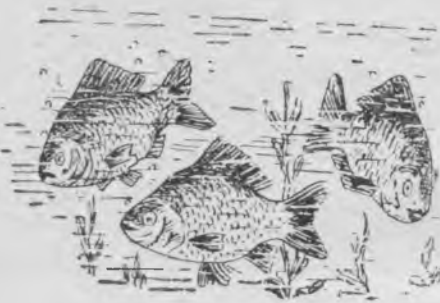
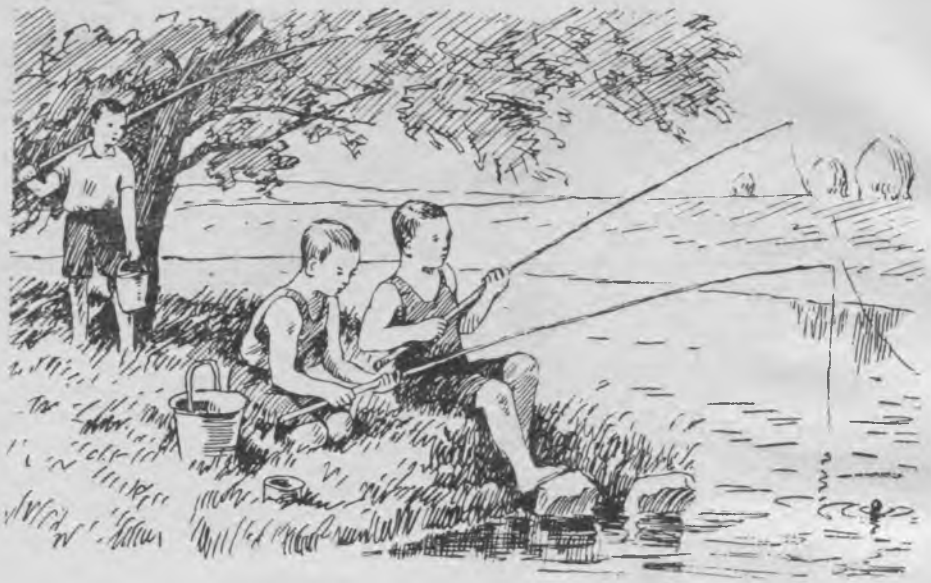
Ненча къулагъы
барды?

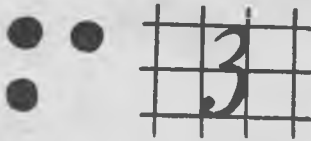
Ненча къанаты
барды?

3 деген сан.

3

Таякчыкъладан къура:

Суратларын
сал

Суратны тубюне
3-ню джаз.

2 джашчыкъ бла 1 къызчыкъ аякъ машиналагъа миниб ойнадыла. Ойнагъан сабийле бары да ненчадыла?

Сабий аякъ машинаны аллында 1 чархы, артында 2 чархы барды.

Сабий аякъ машинаны бютеу да ненча чархы барды?

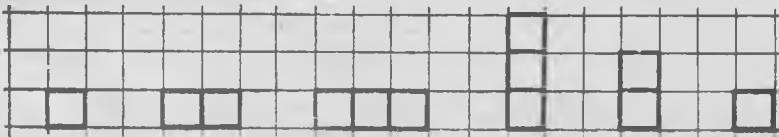
3 квадратчыкъны былай сал:

3 квадратчыкъны дагъыда башха тюрлю къалай салыргъа боллукъду?

3 капекни къайсы монеталадан къуараргъа боллукъду?

Кесилген таблицаны монеталарындан 3 капек къарарча алай ал.

 Аллынга 2 атлам атла, 3 атлам атла.

4 деген сан.

4

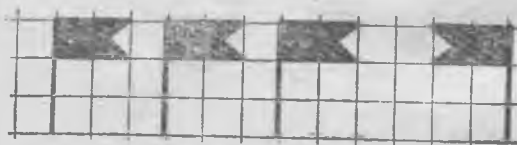
4 таякъчыкъдан
квадрат кѳура:

3 таякъчыкъны сал, дагъыда 1 таякъчыкъны сал. Таякъчыкъла ненча болдула?

Столну, шиндикни нѳнчашар аягъы бар эсе, анчашар таякъчыкъ кѳргюз.

Суратларын сал

Суратны тюбюне 4-ню джаз.

Бутакъгъа 4 чыбчыкъ къонуб тура эдиле.
Бирчиги учуб кетди. Бутакъда ненча чыбчыкъ
къалды?

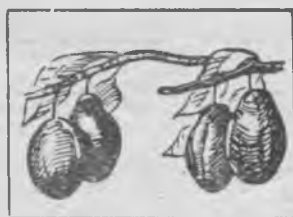
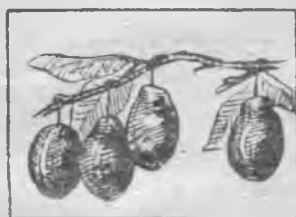

Эчкини ненча Машинаны ненча Гёбелекгени
аягъы барды? чархы барды? ненча къа-
наты барды?

4 квадратчыкъны былай сал:

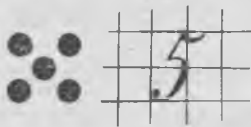
4 квадратчыкъны дагъыда башха тюрлю
къалай салыргъа боллукъду?

Автомобилни ненча чархы болгъанын тарх
бла джаз.

Ийнекни ненча аягъы барды? Гугурукну
ненча аягъы барды? Итни ненча аягъы барды?

5 деген сан.

4 таякчыкыны сал, дагыда 1 таякчыкыны сал. Таякчыкыла ненча болдула?

Джулдузчукъну ненча мюйюшу бар эсе, анча таякчыкъ кѣргюз.

Суратларын сал:

Суратны тюбуне 5-ни джаз.

5 квадратчыкыны былай сал: $\square \square$
 $\square \square \blacksquare$

5 квадратчыкыны дагыда башха тюрлю кылай салыргыа боллукъду?

5 капекни кыйсы монеталадан кыураргыа боллукъду?

Бир кыолда ненча бармакы болгыанын, киш-дикни ненча аягы болгыанын, таукыну ненча аягы болгыанын тархла бла джаз.

Хар столбикде ненча чыртлеуок бар эсе да, сана эм тархла бла джаз.

$$1 + 1 = 2$$

$$2 + 1 = 3$$

$$3 + 1 = 4$$

$$4 + 1 = 5$$

$$1 + 1 =$$

$$3 + 1 =$$

$$2 + 1 =$$

$$4 + 1 =$$

Акъ юй къоянла ненчадыла?

Къара юй къоянла ненчадыла?

Къоянла бары да ненчадыла?

Сол джанында ненча быхы барды?

Онъ джанында ненча быхы барды?

Быхыла бары да ненчадыла?

269

1	+	1	=	2
2	+	1	=	3
3	+	1	=	4
4	+	1	=	5

$4 + 1 =$

$3 + 1 =$

$2 + 1 =$

$1 + 1 =$

$3 + 1 =$

$4 + 1 =$

6 деген сан.

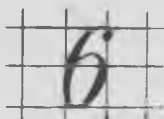

Къамжакъны ненча аягъы бар эсе, бутакъ-
да ненча балийни сураты салыннъан эсе, анча
тёгерекчик сал.

6

6 таякъчыкъдан къура:

5 таякъчыкъ сал, дагъыда 1 таякъчыкъны
сал. Таякъчыкъла ненча болдула?

6 балийни суратларын сал эмда суратлары-
ны тюбюне 6-ны джаз.

$$4 + 1 = 5$$

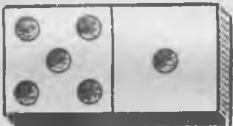
$$5 + 1 = 6$$

6 квадратчыкыны былай сал:

6 квадратчыкыны дагыда башха тюрлю кылай салыргыа боллукъду?

Кесилген таблицаны монеталарындан 6 капекни кыурарча ал.

6 пряникни 2 табакчыкыгыа кылай белюрге боллукъду?

Кыайсы санла джетишмейдиле?

1-ден 6-гыа дери, 6-дан 1-ге дери сана.

$$3 + 1 =$$

$$5 + 1 =$$

$$1 + 1 =$$

$$4 + 1 =$$

$$2 + 1 =$$

$$5 + 1 =$$

$$\boxed{2} - \boxed{1} = \boxed{1}$$

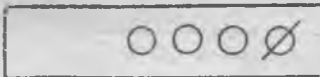

$$\boxed{3} - \boxed{1} = \boxed{2}$$

$$\boxed{4} - \boxed{1} = \boxed{3}$$

$$\boxed{5} - \boxed{1} = \boxed{4}$$

$$2 - 1 = 1$$

$$3 - 1 = 2$$

$$4 - 1 = 3$$

$$5 - 1 = 4$$

$$6 - 1 = 5$$

$5 - 1 =$

$3 - 1 =$

$6 - 1 =$

$4 - 1 =$

$2 - 1 =$

$5 - 1 =$

$6 - 1 =$

$4 - 1 =$

$3 - 1 =$

7 деген сан.

Ненча кьозну сураты салыннъан эсе, табакъда ненча алма бар эсе, анча клетканы юсюн сыз.

7

7 таякчыкъдан кьура.

6 таякчыкъ сал, дагъыда 1 таякчыкъ сал. Таякчыкъла ненча болдула?

7 алманы суратын сал. Суратны тубюне 7-ни джаз.

Къызчыкъ 6 юрге
чапракъ бла 1 эмен
чапракъ кебдирди. Ол
бютеу да ненча чап-
ракъ кебдирди?

$$6 + 1 = 7$$

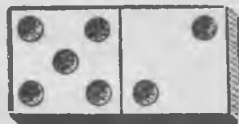
Бутакъда 7 керт-
ме битгенди. Джаш-
чыкъ 1 кертмени юз-
дю. Бутакъда ненча
кертме къалды?

$$7 - 1 = 6$$

7 квадратчыкъны былай сал:

7 квадратчыкъны дагъыда башха тюрлю къа-
лай салыргъа боллукъду?

7 алманы 2 табакъгъа къалай бёлюб са-
лыргъа боллукъду?

Кесилген таблицаны монеталарындан 7 ка-
пек къуарача ал.

1-ден 7-ге дери, 7-ден 1-ге дери сана.

$$4 + 1$$

$$7 - 1$$

$$3 - 1$$

$$5 + 1$$

$$6 - 1$$

$$3 + 1$$

$$6 + 1$$

$$5 - 1$$

$$5 - 1$$

8 деген сан.

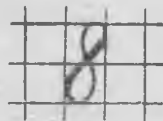

Бутакъчыкъда ненча дугъум бар эсе, анча тегерекчикни сал.

8

Таякъчыкъладан
2 квадрат къура:

7 таякъчыкъны, дагъыда 1 таякъчыкъны сал.
Таякъчыкъла ненча болдула?

8 шарны суратын сал. Суратны тубюне
8-ни джаз.

$$7 + 1 = 8$$

$$8 - 1 = 7$$

Хасан 7 тархны, дагъыда 1 тархны джазаргъа юреннъенди. Хасан ненча тархны джазаргъа юреннъенди?

Османны 8 кёгюрчюню бар эди. 1 кёгюрчюню учуб кетди. Османны ненча кёгюрчюню къалды?

8 таякъчыкъны 7 бла 1-ге айырыб бёл. 8 таякъчыкъны дагъыда башха тюрлю къалай бёлюрге боллукъду?

8 карандашны 2 коробкагъа къалай бёллюб салыргъа боллукъду?

Кесилген таблицаны монеталарындан 8 капек къурарча ал.

1-ден 8-ге дери, 8-ден 1-ге дери сана.

$$5 - 1$$

$$8 - 1$$

$$5 - 1$$

$$6 - 1$$

$$7 - 1$$

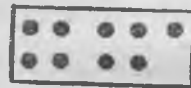
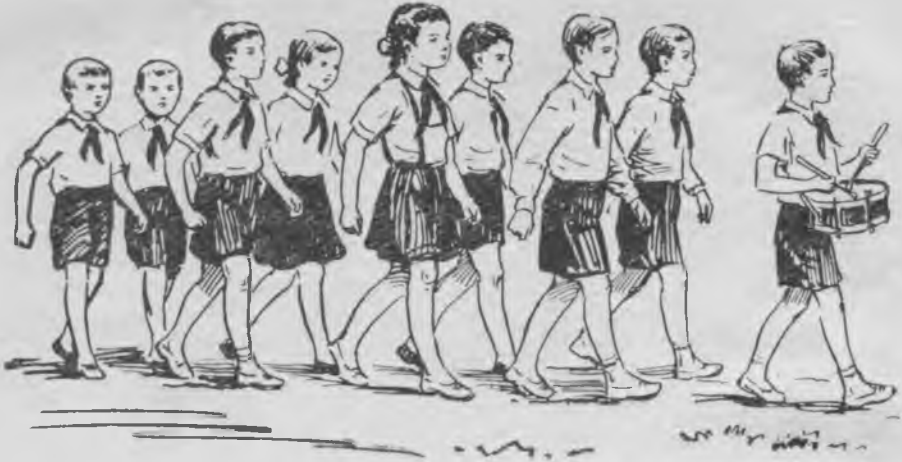
$$4 - 1$$

$$7 - 1$$

$$6 - 1$$

$$4 + 1$$

9 деген сан.

9

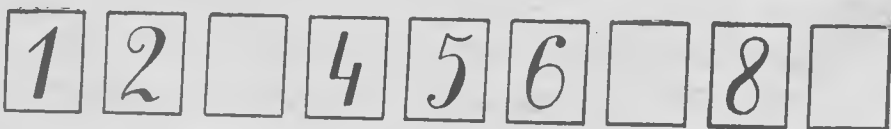
Таякчыкълардан
3 ючмюйюш къура:

8 таякчыкъларны, дагъыда 1 таякчыкъларны сал.
Таякчыкълар бары да ненча болдула?

9 нызычыкъларны суратын сал. Суратны тю-
бюне 9-ну джаз.

Къайсы санла джетишмейдиле?

$$8 + 1 = 9$$

$$9 - 1 = 8$$

Борис 8 тегерекни, дагыда 1 тегерекни кесиб алды. Борис ненча тегерекни кесиб алды?

9 джашчык бугунчак ойнадыла. Бир джашчык оюндан чыкды. Ойнай турган джашчыклары ненчасы калды?

9 тегерекни 8 бла 1-ге бөлүб айыргыз. 9 тегерекни дагыда башха тюрлю калай бөлүргө боллукду?

9 джуаны (грибни) 2 калау этиб калай бөлүргө боллукду?

Кесилген таблицаны монеталарындан 9 капекни куарача ал.

1-ден 9-га дери, 9-дан 1-ге дери сана.

$$4 + 1$$

$$6 + 1$$

$$8 + 1$$

$$9 - 1$$

$$8 - 1$$

$$7 - 1$$

$$5 - 1$$

$$5 + 1$$

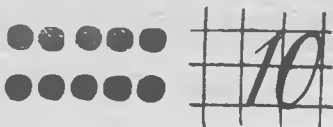
$$4 - 1$$

10 деген сан.

10

10 таякчыкъдан къура:

Зухра 9 гитче джуа бла 1 уллу джуаны суратларын салды. Зухра бютеу да ненча джуаны суратын салды?

Коробкада 10 бояу карандаш бар эди. Джашчыкъ аладан 1 карандаш алды. Коробкада ненча карандаш къалды?

10 джуаны суратын сал. Суратны тубюне 10-ну джаз.

Къайсы санла джетмейдиле?

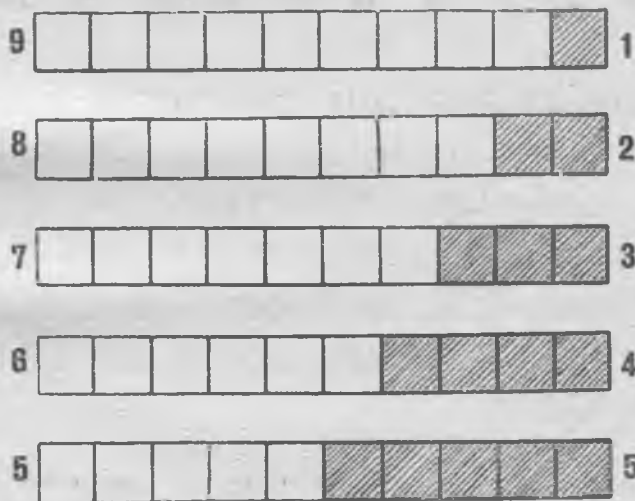

$$9 + 1 = 10$$

10 квадратчыкъны былай сал:

10 квадратчыкъны дагъыда башха тюрлю къалай салыргъа боллукъду?

10 къозну 2 табакъчыкъгъа къалай бължурге боллукъду?

Кесилген таблицаны монеталарындан 10 капекни къуарарча ал.

1-ден 10-нъа дери сана.

10-дан 1-ге дери сана.

Къошуу эм алыу.

1-ни къошаргъа эм алыргъа.

1.	1 + 1	4 + 1	7 + 1
	2 + 1	5 + 1	8 + 1
	3 + 1	6 + 1	9 + 1

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2. Сабийле классны джасаргъа гокга ханслары бла 6 къошун, дагъыда 1 къошун келтирдиле. Сабийле гокга ханслары бла бютеу да ненча къошун келтирдиле?

3. Фатима классха 9 сары, 1 джашил чапракъ келтирди. Фатима бютеу да ненча чапракъ келтирди?

4.	2 + 1	6 + 1	9 + 1
	4 + 1	5 + 1	7 + 1
	1 + 1	8 + 1	3 + 1

5.	2 - 1	5 - 1	8 - 1
	3 - 1	6 - 1	9 - 1
	4 - 1	7 - 1	10 - 1

6. Ыйыкъда 7 кюн барды. Сабийле ыйыкъда бир кюнню окъумайдыла. Ыйыкъда окъуу кюнле ненчадыла?

7. Айшатны юйде гокга ханслары бла 10 къошуну бар эди. Бир къошунун школгъа элтиди. Айшатны юйде ненча къошуну къалды?

8. 2—1 5—1 9—1
 4—1 7—1 6—1
 8—1 10—1 3—1

9. 1+1 2+1 3+1
 2—1 3—1 4—1

 4+1 5+1 6+1
 5—1 6—1 7—1

 7+1 8+1 9+1
 8—1 9—1 10—1

10. Бутакъда 6 чыбчыкъчыкъ барды. Дагъыда 1 чыбчыкъчыкъ келиб къонду. Бутакъда чыбчыкъчыкъла ненча болдула?

11. Чыбыкъгъа 7 къарылгъашчыкъ къонуб тура эдиле. Бирчиги учуб кетди. Ненча къарылгъашчыкъ къалды?

12. 6+1 7—1 8+1 9—1
 6—1 7+1 8—1 9+1

2-ни кьошаргъа эм алыргъа.

13.

$$\begin{array}{r} 2+1+1 \\ 4+1+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6+1+1 \\ 8+1+1 \end{array}$$

Эки-эки санагъыз.

$$\begin{array}{r} 2+2= \\ 2+1+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4+2= \\ 4+1+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6+2= \\ 6+1+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8+2= \\ 8+1+1 \end{array}$$

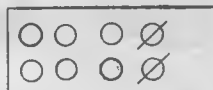
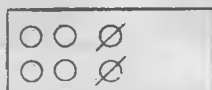
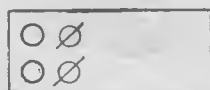
2 4 6 8 10

14. Амма бачхадан 4 корзинка быхы, Зурум'а 2 корзинка быхы келтиргенди. Ала бютеу да ненча корзинка быхы келтиргендиле?

15. Халит анасына гардош джыяргъа болушду. Анасы 8 мешок джыйгъанды, Халит 2 мешок джыйгъанды. Халит бла анасы биргелей ненча мешок джыйгъандыла?

$$\begin{array}{r} 16. \quad \begin{array}{r} 4+2 \\ 2+2 \\ 6+2 \\ 8+2 \end{array} \quad \begin{array}{r} 2+2 \\ 6+2 \\ 8+2 \\ 4+2 \end{array} \quad \begin{array}{r} 6-1 \\ 9-1 \\ 5-1 \\ 7-1 \end{array} \quad \begin{array}{r} 6+2 \\ 8-1 \\ 8+2 \\ 10-1 \end{array} \end{array}$$

$$17. \quad \begin{array}{cc} 4-1-1 & 8-1-1 \\ 6-1-1 & 10-1-1 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} 4-2= & 6-2= & 8-2= & 10-2= \\ \hline 4-1-1 & 6-1-1 & 8-1-1 & 10-1-1 \end{array}$$

18. Махмутну 6 чюйю бар эди. 2 чюйню чачыкыгъа урду. Махмутну ненча чюйю къалды?

19. Баўда 10 къанъа бар эди. 2 къанъаны атасы джашына китаб сала турургъа табхачыкъла этгенди. Баўда ненча къанъа къалгъанды?

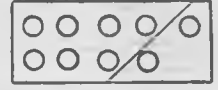
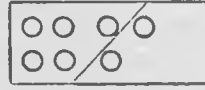
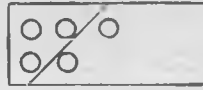
$$20. \quad \begin{array}{cccc} 2+2 & 10-2 & 2+2 & 4+2 \\ 4+2 & 8-2 & 4-2 & 6-2 \\ 6+2 & 6-2 & 6+2 & 8+2 \\ 8+2 & 4-2 & 8-2 & 10-2 \end{array}$$

21. Табхада 8 китаб бар эди. Анам табхагъа дагъыда 2 китаб салды. Табхада ненча китаб болду?

22. Столда тургъан 8 китабны Манаф 2-син алды. Столда ненча китаб къалды?

$$23. \quad \begin{array}{cccc} 6+2 & 4-2 & 5+1 & 5-1 \\ 4+2 & 8-2 & 9+1 & 9-1 \\ 2+2 & 10-2 & 7+1 & 8-1 \\ 8+2 & 6-2 & 6+1 & 10-1 \end{array}$$

$$24. \quad \begin{array}{cc} 1+1+1 & 5+1+1 \\ 3+1+1 & 7+1+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1+2= \\ \hline 1+1+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3+2= \\ \hline 3+1+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5+2= \\ \hline 5+1+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7+2= \\ \hline 7+1+1 \end{array}$$

1

3

5

7

9

25. Кулистан классха 3 эмен чапракъ бла 2 юрге чапракъ келтирди. Кулистан бютеулей да классха ненча чапракъ келтирди?

26. Мусса чегетден 5 нарат гагарак бла 2 нызы гагарак келтирди. Мусса чегетден бютеулей да ненча гагарак келтирди?

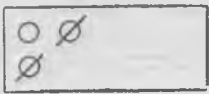

27.

$1+2$	$4-1$	$8-1$	$5+2$
$3+2$	$3-1$	$7-1$	$8-1$
$5+2$	$6-1$	$10-1$	$7+2$
$7+2$	$5-1$	$9-1$	$10-1$

28.

$3-1-1$	$7-1-1$
$5-1-1$	$9-1-1$

$3 - 2 =$

$5 - 2 =$

$7 - 2 =$

$9 - 2 =$

$3 - 1 - 1$

$5 - 1 - 1$

$7 - 1 - 1$

$9 - 1 - 1$

29. $9 - 2$ $1 + 2$ $1 + 2$ $3 + 2$
 $7 - 2$ $3 + 2$ $3 - 2$ $5 - 2$
 $5 - 2$ $5 + 2$ $5 + 2$ $7 + 2$
 $3 - 2$ $7 + 2$ $7 - 2$ $9 - 2$

30. Саниятны бар эди.

Пальтогъа ол 2 туюмени тикди. Саниятны ненча туюмеси къалды?

31. Казимни партада 9 квадраты барды. Ол 2 квадратны коробкагъа салды. Партада ненча квадрат къалды?

32. Казбекни 7 къагъыты барды. Ол 2 къагъытдан джазаргъа китабчыкъ этди. Казбекни ненча къагъыты къалды?

33. $1 + 2$ $9 - 2$ $5 + 2$ $3 - 2$
 $3 + 2$ $7 - 2$ $5 - 2$ $7 - 2$
 $5 + 2$ $5 - 2$ $7 + 2$ $5 - 2$
 $7 + 2$ $3 - 2$ $7 - 2$ $9 - 2$

34. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан экини къошуугъа тёрт хыйсаб къурагъыз эмда джуабларын чыгъарыгъыз. Сёз ючюн: $3 + 2 = 5$.

35. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан экини алыугъа тёрт пример къураб джуабларын чыгъарыгъыз.

$$\begin{array}{cccc}
 36. & 5+1 & 4+2 & 5+2 & 8-1 \\
 & 8+1 & 8+2 & 3+2 & 6-2 \\
 & 7-1 & 10-2 & 7-2 & 9-1 \\
 & 10-1 & 8-2 & 9-2 & 10-2
 \end{array}$$

37. Абидат суу бойнунда 7 акъ ташчыкъ бла 1 кызыл ташчыкъ табды. Абидат бютеу да ненча ташчыкъ табды?

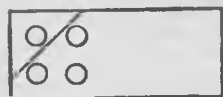
...Абидатны 8 ташчыгъы бар эди. Ол теньчигине 2 ташчыгъын берди. Абидатны ненча ташчыгъы къалды?

$$\begin{array}{cccc}
 38. & 9+1 & 8+2 & 3+2 & 10-1 \\
 & 7+1 & 6+2 & 7+2 & 8-2 \\
 & 9-1 & 6-2 & 7-2 & 5-2 \\
 & 6-1 & 10-2 & 9-2 & 9-1
 \end{array}$$

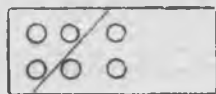
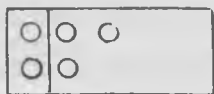
3-ню къошаргъа эмда алыргъа.

39. 3-ню къайсы санладан къураргъа бол-
лукъду?

$$\begin{array}{cccc}
 40. & 1+1+2 & 3+1+2 & 5+1+2 & 7+1+2 \\
 & 2+2+1 & 4+2+1 & 6+2+1 & 7+2+1
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1+3= \\
 \hline
 1+1+1+1 \\
 1+1+2
 \end{array}$$

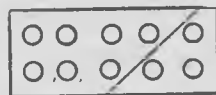
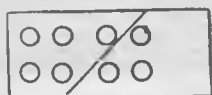
$$\begin{array}{r}
 2+3= \\
 \hline
 2+1+1+1 \\
 2+2+1
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 3+3= \\
 \hline
 3+1+1+1 \\
 3+2+1
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 4+3= \\
 \hline
 4+1+1+1 \\
 4+2+1
 \end{array}$$

41. Терекле орнатыргъа алгъы бурун 1 чунъур, андан сора 3 чунъур къаздыла. Бютеу да ненча чунъур къаздыла?

42. $1+3$ $4+3$ $2+3$ $1+3$
 $2+3$ $3+3$ $1+3$ $4+3$
 $3+3$ $2+3$ $4+3$ $3+3$

$$\begin{array}{r} 5+3= \\ \hline 5+1+1+1 \\ 5+2+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6+3= \\ \hline 6+1+1+1 \\ 6+2+1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7+3= \\ \hline 7+1+1+1 \\ 7+2+1 \end{array}$$

43. Хамзат 2 юрге чапракъ бла 3 къайын чапракъны кебдирди. Ол бютеу да ненча чапракъны кебдирди?

44. Кемисхан школгъа бара джолда 4 уллу алма терек бла 3 гитче алма терекчик кёрдю. Кемисхан ненча алма терек кёрдю?

45. $3+2$ $4+2$ $5+2$ $5+3$
 $3+3$ $4+3$ $5+3$ $4+3$
 $2+2$ $6+2$ $7+2$ $7+3$
 $2+3$ $6+3$ $7+3$ $6+3$

46. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан 3-ню кьошуугъа тёрт пример кьурагъыз эмда джуаблары чыгъарыгъыз.

47. Ибрахимни

барды.

Ибрахимни ненча капеги барды?

48. Анам Алачыкъгъа 5 сомгъа чурукъла, 3 сомгъа чебген сатыб алды. Анам аланы барына да неллай бир ачха бергенди?

49. Бир сомгъа 3 сомну кьошарча хыйсаб кьурагъыз.

50.	$3+1$	$4+3$	$9+1$	$8+2$
	$1+3$	$6+3$	$8-1$	$6-2$
	$3+2$	$5+3$	$7-1$	$7-2$
	$2+3$	$7+3$	$9-1$	$9-2$

51.	$1+3$	$5+3$	$6-1$	$8-2$
	$4+3$	$7+3$	$9-1$	$5-2$
	$3+3$	$4+3$	$7-1$	$9-2$
	$2+3$	$6+3$	$10-1$	$7-2$

52. Сол джанына 3 таякъчыкъ, онъ джанына да анча таякъчыкъ салыгъыз. Таякъчыкъла бары да ненча болдула?

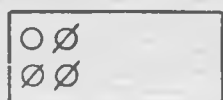
53. Сабий юйге алгъы бурун 3 суу бюркюучю, дагъыда аллай бир алдыла. Ненча суу бюркюучю алдыла?

54. Школгъа бир кере 2 чёгюч, экинчи да аллай бир алдыла. Школгъа ненча чёгюч алынды?

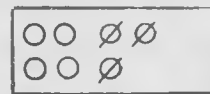
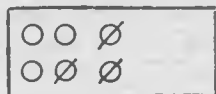
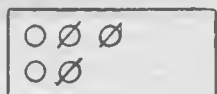
55.	$4+3$	$5-1$	$6-2$	$9-2$
	$6+3$	$8-1$	$8-2$	$7-1$
	$5+3$	$4-1$	$7-2$	$10-2$
	$7+3$	$9-1$	$10-2$	$8-1$

56. $4-2-1$ $6-2-1$ $8-2-1$ $10-2-1$
 $5-1-2$ $7-1-2$ $9-1-2$ $10-1-2$

57. Партагъа 4 тегерекчикни сал. Аладан 3 тегерекчикни ал да коробкагъа сал. Партада ненча тегерекчик къалды?

$$\begin{array}{r} 4-3= \\ \hline 4-1-1-1 \\ 4-2-1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5-3= \\ \hline 5-1-1-1 \\ 5-2-1 \end{array}$$

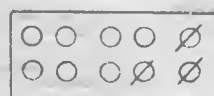
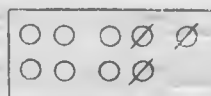
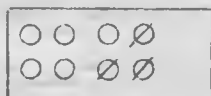
$$\begin{array}{r} 6-3= \\ \hline 6-1-1-1 \\ 6-2-1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7-3= \\ \hline 7-1-1-1 \\ 7-2-1 \end{array}$$

58. $1+3$ $2+3$ $3+3$ $4+3$
 $4-3$ $5-3$ $6-3$ $7-3$

59. Сапиятха 7 табакъны джуаргъа керек эди. Ол 3 табакъны джуууб бошады. Энди ненча табакъ джуууары къалды?

60. $1+3$ $7-3$ $3+3$ $1+3$
 $2+3$ $6-3$ $6-3$ $4-3$
 $3+3$ $5-3$ $2+3$ $4+3$
 $4+3$ $4-3$ $5-3$ $7-3$

$$\begin{array}{r} 8 - 3 = \\ \hline 8 - 1 - 1 - 1 \\ 8 - 2 - 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 - 3 = \\ \hline 9 - 1 - 1 - 1 \\ 9 - 2 - 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 - 3 = \\ \hline 10 - 1 - 1 - 1 \\ 10 - 2 - 1 \end{array}$$

61. $5 + 3$ $6 + 3$ $7 + 3$
 $8 - 3$ $9 - 3$ $10 - 3$

62. $1 + 3$ $3 + 3$ $5 + 3$ $7 + 3$
 $4 - 3$ $6 - 3$ $8 - 3$ $10 - 3$
 $2 + 3$ $4 + 3$ $6 + 3$ $4 + 3$
 $5 - 3$ $7 - 3$ $9 - 3$ $7 - 3$

63. Хыйса 6 джуаны (грибни) суратын салыргъа керек эди. Ол 3 джуаны суратын салыб бошады. Анъа энтда ненча джуаны суратын салыргъа керекди?

64. Агъач усда столгъа 4 аякъ этерге керек эди. 3 аягъын этиб бошады. Энтда ненча аякъ этерге керекди?

65. 5-ден 3-ню алырча бир хыйсаб къурагъыз.

66. $3 + 3$ $5 + 3$ $9 - 3$ $5 - 3$
 $6 - 3$ $8 - 3$ $7 - 3$ $8 - 3$
 $1 + 3$ $7 + 3$ $10 - 3$ $7 + 3$
 $4 - 3$ $10 - 3$ $8 - 3$ $7 - 3$

67. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан 3-ню алыгъа тёрт пример къураб джуаблары чыгъарыгъыз.

68.	$2+3$	$4+3$	$4-3$	$7-3$
	$5-3$	$7-3$	$8-3$	$7+3$
	$3+3$	$7+3$	$6+3$	$9-3$
	$6-3$	$10-3$	$9-3$	$10-3$

69. Арбазда 6 джашчыкъ ойнай эди. Эки джашчыкъ юйге кетди. Арбазда ненча джашчыкъ къалды?

...Арбазда 4 джашчыкъ тургъанлай, дагъыда 3 джашчыкъ келиб къошулду. Арбазда ненча джашчыкъ болду?

70.	$1+3$	$6+3$	$8-3$	$7+3$
	$4-3$	$9-3$	$10-3$	$7-3$
	$5+3$	$7+3$	$9-3$	$5+3$
	$8-3$	$10-3$	$7-3$	$8-3$

71.	$7+1$	$6+2$	$5-2$	$4+3$
	$6-1$	$8+2$	$8-2$	$7-1$
	$8-1$	$5+2$	$9-2$	$6+3$
	$10-1$	$7+2$	$7-2$	$9+1$

4-ню къошаргъа эмда алыргъа.

72. 4-ню къайсы санладан къуараргъа боллукъду?

73.	$1+2+2$	$3+2+2$	$5+2+2$
	$2+2+2$	$3+3+1$	$5+1+3$
	$2+1+3$	$4+2+2$	$6+2+2$

74. Сол джанына 2 тегерекчик, онъ джанына да 4 тегерекчик салыгъыз. Тегерекчикле ненча болдула?

$$\begin{array}{r} 2+4= \\ \hline 2+2+2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4+4= \\ \hline 4+2+2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6+4= \\ \hline 6+2+2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1+4= \\ \hline 1+2+2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3+4= \\ \hline 3+2+2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5+4= \\ \hline 5+2+2 \end{array}$$

75. Къарнашы санаргъа таякъчыкъла этерге эгечине болушду. Къарнашы 6 таякъчыкъ этди, эгечи уа 4 таякъчыкъ. Экиси да бютеулей ненча таякъчыкъ этдиле?

76. Нюрчюк къумачдан 3 къара тегерекчик бла 4 джашил тегерекчик кесиб алыб аладан перо сюртюучю этди. Перо сюртюучюге ненча тегерекчик кетди?

77. 5-ге 4-ню къошаргъа керек болгъан хыйсаб къурагъыз.

78.	$4+4$	$5+4$	$4+1$	$4+3$
	$2+4$	$3+4$	$1+4$	$3+4$
	$6+4$	$2+4$	$4+2$	$6+4$
	$1+4$	$6+4$	$2+4$	$5+4$

79. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан тёртню къошуугъа 4 пример къурагъыз эмда джабларын чыгъарыгъыз.

80.	$2+4$	$3+4$	$8-2$	$5+4$
	$4+4$	$5+4$	$5-2$	$10-2$
	$6+4$	$6+4$	$9-2$	$6-2$
	$1+4$	$4+4$	$7-2$	$3+4$

81. Талада 4 къайын терек ёседи. Къачда дагъыда аллай бир къайын терек орнатдыла. Талада ненча терек болду?

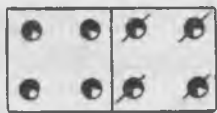
82. Садны ичинде 4 алма терек ёседи. Къачда дагъыда аллай бир алма терек орнатдыла. Алма терекле ненча болдула?

83. $1+4$ $5-1$ $10-2$ $6-3$
 $3+4$ $8-1$ $8-2$ $8-3$
 $6+4$ $7-1$ $9-2$ $9-3$
 $5+4$ $10-1$ $7-2$ $10-3$

84. $2+4$ $6-1$ $8-2$ $4-3$
 $4+4$ $4-1$ $6-2$ $9-3$
 $3+4$ $9-1$ $7-2$ $5-3$
 $6+4$ $7-1$ $5-2$ $8-3$

85. $5-2-2$ $7-2-2$ $9-2-2$
 $5-1-3$ $7-1-2$ $9-1-3$
 $6-2-2$ $8-2-2$ $10-2-2$

86. Партагъа 6 таякъчыкъ салыгъыз. 4 таякъчыкъны алыгъыз да коробкагъа салыгъыз. Партада ненча таякъчыкъ къалды?

$$\begin{array}{r} 6-4= \\ \hline 6-2-2 \end{array}$$

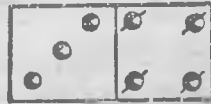
$$\begin{array}{r} 8-4= \\ \hline 8-2-2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10-4= \\ \hline 10-2-2 \end{array}$$

87. $2+4$ $4+4$ $6+4$
 $6-4$ $8-4$ $10-4$

$$\begin{array}{r} 5 - 4 = \\ \hline 5 - 2 - 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 - 4 = \\ \hline 7 - 2 - 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 - 4 = \\ \hline 9 - 2 - 2 \end{array}$$

88. $\begin{array}{r} 1 + 4 \\ 5 - 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 3 + 4 \\ 7 - 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 + 4 \\ 9 - 4 \end{array}$

89. Назифа табхада тургъан 6 стаканны 4-юн алыб столгъа салды. Табхада ненча стакан къалды?

90. Табхада 7 табакъ бар эди. Назифа 4 табакъны алды. (Соруу салыгъыз, джуабын чыгъарыгъыз).

91. 10-дан 4-ню алыргъа керек болгъан хый-саб къурагъыз.

92. $\begin{array}{r} 2 + 4 \\ 6 - 4 \\ 4 + 4 \\ 8 - 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 + 4 \\ 10 - 4 \\ 1 + 4 \\ 5 - 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 3 + 4 \\ 7 - 4 \\ 5 + 4 \\ 9 - 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 - 4 \\ 6 + 4 \\ 9 - 4 \\ 7 - 4 \end{array}$

93. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан 4-ню алыгъа тёрт пример къурагъыз эмда джуабын чыгъарыгъыз.

94. $\begin{array}{r} 4 + 4 \\ 6 + 4 \\ 3 + 4 \\ 5 + 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 - 4 \\ 8 - 4 \\ 5 - 4 \\ 10 - 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 - 4 \\ 9 - 4 \\ 10 - 4 \\ 8 - 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 + 4 \\ 8 - 4 \\ 5 - 4 \\ 7 - 4 \end{array}$

95.

4	2	6
1	5	3

+4

6	10	8
5	9	7

-4

96. Марзий алгъы бурун 6 нызыны, андан сора 4 нызыны суратларын салды. Марзий ненча нызыны суратын салды?

...Марзий 10 нызыны суратларын салды. 2 нызыны бояды. Ненча нызы боялмай къалды?

97. $2+4$ $8-4$ $7-3$ $3+4$
 $4+4$ $6-4$ $7-4$ $9-3$
 $3+4$ $7-4$ $10-3$ $5+4$
 $6+4$ $10-4$ $10-4$ $7-2$

98. $5+4$ $6+2$ $4+3$ $5+3$
 $7-4$ $3+2$ $7+3$ $8+2$
 $10-4$ $7+2$ $5+3$ $5+4$
 $6-4$ $5+2$ $6+3$ $9+1$

5-ни къошаргъа эмда алыргъа.

99. 5-ни къайсы санладан къуаргъа боллукъду?

100. 5 тегерекчикни сол джанына, 1 тегерекчикни да онъ джанына салыгъыз. Тегерекчикле бары да ненча болдула?

1 тегерекчикни сол джанына, 5 тегерекчикни онъ джанына салыгъыз. Тегерекчикле бары да ненча болдула?

$5+1$

$1+5$

$5+2$

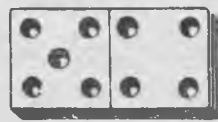
$2+5$

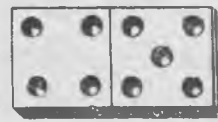
$5+3$

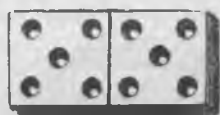
$3+5$

$5+4$

$4+5$

$$5 + 5$$

$$\begin{array}{r} 1 + 5 = \\ \hline 1 + 2 + 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 + 5 = \\ \hline 2 + 3 + 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 + 5 = \\ \hline 3 + 3 + 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 + 5 = \\ \hline 4 + 2 + 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 + 5 = \\ \hline 5 + 2 + 3 \end{array}$$

101. Байрамгъа школну башына 1 уллу байракъ бла 5 гитчерек байракъ такъдыла. Школну башына бютеу да ненча байракъ такъдыла?

102. Школну ичинде 5 суратны бир къабыргъагъа, аллай бирни да башха къабыргъагъа такъдыла.

Соруу салыргъа, джуабын чыгъарыргъа.

103. 3-ге 5 къошулургъа керек болгъан хыйсаб джарашдырыгъыз.

104.	$5 + 1$	$5 + 3$	$1 + 5$	$2 + 4$
	$1 + 5$	$3 + 5$	$3 + 5$	$2 + 5$
	$5 + 2$	$5 + 4$	$5 + 5$	$5 + 4$
	$2 + 5$	$4 + 5$	$2 + 5$	$5 + 5$

105. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан 5-ни къошуугъа тёрт пример къурагъыз эмда джуабларын чыгъарыгъыз.

106.	$5 + 5$	$5 - 2$	$5 - 3$	$6 - 4$
	$2 + 5$	$8 - 2$	$7 - 3$	$8 - 4$
	$4 + 5$	$7 - 2$	$9 - 3$	$7 - 4$
	$3 + 5$	$9 - 2$	$8 - 3$	$9 - 4$

107. Къуру коробкагъа 1 тегерекчик бла 5 тегерекчик салыгъыз. Коробкада тегерекчикле ненча болдула?

...Коробкадан 5 тегерекчикни алыгъыз. Коробкада ненча тегерекчик къалды?

108. $1+5$ $2+5$ $3+5$ $4+5$ $5+5$
 $6-5$ $7-5$ $8-5$ $9-5$ $10-5$

$\frac{6-5}{6-3-2}$ $\frac{7-5}{7-2-3}$ $\frac{8-5}{8-2-3}$ $\frac{9-5}{9-3-2}$

109. Хураймат гокга ханслары болгъан 8 къошунчукъгъа суу къуяргъа керек эди. Ол 5 къошунчукъгъа суу къуюб бошады. Анъа энтда ненча къошунчукъгъа суу къуяргъа керекди?

110. Азнаурну 7 къанъачыгъы бар эди. Аланы 5-син ол чаначыкъгъа урду.

Сорууун салыргъа эм джуабын чыгъарыргъа.

111. 10-дан 5-ни алыргъа керек болгъан хыйсаб джарашдырыгъыз.

112. $5+1$ $2+5$ $5+3$ $5+4$
 $1+5$ $5+2$ $3+5$ $4+5$
 $6-1$ $7-2$ $8-3$ $9-4$
 $6-5$ $7-5$ $8-5$ $9-5$

113. $2+5$ $6-5$ $9-5$ $8-5$
 $4+5$ $8-5$ $6-5$ $6-5$
 $3+5$ $10-5$ $8-5$ $7-5$
 $5+5$ $7-5$ $10-5$ $9-5$

114. Алий байрамгъа 4 байракъчыкъ, Зухра уа 5 байракъчыкъ этгендиле. Ала бютеу да ненча байракъчыкъ этгендиле?

115. Алий байрамгъа 8 байрыкъчыкъ этерге керек эди да, 4-сюн этиб бошагъанды. Ангъа энтда ненча байракъчыкъ этерге керекди?

116. Зухра 7 байракъчыкъ этерге керек эди да, 5-син этиб бошагъанды.

Сорууун салыргъа эм джуабын чыгъарыргъа.

117.	$2+5$	$6-5$	$8+1$	$5+4$
	$4+5$	$8-5$	$6-1$	$8-2$
	$1+5$	$10-5$	$9-1$	$10-2$
	$5+5$	$7-5$	$10-1$	$9-2$

118. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан 5-ни алыгъа төрт пример къураб джазыгъыз, джуабын чыгъарыгъыз.

119.	$3+3$	$4-3$	$4+4$	$6-4$
	$5+3$	$7-3$	$1+4$	$7-4$
	$7+3$	$9-3$	$3+4$	$10-4$
	$6+3$	$10-3$	$5+4$	$9-4$

120.	$2+5$	$8-5$	$10-3$	$5-4$
	$5+5$	$6-5$	$8-4$	$6-3$
	$1+5$	$10-5$	$7-5$	$3+5$
	$4+5$	$9-5$	$8-3$	$6+4$

6-ны къошаргъа эмда алыргъа.

121. 6-ны къайсы санладан къурааргъа бол-лукъду?

122. 6 квадратчыкъны сол джанына, 1-ни да онъ джанына салыгъыз. Квадратчыкъла бары да ненчадыла?

1 квадратчыкъны сол джанына, 6-ны да онъ джанына салыгъыз. Квадратчыкъла бары да ненчадыла?

$6 + 1$

$1 + 6$

$6 + 2$

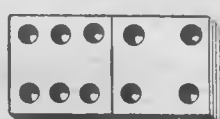
$2 + 6$

$6 + 3$

$3 + 6$

$6 + 4$

$4 + 6$

$1 + 6 =$

$2 + 6 =$

$3 + 6 =$

$4 + 6 =$

$1 + 3 + 3$

$2 + 2 + 4$

$3 + 3 + 3$

$4 + 4 + 2$

123. Сабийле бугъунчакъ оюн ойнадыла. Бири кёзлерин къысды, 6-сы букъду. Сабийлени бары да ненчадыла?

124. Арбазда сабийчикле ойнай эдиле. 2 къызчыкъ джыджымчыкъны тутуб, 6 къызчыкъ да аны юсю бла чынъай эдиле. Арбазда бютеулей да ненча къызчыкъ ойнай эди?

125. 4-ге 6-ны къошаргъа керек болгъан хыйсаб къурагъыз.

126.	$6 + 2$	$6 + 3$	$1 + 6$	$2 + 5$
	$2 + 6$	$3 + 6$	$3 + 6$	$2 + 6$
	$6 + 1$	$6 + 4$	$4 + 6$	$4 + 5$
	$1 + 6$	$4 + 6$	$2 + 6$	$4 + 6$

127. Кесилген таблицаны суратчыкъларын-дан 6-ны къошуугъа юч пример къураб джазыгъыз, джуабын чыгъарыгъыз.

128.	$2 + 6$	$7 - 3$	$8 - 4$	$6 - 5$
	$4 + 6$	$5 - 3$	$5 - 4$	$7 - 5$
	$1 + 6$	$8 - 3$	$7 - 4$	$8 - 5$
	$3 + 6$	$10 - 3$	$10 - 4$	$9 - 5$

129. Агъач къоянны аллында 1 чѣртлеуѣок барды. Сафар аны аллына дагъыда 6 чѣртлеуѣок салды. Агъач къоянны аллында ненча чѣртлеуѣок барды?

...Агъач къоянны 7 чѣртлеуѣогу болгъанды. Ол 6 чѣртлеуѣокню ашагъанды. Агъач къоянны аллында ненча чѣртлеуѣок къалды?

$$130. \quad \begin{array}{cccc} 1+6 & 2+6 & 3+6 & 4+6 \\ 7-6 & 8-6 & 9-6 & 10-6 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} \frac{7-6}{7-4-2} & \frac{8-6}{8-4-2} & \frac{9-6}{9-3-3} & \frac{10-6}{10-2-4} \end{array}$$

131. Мариямгъа 8 къолджаулукуну джууаргъа керекди. Ол 6 къолджаулукуну джууду. Энтда ненча къолджаулуку джууарыкъды?

132. Аскер 10 квадратчыкыны къагъытдан кесерге керек болду. Ол 6 квадратчыкыны кесди.

Соруу салыгъыз, джуабын чыгъарыгъыз.

133. 9-дан 6 алыныргъа керек болгъан хыйсаб къурагъыз.

$$134. \quad \begin{array}{cccc} 6+1 & 6+2 & 6+3 & 6+4 \\ 1+6 & 2+6 & 3+6 & 4+6 \\ 7-1 & 8-2 & 9-3 & 10-4 \\ 7-6 & 8-6 & 9-6 & 10-6 \end{array}$$

$$135. \quad \begin{array}{cccc} 2+5 & 7-6 & 8+1 & 6+2 \\ 4+6 & 9-6 & 7-1 & 9-2 \\ 1+6 & 8-6 & 10-1 & 7-2 \\ 3+6 & 10-6 & 9-1 & 10-2 \end{array}$$

136. Бир джашчыкъ юч чабакъ тутду, башха джашчыкъ 'а—6. Ала бютеу да ненча чабакъ тутдула?

...Джашчыкъла 9 чабакъ тутдула. 5 чабакъны табада къууурдула. Аланы ненча чабакълары къалды?

137. 2-ге 6-ны къошаргъа керек болгъан хыйсаб къурагъыз. 9-дан 6-ны алыргъа керек болгъан хыйсаб къурагъыз.

138. $6+3$ $3+4$ $3+5$ $4+6$
 $7-3$ $8-4$ $7-5$ $7-6$
 $9-3$ $7-4$ $10-5$ $9-6$
 $10-3$ $10-4$ $9-5$ $8-6$

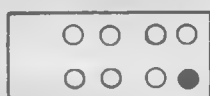
139. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан 6-ны алыгъа юч пример къурагъыз, джуаблары чыгъарыгъыз.

140. $8-1$ $8-3$ $9-6$ $9-4$
 $5+2$ $7-4$ $7-5$ $7-6$
 $6-3$ $9-2$ $8-6$ $3+5$
 $8-4$ $5+5$ $6+4$ $9-6$

7-ни къошаргъа эмда алыргъа.

141. 7-ни къайсы санладан къурагъа боллукъду?

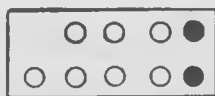
142. 7 таякъчыкъгъа 1 таякъчыкъны къош. Ненча боллукъду? 1 таякъчыкъгъа 7 таякъчыкъны къош. Ненча боллукъду?

$7+1$

$1+7$

$7+2$

$2+7$

$$7 + 3$$

$$2 + 7 =$$

$$2 + 6 + 1$$

$$2 + 5 + 2$$

$$3 + 7$$

$$3 + 7 =$$

$$3 + 3 + 4$$

$$3 + 2 + 5$$

143. $7 + 2$ $7 + 3$ $1 + 6$ $3 + 6$
 $2 + 7$ $3 + 7$ $1 + 7$ $3 + 7$
 $7 + 1$ $1 + 7$ $2 + 6$ $2 + 5$
 $1 + 7$ $2 + 7$ $2 + 7$ $2 + 7$

144. Сабийле „школда“ деген оюнну ойнайдыла. Аланы бири усдаз болуб, 7-си сохдала болуб ойнайдыла. Ойнагъан сабийлени саны ненчады?

145. 3-ге 7 къошулургъа керек болгъан хыйсаб къурагъыз.

146. $2 + 7$ $2 + 4$ $2 + 5$ $3 + 6$
 $1 + 7$ $8 - 4$ $8 - 5$ $7 - 6$
 $3 + 7$ $10 - 4$ $10 - 5$ $9 - 6$
 $7 + 3$ $9 - 4$ $9 - 5$ $10 - 6$

147. Джашчыкъны туугъан кюнюне къонакъгъа 7 тенги келди. Джашчыкъла бары да ненча болдула?

...Юйде 8 джашчыкъ болгъанды. Сора 7 джашчыкъ юйлерине кетдиле. Ненча джашчыкъ къалды?

148. $1 + 7$ $2 + 7$ $3 + 7$
 $8 - 7$ $9 - 7$ $10 - 7$
 $\frac{8 - 7 =}{7 - 4 - 3}$ $\frac{9 - 7 =}{9 - 3 - 4}$ $\frac{10 - 7 =}{10 - 5 - 2}$

149. Бу суратны юсюнден хыйсаб къурагъыз.

150. Къызчыкъ 3 капекге кисточка сатыб алды. Ол кассагъа 5 капек берди. Къызчыкъ ызына неллай бир ачха алды?

151. Анам 7 капекге бояула сатыб алды. Ол кассагъа 10 капек берди.

Соруу салыгъыз, джуабын чыгъарыгъыз.

152.

$7+1$	$7+2$	$7+3$	$9-7$
$1+7$	$2+7$	$3+7$	$8-7$
$8-1$	$9-2$	$10-3$	$2+7$
$8-7$	$9-7$	$10-7$	$10-7$

153. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан 7-ни къошуугъа эки пример, 7-ни алыугъа да эки пример къурагъыз.

154.

$2+7$	$3+4$	$3+5$	$4+6$
$8-7$	$8-4$	$6-5$	$8-6$
$10-7$	$9-4$	$10-5$	$10-6$
$9-7$	$10-4$	$8-5$	$7-6$

8-ни къошаргъа эмда алыргъа.

155. 8-ни къайсы санладан къурагъа боллукъду?

156. 8 тегерекчикни сол джанына, 1 тегерекчикни онъ джанына салыгъыз. Тегерекчикле бары да ненча болдула?

1 төгерекчикни сол джанына, 8 төгерекчикни да онъ джанына салыгъыз. Төгерекчикле ненча болдула?

$$8 + 1$$

$$1 + 8$$

$$8 + 2$$

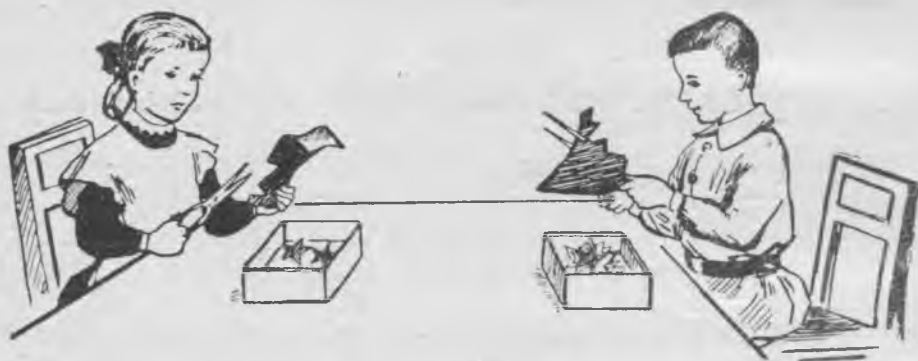
$$2 + 8$$

$$9 - 1$$

$$9 - 8$$

$$10 - 2$$

$$10 - 8$$

157. Зайнеб къагъытдан 2 джулдузчукъ кесди. Шамил'а—8. Ала ненча джулдузчукъ кесиб алдыла.

158. Зайнеб 10 джулдузчукъ кесиб алыргъа керек эди. Ол 8 джулдузчукъ кесгенди. Анъа энтда ненча джулдузчукъ кесиб алыргъа керекди?

159. Шамил 9 джулдузчукъ кесиб алыргъа керек эди. Ол 8 джулдузчукъ кесиб алгъанды. Соруу салыгъыз да, джуабын чыгъарыгъыз.

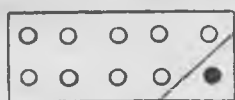
160.

$8 + 1$	$1 + 8$	$8 + 1$	$8 + 2$
$1 + 8$	$9 - 8$	$1 + 8$	$2 + 8$
$8 + 2$	$2 + 8$	$9 - 1$	$10 - 2$
$2 + 8$	$10 - 8$	$9 - 8$	$10 - 8$

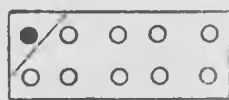
161. Кесилген таблицаны суратчыкъларындан 8-ни алыугъа эки пример, 8-ни къошуугъа да эки пример къурагъыз.

162. $1+8$ $5+2$ $3+4$ $3+6$
 $10-8$ $9-2$ $9-4$ $10-6$
 $2+8$ $6+3$ $2+5$ $2+7$
 $9-8$ $10-3$ $8-5$ $8-7$

9-ну къошаргъа эмда алыргъа.

$9+1$
 $10-1$

$1+9$
 $10-9$

163. Къызчыкъла тегерек тизилиб джырлаб ойнагъандыла. Бир къызчыкъ ортасында джюрюгенди, 9 къызчыкъ да аны тегерегине айлангъандыла. Къызчыкъла бары да ненча болгъандыла?

164. $9+1$ $7+1$ $6+3$ $10-9$
 $1+9$ $10-1$ $7-3$ $8-3$
 $10-1$ $5+2$ $5+4$ $7-2$
 $10-9$ $9-2$ $10-6$ $9-4$

165. Наумну 5 къумач джуруну барды. Анасы ангъа дагъыда аллай бир берди. Наумну ненча джуруну болду?

...Наумну 10 къумач джуруну барды. 9 джурундан ол гинджисине джуургъан тикди.

Соруу салыгъыз эмда джуабын чыгъарыгъыз.

166. $9+1$ $3+5$ $1+7$ $1+9$
 $10-1$ $7-5$ $10-7$ $9-7$
 $1+9$ $2+6$ $2+8$ $10-6$
 $10-9$ $9-6$ $9-8$ $10-8$
167. $9-3$ $7+3$ $8-5$ $10-8$
 $10-5$ $5-4$ $6-4$ $2+7$
 $7+2$ $3+6$ $4+5$ $10-9$
 $9-8$ $10-3$ $9-7$ $6+4$

Къошууу таблицасы.

$1+1=2$		
$2+1=3$	$1+2=3$	
$3+1=4$	$2+2=4$	$1+3=4$
$4+1=5$	$3+2=5$	$2+3=5$
$5+1=6$	$4+2=6$	$3+3=6$
$6+1=7$	$5+2=7$	$4+3=7$
$7+1=8$	$6+2=8$	$5+3=8$
$8+1=9$	$7+2=9$	$6+3=9$
$9+1=10$	$8+2=10$	$7+3=10$
$1+4=5$		
$2+4=6$	$1+5=6$	
$3+4=7$	$2+5=7$	$1+6=7$
$4+4=8$	$3+5=8$	$2+6=8$
$5+4=9$	$4+5=9$	$3+6=9$
$6+4=10$	$5+5=10$	$4+6=10$
$1+7=8$		
$2+7=9$	$1+8=9$	
$3+7=10$	$2+8=10$	$1+9=10$

Алыуда 0 кългъан кёзюу.

$$2-2=0$$

168. $3-3$ $5-5$ $8-8$ $9-9$
 $6-6$ $7-7$ $4-4$ $2-2$

169.	$4+4-8$	$4+6-8$	$1+7-8$
	$2+6-7$	$1+8-9$	$3+6-4$
	$3+7-10$	$4+5-6$	$2+8-6$
	$2+5-5$	$1+6-7$	$3+7-10$

170.	$3+7-6$	$6-3-3$	$7-2-4$
	$5+2-7$	$8-4-4$	$9-6-3$
	$1+8-8$	$10-5-5$	$10-3-5$

М Е Т Р .

Метр бла нени ёлчелейдиле?

171. Классны узунун атламла бла ёлчелегиз.
Классны узунун метр бла ёлчелегиз.

Классны кенъин алгъын атламла бла, арта метр бла ёлчелегиз.

172. Метр бла джыджымны, халыны узун-
лукъларын ёлчелегиз.

173. Къаты къагъытдан, не джыджымдан метр этигиз.

Юйде бир комнатаны узуну бла кенъин метр бла ёлчелегиз.

174. Ёлчелеб 3 метр узунлугъу болгъан

халы алыгъыз. Бу халыны 1 метрин кесигиз. Ненча метр халы къаллыкъды?

175. 5 метр узунлугъу болгъан халы ёлчелеб алыгъыз. Андан 2 метр кесигиз. Къалгъан халыны узунлугъу ненча метрди?

„Метр“ деген сёз санланы джанында къысхача *м* деб джазылады, сёз ючюн: *1 м, 3 м, 7 м.*

176. Кёлекге 3 *м* къумач кирди, чебгеннъе уа—4 *м*. Кёлек бла чебгеннъе биргелей ненча метр къумач кирди?

...Кийим тигиучюню 9 *м* къумачы бар эди. Кёлек бла чебгеннъе ол 7 *м* къоратды. Аны ненча метр къумачы къалды?

177. Агъач усда къанъаны кыйырындан алгъы бурун 3 *м*, дагъыда 2 *м* кесди. (Сорууун салыб, джуабын чыгъарыгъыз).

...Агъач усданы 6 *м* къанъасы болгъанды. Ол аны кыйырындан полгъа уругъа 5 *м* кесди. Ненча метр къанъасы къалды?

КЪ А И Т А Р Ы Ў.

178. $2+2+2$ $5+1-2$ $1+2+3$
 $5+1+2$ $8+2-1$ $4+3+2$
 $4+2+1$ $5-2-2$ $6-3-1$
 $6+2+2$ $9-1-2$ $10-2-3$

179. Шахарбий джашил кѡагъытладан 5 нызычыкъ, акъ кѡагъытладан да 2 нызычыкъ этиб кесди. Ол бютеу да ненча нызычыкъ этиб кесиб алды?

...Шахарбий 7 нызычыкъ этиб кесиб, аланы 3-юн эгечине берди. Шахарбийни кесинде ненча нызычыкъ кѡалды?

180. 6-гѡа 3 кѡошулгѡан хыйсаб кѡурагъыз.

181. 10-дан 3 алыннѡан хыйсаб кѡурагъыз.

182. $6+1+2$ $3+3+3$ $6-3-3$
 $5+2+1$ $1+3+3$ $7-3-3$
 $5-2-2$ $2+3+3$ $8-3-3$
 $9-2-2$ $2+2+3$ $10-3-3$

183. $\begin{array}{l} 4 \\ 6 \\ 3 \\ 5 \end{array} \begin{array}{l} | \\ +4 \\ | \\ \end{array}$ $\begin{array}{l} 6 \\ 9 \\ 7 \\ 10 \end{array} \begin{array}{l} | \\ -4 \\ | \\ \end{array}$ $\begin{array}{l} 3 \\ 5 \\ 2 \\ 4 \end{array} \begin{array}{l} | \\ +5 \\ | \\ \end{array}$ $\begin{array}{l} 10 \\ 8 \\ 7 \\ 9 \end{array} \begin{array}{l} | \\ -5 \\ | \\ \end{array}$

184. $2+2+4$ $2+5+1$ $3+4-5$
 $3+3+4$ $4+5+1$ $10-2-5$
 $7-4-1$ $8-5+5$ $9-5+4$
 $10-4-2$ $10-5-2$ $7+3-5$

185. Кулисат 6 м лента сатыб алды. 4 м лентаны суратланы джасаргѡа кесди. Аны ненча метр лентасы кѡалды?

...Кулисагъны 2 м лентасы бар эди, дагъыда 5 м сатыб алды. Кулисагъны ненче метр лентасы болду?

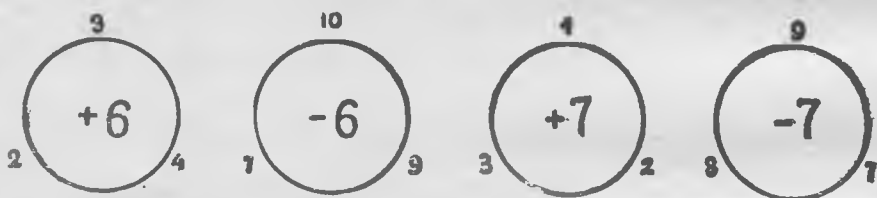
186. 5 м-ге 4 м къошулгъан бир хыйсаб къурагъыз.

187. 10 м-ден 5 м алыннъан бир хыйсаб къурагъыз.

188. $1+4+4$ $1+5+4$ $6-5+4$
 $3+4+3$ $3+5+2$ $10-5-5$
 $8-4-4$ $6-3-3$ $9-4-4$
 $10-3-4$ $9-5-3$ $8-5+5$

189. $1+6$ $8-6$ $3+7$ $10-8$
 $3+6$ $10-6$ $2+7$ $8-7$
 $2+6$ $7-6$ $2+8$ $10-9$
 $4+6$ $9-6$ $1+9$ $10-7$

190.

191. Марзийни къара эмда бояу карандашлары болгъанды. Къара карандашлары 2, бояу карандашлары ... болгъандыла. Марзийни бютеу да ненча карандашы болгъанды?

Джетмегенин къошугъуз эм джуабын чыгъарыгъыз.

192. Азамат тетрадла бла резин сатыб алды. Тетрадланы багъасы 6 капек, резинни багъасы уа ... капек болгъанды. Тетрадла бла резинни биргелей багъалары неди?

Джетишмегенин кѳошугъуз эм джуабын чыгъарыгъыз.

193. Атасы джашына кѳелекни ..., чурукъланы ... сатыб алды. Ол аланы барына да къаллай бир ачха тѳеледи.

Джетишмегенин кѳошуб, джуабын чыгъарыгъыз.

$$\begin{array}{lll} 194. & 2+6-4 & 1+7-6 & 1+9-8 \\ & 4+6-5 & 3+7-8 & 10-9+7 \\ & 9-6+6 & 9-8+7 & 9-6+5 \\ & 7-6+4 & 9-7+6 & 10-7-3 \end{array}$$

195. Тергеген заманда хар примерни джуабы 8 болурча кѳошуугъа аллай примерле къурагъыз.

Тергеген заманда хар примерни джуабы 10 болурча кѳошуугъа аллай примерле къурагъыз.

196. 7 адам кюнорталыкъ ашаргъа керекдиле. Кулизар столгъа 5 къашыкъ бла 3 чанчы салды.

Ол энтда ненча къашыкъ келтирирге керекди?

Ненча чанчы келтирирге керекди?

197. 3 таякъчыкъны салыгъыз. 4 таякъчыкъ болур ючюн, энтда ненча таякъчыкъ къошаргъа керекди?

6 таякъчыкъ болур ючюн, тёрт таякъчыкъгъа ненча таякъчыкъ къошаргъа керекди?

198. $2 + \dots = 3$ $\dots + 2 = 6$ $3 + \dots = 8$
 $4 + \dots = 6$ $\dots + 3 = 7$ $7 + \dots = 10$
 $7 + \dots = 8$ $\dots + 5 = 10$ $\dots + 2 = 7$
 $1 + \dots = 4$ $\dots + 4 = 9$ $\dots + 8 = 9$

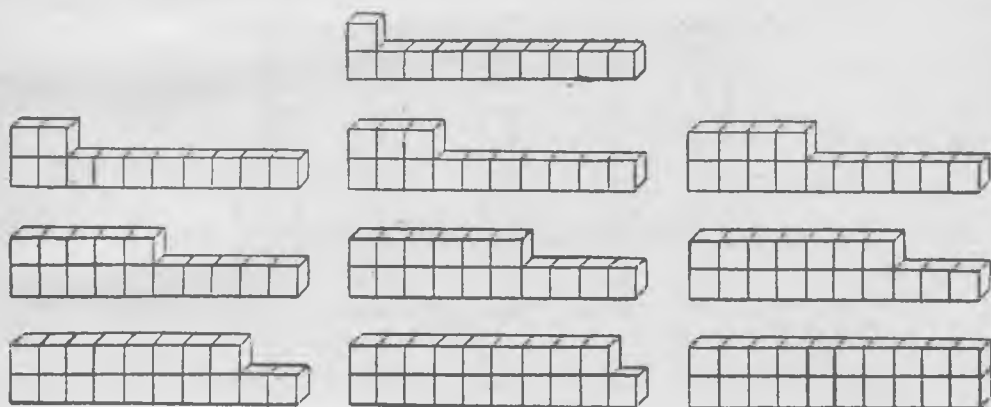
199. Сан билиу оюн. Джашчыкъ 4-ге экинчи къагъытчыкъда джазылгъан санны къошханында 6 болду. Къагъытчыкъда къайсы сан джазылгъанды?

Былай оюн ойнагъыз.

ЭКИНЧИ ОНЛУКЪ

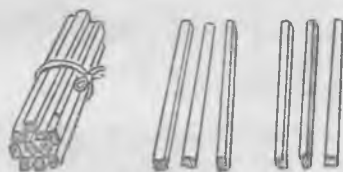
Санланы санау эмда джазыу.

I.

200. 1 таякъчыкъны он таякъчыкъны юсюне сал. Таякъчыкъла ненча болдула?

3 таякъчыкъны он таякъчыкъны юсюне сал. Таякъчыкъла ненча болдула?

201. Ненча таякъчыкъны сураты салыннъан эсе, анча таякъчыкъ алыб сал.

Бу санда ненча онлукъ эмда ненча бирлик барды?

202. 1) Тёрт таякъчыкъны сал.

2) Онтёрт таякъчыкъ сал. Бу санда ненча онлукъ эмда ненча бирлик барды?

203. Онбешде, онсегизде, онтогъузда ненча онлукъ эмда бирлик барды?

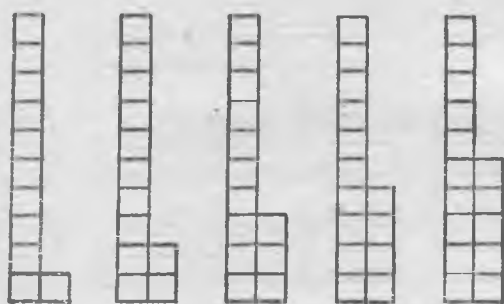
Джыйырмада ненча онлукъ барды?

204. 1 онлукъ бла 5 бирликден;

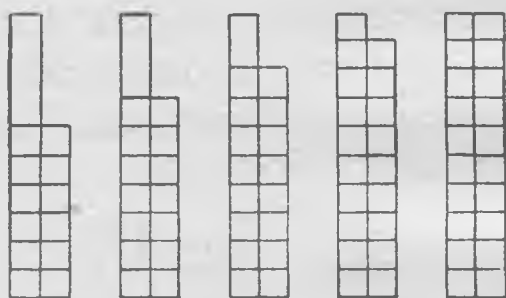
1 онлукъ бла 9 бирликден;

эки онлукъдан къуралгъан санланы айт.

205. Хар бирлешген эки столбикде ненча клетка болгъанын сана эмда тюблеринде санланы окъу.

11 12 13 14 15

16 17 18 19 20

206. Бу санлада ненчашар онлукъ эмда ненча бирлик барды:

11? 13? 16? 18? 19?

Онлукъла	Бирликле

207. Таблицаны сол джанына 1 деген тархы болгъан къагъытчыкъны, онъ джанына 4 деген тархы болгъан къагъытчыкъны салыгъыз. Къайсы сан чыгъады?

Сол джанына 1 деген тархы болгъан къагъытчыкъны, онъ джанына 9 деген тархы болгъан къагъытчыкъны салыгъыз. Къайсы сан чыгъады?

208. Санланы окъугъуз: 13, 15, 16, 19, 20.

209. Санланы джазыгъыз:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20.

210. Джетмеген санланы бир-бири ызларындан баргъанларыча атларын айтыгъыз.

11		13		15			18		20
----	--	----	--	----	--	--	----	--	----

211. 11-чи бетни ызындан къайсы бет келеди?

16-чы бетни ызындан къайсы бет келеди?

18-чи бетни ызындан къайсы бет келеди?

Ноябрда ненча ачыкъ, ненча булут кюн болгъанын табигъат календаргъа къараб санагъыз. Къайсы кюнле аслам болгъандыла: ачыкъ кюнлеми, огъесе булут кюнлеми?

Къайсы асламды: 15-ми, огъесе 13-мю? 17-ми, огъесе 18-ми?

Къайсы азды: 14-мю, огъесе 12-ми? 19-му, огъесе 20-мы?

212. $7+1$ $7+2$ $6+2-1$ $8-2-2$
 $6-1$ $8-2$ $5+2-1$ $8-2-1$
 $10-1$ $7-2$ $7+2+1$ $7-2-2$
 $8-1$ $10-2$ $10-2-2$ $10-1-2$

213. 8-ге 2 кѡшулгъан хыйсаб кѡурагъыз.

214.	$5+3$	$6+4$	$3+3+3$	$1+4+4$
	$6-3$	$8-4$	$4+3+3$	$2+4+4$
	$9-3$	$7-4$	$8-3-3$	$10-4-4$
	$7-3$	$9-4$	$10-3-3$	$9-4-3$

215. 10-дан 3 алыннъан хыйсаб кѡурагъыз.

216.	$4+5$	$3+6$	$3+5-6$	$1+6-5$
	$7-5$	$10-6$	$4+6-6$	$2+6-5$
	$9-5$	$7-6$	$2+5-6$	$9-5+6$
	$8-5$	$9-6$	$3+6-5$	$8-6+5$

217. 8-ден 6 алыннъан хыйсаб кѡурагъыз.

218.	$3+7$	$1+9$	$1+8-7$	$10-2-7$
	$1+8$	$10-9$	$10-9+8$	$8+1-8$
	$9-7$	$10-7$	$10-8+7$	$2+7-6$
	$10-8$	$9-8$	$1+9-8$	$10-3-5$

II.

219. Азаматны 10 капеги бла 2 капеги барды. Азаматны бютеу да ненча капеги барды?

220.	$10+2$	$10+5$	$1+10$	$4+10$
	$10+6$	$10+8$	$3+10$	$7+10$
	$10+4$	$10+7$	$6+10$	$9+10$

221. Кулиятны 10 капеги бла 5 капеги барды. Кулиятны ненча капеги барды?

222. Къарнашымы 10 капеги, эгечими да аллай бир капеги барды. Къарнашым бла эгечими биргелей ненча капеклери барды?

Къаллай бир ачха боллукъдула: 10 сом бла 1 сом? 10 сом бла 3 сом? 10 сом бла 5 сом?

223. $10 + 2$ $10 + 3$ $1 + 10$ $5 + 10$
 $10 + 4$ $10 + 5$ $4 + 10$ $3 + 10$
 $10 + 6$ $10 + 7$ $8 + 10$ $9 + 10$
 $10 + 8$ $10 + 9$ $6 + 10$ $7 + 10$

224. $10 + 4$ $10 + 3$ $10 + 6$ $10 + 9$
 $4 + 10$ $3 + 10$ $6 + 10$ $9 + 10$

225. Кийим тигиучюню 15 туймеси бар эди. Ол 5 туймени келекге тикгенди. Аны ненча туймеси кълалды?

226. $10 + 1$ $10 + 3$

$11 - 1$

$11 - 10$

$13 - 3$

$13 - 10$

227. $12 - 2$ $16 - 6$ $12 - 10$ $13 - 10$
 $14 - 4$ $19 - 9$ $15 - 10$ $18 - 10$
 $18 - 8$ $17 - 7$ $16 - 10$ $14 - 10$
 $15 - 5$ $13 - 3$ $17 - 10$ $19 - 10$

228. 14 таякчыкълны эки кълаумгъл бълюгюз: 4 таякчыкълны бир кълаумгъл, кълалгъланланы да бир кълаумгъл. Экинчи кълаумда ненча таякчыкъл барды?

229. Эки коробкада 16 карандаш барды: 6 карандаш бир коробкада, кълалгъланлары—башхада. Башха коробкада ненча карандаш барды?

230.	$10 + 2$	$10 + 6$	$5 + 10$	$7 + 10$
	$2 + 10$	$6 + 10$	$10 + 5$	$10 + 7$
	$12 - 2$	$16 - 6$	$15 - 10$	$17 - 10$
	$12 - 10$	$16 - 10$	$15 - 5$	$17 - 7$

231.	$3 + 3 + 10$	$5 - 2 + 10$	$14 - 10 + 2$
	$6 + 2 + 10$	$7 - 3 + 10$	$15 - 10 + 4$
	$2 + 5 + 10$	$9 - 4 + 10$	$17 - 10 + 3$

232. Сабий юйде 14 тоб барды. Аланы 10-су къара, кългъанлары акъдыла. Акъ тобла ненчадыла?

233. Пионерле сабий юйге 18 оюнчакъ этгендиле. Аланы 8 оюнчагъы абадан кълумгъа, кългъанлары уа гитче кълумгъа этилиннъендиле. Пионерле гитче кълумгъа ненча оюнчакъ этгендиле?

234.	$4 + 4 + 10$	$9 - 3 + 10$	$14 - 10 + 6$
	$2 + 6 + 10$	$7 - 5 + 10$	$13 - 10 + 7$
	$1 + 8 + 10$	$10 - 6 + 10$	$19 - 10 - 8$
	$3 + 7 + 10$	$9 - 4 + 10$	$18 - 10 - 3$

Онлукъдан ётмей кълшуу.

235. Бу санлада ненча онлукъ эмда бирлик барды:

12? 16? 18? 19?

236. Чегетден 12 нарат агъач бла 2 кълйын агъач келтирдиле. Чегетден ненча агъач келтирдиле?

$$\begin{array}{r} 12 + 2 = \\ \hline 2 + 2 = 4 \\ 10 + 4 = 14 \end{array}$$

237.	$2 + 4$	$13 + 1$	$14 + 2$	$18 + 1$
	$12 + 4$	$17 + 1$	$13 + 3$	$12 + 3$
	$4 + 3$	$15 + 2$	$11 + 4$	$16 + 3$
	$14 + 3$	$11 + 3$	$14 + 3$	$13 + 2$

238. Сабий юйде 13 гитче гинджи бла 4 уллу гинджи болгъанды. Гинджиле бары да ненча болгъандыла?

239. Джылны аллында классда 11 сабий айырмагъа окъугъандыла. Артда ала бешге кёб болдула. Классда айырмагъа ненча сабий окъуйду?

240.

$1 + 2$	$5 + 3$	$12 + 3$	$14 + 3$
$11 + 2$	$15 + 3$	$13 + 2$	$13 + 1$
$3 + 3$	$4 + 4$	$15 + 2$	$12 + 4$
$13 + 3$	$14 + 4$	$16 + 3$	$15 + 1$

241.

$1 + 5$	$14 + 3$	$15 + 4$	$13 + 5$
$11 + 5$	$11 + 8$	$13 + 6$	$11 + 6$
$1 + 7$	$12 + 6$	$12 + 5$	$14 + 5$
$11 + 7$	$13 + 5$	$16 + 3$	$15 + 3$

242. Школгъа алгъы бурун 15 чёгюч, артда уа 3 чёгюч сатыб алдыла.

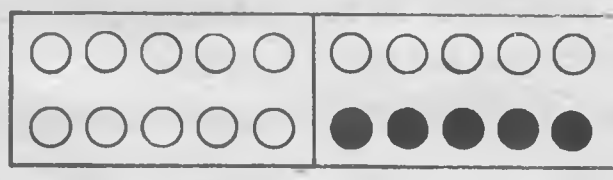
Соруу салыб, джуабын чыгъарыгъыз.

243. Школда 11 сурат болгъанды. Дагъыда ... сурат сатыб алдыла. Суратла ненча болдула? Джетмегенин толтуруб джуабын чыгъарыгъыз.

244.

$11 + 5$	$17 + 2$	$14 + 3$	$15 + 4$
$14 + 4$	$13 + 4$	$13 + 5$	$12 + 7$
$12 + 6$	$11 + 8$	$11 + 7$	$12 + 3$
$15 + 3$	$12 + 5$	$13 + 6$	$14 + 5$

245. Къызчыкъ 15 акъ тегерекчик бла 5 къара тегерекчикни суратларын салды. Къызчыкъ ненча тегерекчикни суратын салды?

	$15 + 5 =$ <hr/> $5 + 5 = 10$ $10 + 10 = 20$
--	--

246.	$19 + 1$	$12 + 8$	$17 + 3$	$12 + 8$
	$16 + 4$	$14 + 6$	$11 + 9$	$13 + 7$

247. Сохда бир кюн 12, экинчи кюн 8 бетни окъугъанды. Ол эки кюнню ичинде ненча бетни окъугъанды?

248. 11 джашчыкъ бла 9 къызчыкъ учуучу бузларыны юсюнден къарны ариулагъандыла. Алайда бютеу да ненча сабий ишледи?

249. 15-ге 5 кьошулургъа керек болгъан хыйсаб къурагъыз.

250.	$14 + 6$	$13 + 5$	$14 + 6$	$13 + 7$
	$12 + 5$	$12 + 8$	$12 + 3$	$15 + 4$
	$11 + 9$	$15 + 2$	$16 + 2$	$12 + 8$
	$17 + 2$	$16 + 4$	$17 + 3$	$11 + 7$

251. 11 таякъчыкъны сол джанына, 3 таякъчыкъны онъ джанына салыгъыз. Таякъчыкъла бары да ненча боллукъдула?

3 таякъчыкъны сол джанына, 11 таякъчыкъны онъ джанына салыгъыз. Таякъчыкъла бары да ненча боллукъдула?

252.	$11 + 3 =$	$14 + 4 =$	$18 + 2 =$
	$3 + 11 =$	$4 + 14 =$	$2 + 18 =$

253.	$1 + 15$	$4 + 12$	$1 + 19$	$6 + 13$
	$6 + 11$	$1 + 17$	$4 + 16$	$4 + 14$
	$5 + 15$	$3 + 14$	$5 + 13$	$3 + 17$

254. Къышны аллында алты сохданы лыжалары бар эди. Артда дагъыда 14 сохда лыжала сатыб алгъандыла. Энди ненча сохданы лыжасы барды?

255. Библиотекагъа биринчи классдан алгъын 7 сохда, дагъыда 12 сохда джазылгъандыла.

Соруу салыгъыз эмда джуабын чыгъарыгъыз.

256. Кесигизни классны юсюнден аллындагъына ушаш хыйсаб къурагъыз.

257.	$2 + 16$	$1 + 15$	$4 + 16$	$6 - 2 + 12$
	$1 + 12$	$2 + 13$	$3 + 15$	$5 - 3 + 17$
	$3 + 13$	$2 + 18$	$8 + 12$	$9 - 5 + 12$
	$1 + 19$	$3 + 11$	$6 + 14$	$10 - 4 + 14$

258. 20-гъа дери эки-экиден санагъыз.

20-гъа дери беш-бешден санагъыз.

259.	$13 + 6$	$15 + 3$	$4 + 11$	$8 - 2 + 11$
	$11 + 7$	$16 + 4$	$7 + 13$	$9 - 7 + 13$
	$12 + 4$	$18 + 1$	$5 + 12$	$10 - 6 + 16$
	$17 + 3$	$14 + 3$	$3 + 14$	$7 - 3 + 15$

260. Къызчыкъ таукълагъа аш берди. Аны 5 къара таукъ бла 11 акъ таугъу барды.

Соруу салыгъыз эмда джуабын чыгъарыгъыз.

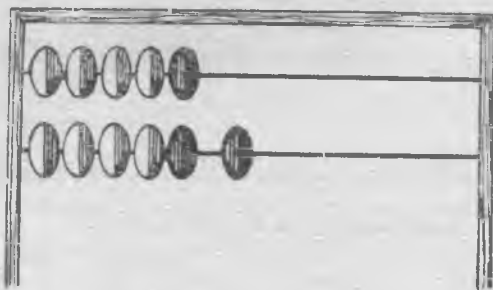
261. Лыжала бла учаргъа эки команда чыкъгъанды. Бир командада 12 адам, экинчиде 8 адам болгъандыла. Сорууун салыб, хыйсабын чыгъарыгъыз.

262.	$7 - 5 + 10$	$5 - 3 + 12$	$8 - 6 + 18$
	$8 - 7 + 10$	$8 - 2 + 11$	$10 - 7 + 17$
	$9 - 6 + 10$	$7 - 4 + 13$	$7 - 2 + 13$

Талай бирликге кёб этиу.

263. Класс сётну биринчи чыбыгъында 7 сюекчикни, экинчи чыбыгъында да аллай бирни тартыгъыз.

264. Биринчи чыбыкъда 5 суюкчикни, экинчиде да аллай бирни, дагъыда 1-ни тартыгъыз.

Биринчи чыбыкъдан эсе экинчи чыбыкъда **1 суюкчик артыкъды.**

265. Биринчи чыбыкъда 6 суюкчикни, экинчи чыбыкъда да аллай бирни, дагъыда 2 суюкчикни тартыгъыз.

Экинчи чыбыкъда биринчи чыбыкъдан эсе **2 суюкчик артыкъды.**

266. Биринчи тизгиннъе 7 квадратчыкъны салыгъыз, экинчиге ўа **2 квадратчыкъны артыкъ** салыгъыз. Экинчи тизгинде ненча квадратчыкъ боллукъду?

267. Бир сохдагъа 4 кубчукъ бергендиле башхагъа ўа 2 кубчукъну артыкъ берирге керекди. Анъа ненча кубчукъ берирге керекди?

268. Къанъаны бир тизгининде 5 таякъчыкъны суратын салыгъыз, экинчиде 3 таякъчыкъгъа артыкъ салыгъыз. Экинчи тизгинде ненча таякъчыкъ барды?

269. Муссаны 6 китабы барды, Иссаны ўа андан 4 китабы артыкъды. Иссаны ненча китабы барды?

270. Бир классда 10 сохда айырмагъа окъуйду, башха классда ўа—5 сохда артыкъ окъуйду. Айырмагъа башха классда ненча сохда окъуйду?

271. Биринчи сан 8-ди, экинчи ўа 2-ге кёбдю. Экинчи сан къаллай бирди?

8-ни 2-ге кёб этерге. Къаллай бир боллукъду?

272. Бир сан 7-ди, башха ўа андан 1-ге кёбдю. Башха сан къаллай бир болургъа керекди?

7-ни 1-ге кёб этерге. Къаллай бир боллукъду?

273.

10 + 4	10 + 3	1 + 10	5 + 10
10 + 8	10 + 5	4 + 10	3 + 10
10 + 6	10 + 9	6 + 10	7 + 10

274. Оюн, Джашчыкъ айтады: „Бир къолумда 3 таякъчыкъ барды, башха къолумда ўа 2 таякъчыкъгъа кёбдю. Башха къолумда ненча таякъчыкъ барды, билигиз“. Сиз да быллай оюн ойнагъыз.

275. Кёб этерге:

11-ни 2-ге 14-ню 3-ге 13-ню 3-ге
12-ни 4-ге 16-ны 2-ге 11-ни 7-ге

276. Азамат эки китаб сатыб алды: бирини багъасы 11 капекди, экинчиси ўа 4 капекге багъады. Экинчи китабны багъасы къаллай бирди?

277. Сабий чындайлагъа 12 капек тэлегендияе, къолджаўлукъгъа ўа 6 капек кёб бергендиле. Къолджаўлукъну багъасы къаллай бирди?

278. Аллындагъына ушаш хыйсабны башха санла бла жарашдырыб джазыгъыз.

279. Къарнашына 10 джыл болгъанды, эгечи ўа андан 3 джылгъа тамадады. Эгечине ненча джыл болгъанды?

280. Аллындагъына ушаш хыйсабны башха санла бла жарашдырыб джазыгъыз.

281.	$12 + 6$	$14 + 4$	$18 + 2$	$15 + 5$
	$14 + 2$	$16 + 2$	$14 + 6$	$13 + 6$
	$11 + 4$	$15 + 1$	$13 + 4$	$18 + 2$
	$13 + 3$	$12 + 3$	$11 + 9$	$14 + 5$

282. Түбүндө санланы хар бирин 4-ге көб өтөргө:

$$6 \quad 10 \quad 15 \quad 11 \quad 13 \quad 16$$

283. Класс кыанканы узунун эмда кенкын көргюзюгюз. Класс комнатаны узунун, кенкын эмда мийиклигин көргюзюгюз.

Классдан коридордан кыайсы узунду?

Эшикден терезеден кыайсы кенкыди?

Шкафдан столдан кыайсы мийикди?

284. Чөгөтдөн эки агкыч келтиргендиле. Бирини узуну 4 м-ди, башхасы уа андан 3 м-ге узунду.

Экинчи агкычны узунлугкыу ненчады.

285. Аллындагыкы хыйсабха ушаш хыйсабны башха санла бла кыурагыкы.

286. Бир комнатаны кенкыи 6 м-ди, бирсиники уа андан 3 м-ге кенкыди. Экинчи комнатаны кенкыи кыаллай бирди?

287. Эски юйню мийиклиги 6 м-ди. Джанкыи юй эски юйдөн 14 м-ге мийикди. Джанкыи юйню мийиклиги ненчады?

288. Аллындагыкына ушаш хыйсабны башха санла бла кыурагыкы.

289.	$6 - 5 + 18$	$10 - 7 + 12$	$10 - 4 + 13$
	$8 - 6 + 14$	$9 - 4 + 13$	$7 - 5 + 15$
	$6 - 2 + 13$	$8 - 3 + 15$	$8 - 6 + 17$

Онлукъдан ётмегенлей бир тархлы санланы алыу.

290. Бу санлада ненча онлукъ эмда бирлик барды?

11? 14? 17? 13? 15?

291. $5-2$ $9-3$ $7-3$ $9-2$ $9-4$
 $10+3$ $10+6$ $10+4$ $10+7$ $10+5$

292. Коробкада 16 карандаш болгъанды. Андан 2 карандаш алгъандыла. Коробкада ненча карандаш къалды?

$$\begin{array}{r} 16 - 2 = \\ \hline 6 - 2 = \\ 10 + 4 = 14 \end{array}$$

293. $8-4$ $12-1$ $18-4$ $14-3$
 $18-4$ $14-2$ $15-2$ $18-2$
 $5-3$ $16-3$ $17-1$ $19-1$
 $15-3$ $18-2$ $13-2$ $17-3$

294. Агъач усда 18 шиндик ишлерге керекди. Ол 6 шиндикни ишлеб бошагъанды. Анъа энтда ненча шиндик ишлерге керекди?

295. Бояучу 16 эшикни бояргъа керек эди. Ол 5 эшикни боягъанды.

Соруу салыргъа эмда джуабын чыгъарыргъа.

296. $3-1$ $18-7$ $19-8$ $16-5$
 $13-1$ $16-5$ $18-5$ $19-7$
 $7-3$ $10-6$ $15-4$ $18-6$
 $17-3$ $17-5$ $17-6$ $17-4$

297.

16	18	15
19	14	17

 -3

14	17	15
18	18	19

 -4

298. Китабны 18 бети барды. Къызчыкъ 6 бетни окъуду.

Соруу салыргъа, джуабын чыгъарыргъа.

299. Файруз 10 тегерекчикни суратын салды, Лейла уа 8 тегерекчикге кѣб салды. Лейла ненча тегерекчикни суратын салды?

...Лейла 18 тегерекчикни суратын салды эмда 6-сын бояды. Анъа энтда ненча тегерекчикни бояргъа керекди?

300.

$6 - 3$	$5 - 3$	$14 + 3$	$16 + 3$
$16 - 3$	$15 - 3$	$14 - 3$	$16 - 3$
$9 - 4$	$8 - 7$	$15 + 4$	$17 + 2$
$19 - 4$	$18 - 7$	$15 - 4$	$17 - 2$

301. Анамы 20 гакгысы бар эди. Ол 5 гакгыны къуймакъ этди. Ненча гакгы къалды?

$$\begin{array}{r} 20 - 5 = \\ \hline 10 - 5 = 5 \\ 10 + 5 = 15 \end{array}$$

302.

$20 - 1$	$20 - 4$	$20 - 8$	$20 - 3$
$20 - 2$	$20 - 6$	$20 - 7$	$20 - 9$

303. Ёлканы джасаргъа биринчи классны сохдалары 20 оюнчакъ этгендиле, аланы 6-сын къагъытдан, къалгъанларын картондан этгендиле. Ала картондан ненча оюнчакъ этгендиле?

304. Мурат бла Керам байрамгъа 20 къызыл джулдузчукъ хазырлагъандыла. Мурат 8 джулдузчукъ хазырлагъанды, къалгъанларын Керам хазырлагъанды.

Соруу салыгъыз эмда джуабын чыгъарыгъыз.

305. $10 - 2$ $10 - 3$ $20 - 2$ $20 - 9$
 $20 - 2$ $20 - 3$ $20 - 8$ $20 - 3$
 $10 - 5$ $10 - 7$ $20 - 1$ $20 - 6$
 $20 - 5$ $20 - 7$ $20 - 4$ $20 - 7$

306.

15	17	16
18	20	19

—5

307. Назифаны 16 открыткасы барды. Анъа туугъан кюнүне саугъагъа дагъыда 4 открытка бердиле. Назифаны ненча открыткасы болду?

...Назифаны 20 открыткасы барды. Классны альбомуна ол 6 открытка берди. Назифаны кесинде ненча открыткасы къалды?

308. $14 + 2$ $8 + 11$ $12 + 3$ $17 + 3$
 $16 + 3$ $4 + 16$ $15 - 3$ $20 - 3$
 $12 + 6$ $2 + 17$ $14 + 5$ $12 + 8$
 $13 + 7$ $5 + 13$ $19 - 5$ $20 - 8$

309. Тюбюндеги примерледе джуаблары 13, 14, 15 дагъыда аны кибики болгъанлары табыгъыз.

$13 + 5$	$20 - 6$	$19 - 3$	$17 - 4$
$3 + 12$	$16 + 4$	$2 + 17$	$5 + 12$

310. Къошунда 10 стакан сют барды, башлыда уа андан 6 стаканныа кёбдю. Башлыда ненча стакан сют барды?

...Башлыда 16 стакан сют барды. 5 стакан сютню кюнорталыкъ ушхуургъа алдыла. Башлыда ненча стакан сют къалды?

311. $10 + 2 + 3$ $17 - 1 - 2$ $20 - 2 - 4$
 $16 + 2 + 2$ $19 - 2 - 2$ $20 - 4 - 3$
 $13 + 3 + 4$ $16 - 1 - 3$ $20 - 6 - 3$
 $14 + 3 + 2$ $18 - 3 - 2$ $20 - 7 - 10$

Талай бирликге аз этиу.

312. Класс счётну биринчи чыбыгъында 5 сюекчикни, экинчисинде да алай бирни тартыгъыз. Экинчиден 1 сюекчикни ызына тартыгъыз.

Биринчиден экинчи чыбыкъны **1 сюекчиги аз болду.**

313. Класс счётну биринчи чыбыгъында 7 сюекчикни тартыгъыз, экинчиде уа 2 сюекчикге аз тартыгъыз.

314. Бир сохдагъа 4 карандаш бергендиле, экинчиге уа биринчиден эсе 1 карандашха аз берирге керекдиле. Экинчи сохда ненча карандаш аллыкъды?

315. Бир тизгинде 5 тегерекчикни, экинчиде уа биринчиден эсе 1 тегерекчикге аз этиб суратларын салыгъыз. Экинчи тизгинде ненча тегерекчикни суратын салыргъа керекди?

316. Биринчи тизгинде 6 квадратчыкъны салыгъыз, экинчи тизгинде уа биринчиден эсе 2 квадратчыкъны аз этиб салыгъыз. Экинчи тизгинде ненча квадратчыкъ боллукъду?

317. Наурузну 8 юй къояны барды, Салыхны уа андан 2 къояны азды. Салыхны ненча юй къояны барды?

318. Джатдайны 9 кегюрчюню барды, Солтанны уа андан 5 кегюрчюню азды. Солтанны ненча кегюрчюню барды?

319. Биринчи сан 8-ди, экинчи уа андан 3-ге азды. Экинчи сан ненчады?

320. Биринчи сан 10-ду, экинчи уа андан 2-ге азды. Экинчи сан ненчады? 10-ну 2-ге аз этсенъ ненча боллукъду?

321.	15—5	14—10	15—10	17—10
	17—7	16—10	14—10	13—3
	13—3	11—10	16—6	19—10
	19—9	20—10	18—8	12—2

322. Оюн. Сохда айтады: „Бир къагъытчыкъда 10 джазылгъанды, башха къагъытчыкъда андан 3-ге аз болгъан сан джазылгъанды. Башха къагъытчыкъда къайсы сан джазылгъанды, билгиз“.

323. Къайсы сан 14-ден 2-ге азды? 15-ден 1-ге? 18-ден 4-ге?

324. Къызчыкъгъа аякъ машина бла гинджи сатыб алгъандыла. Аякъ машинаны багъасы 8 сомду, гинджи уа андан 6 сомгъа учузду. Гинджини багъасы ненча сомду?

325. Джашчыкъгъа челекчик бла кюрекчик сатыб алгъандыла. Челекчикни багъасы 20 капекди, кюрекчик'а андан 5 капекге учузду. Кюрекчикни багъасы къаллай бирди?

326. Аллындагъына ушаш хыйсабны башха санла бла къураб джазыгъыз.

327. Къарнашына 16 джыл болгъанды, эгечи уа андан 5 джылгъа гитчеди. Эгечине ненча джыл болгъанды?

328. Аллындагъына ушаш хыйсабны башха санла бла къураб джазыгъыз.

329.	10 + 9	7 + 10	16 — 6	15 — 4
	13 + 5	4 + 15	14 — 10	18 — 5
	17 + 3	5 + 12	19 — 2	17 — 6

330. Бу джазылгъан санланы хар бирин 5-ге аз этерге:

9 15 18 20 17

331. Атчыкъла болуб ойнаргъа Наурузну 3 м узунлугъу болгъан джыджымы барды, Даутну джыджымы ўа андан 1 м-ге къысхады. Даутну джыджымыны узунлугъу ненча метрди?

332. Бир къанъаны узунлугъу 9 м-ди, башха къанъа ўа андан 3 м-ге къысхады. Экинчи къанъаны узунлугъу ненча метрди?

333. Аллындагъына ушаш хыйсабны башха санла бла къураб джазыгъыз.

334. Сабийлеге площадда эки ёлка салгъандыла: бирини мийиклиги 15 м-ди, экинчини мийиклиги андан 3 м-ге алашады. Экинчи ёлканы мийиклиги нелай бирди?

335. Школну аллында 2 къайын терек ёседи. Бир терекни мийиклиги 16 м-ди, экинчи терекни мийиклиги ўа андан 5 м-ге алашады. Экинчи терекни мийиклиги ненча метрди?

336.	$10 + 8 - 3$	$17 - 7 + 8$	$18 - 10 - 8$
	$16 + 3 - 5$	$16 - 5 + 4$	$19 - 7 - 2$
	$11 + 9 - 6$	$20 - 7 + 5$	$20 - 3 - 4$

Талай бирликге кёб эмда аз этиў.

337. Бир уўчу уўдан 14 агъач къоян келтирди, башха бир уўчу ўа андан 4 агъач къоян артыкъ келтирди. Экинчи уўчу ненча къоян келтирди?

338. Уўчуну 15 къоян териси бар эди, агъач къоян терилери ўа аладан 3-ге аз эдиле. Уўчуну ненча агъач къоян териси бар эди?

339. Анам сабийлеге айланджюк бла байракъчыкъ сатыб алды. Айланджюкню багъасы 18 капекди, байракъчыкъ'а андан 8 капекге учузду. Байракъчыкъны багъасы неди?

340. Анам сабийлеге эки оюнчакъ сатыб алды. Бир оюнчакъны багъасы 17 капекди, башха оюнчакъ'а 3 капекге багъады. Экинчи оюнчакъны багъасы неди?

341. Кёб этерге:

12-ни 2-ге 13-ню 2-ге 15-ни 5-ге 2-ни 12-ге
14-ню 4-ге 16-ны 3-ге 18-ни 2-ге 3-ню 13-ге

342. Аз этерге:

13-ню 3-ге 16-ны 1-ге 15-ни 3-ге 19-ну 5-ге
17-ни 7-ге 18-ни 2-ге 17-ни 4-ге 18-ни 7-ге

343. Сабийле эки джолчукъну къарын ариулагъандыла. Бир джолчукъну узунлугъу 18 м болгъанды, экинчи джолчукъну узунлугъу уа андан 2 м-ге узун эди. Экинчи джолчукъну узунлугъу ненча метрди?

344. Назир эки змей этгенди. Бир змейге 9 м узунлугъу болгъан халыны такъгъанды, экинчиге уа андан 3 м-ге къысха болгъан халыны такъгъанды. Назир экинчи змейге ненча метр узунлугъу болгъан халыны такъгъанды?

345. Межам ишлеучюле школну 7 айгъа ишлеб бошаргъа борчлу эдиле, ала уа аны 2 айны алгъа ишлеб бошадыла. Межам ишлеучюле школну ненча айгъа ишледиле?

346. Кулинагъа 13 джыл болгъанды, къарнашы уа андан 2 джылгъа тамадады. Къарнашына ненча джыл болгъанды?

347. Асиятха 14 джыл болгъанды, Назифа уа андан 4 джылгъа гитчеди. Назифагъа ненча джыл болгъанды?

...Назифагъа 10 джыл болгъанды, къарнашы уа андан 3 джылгъа гитчеди. Къарнашына ненча джыл болгъанды?

348.	17 — 10	14 — 3	14 + 3	20 — 8
	14 + 4	12 + 6	7 + 12	16 — 6
	18 — 2	19 — 8	20 — 3	17 — 5
	16 + 3	20 — 5	16 — 5	17 — 7

349. Аз этерге: 6-ны 2-ге; 14-ню 4-ге; 15-ни 5-ге.

Кёб этерге: 6-ны 2-ге; 14-ню 4-ге; 15-ни 5-ге.

350. Бир коробкада 6 перо барды, экинчини уа андан 4 перосу артыкъды. Экинчи коробкада ненча перо барды?

...Бир коробкада 6 перо, экинчиде уа 10 перо барды. Эки коробкада да ненча перо барды?

351. Биринчи кюн сабийле ёлкагъа 4 оюнчакъ этгендиле, экинчи кюн'а андан 2 оюнчакъны артыкъ этгендиле. Ала экинчи кюн ненча оюнчакъ этгендиле?

...Биринчи кюн сабийле ёлкагъа 4 оюнчакъ этгендиле, экинчи кюн'а 6 оюнчакъ этгендиле. Ала эки кюннъе бютеулей да ненча оюнчакъ этгендиле?

352. Азаматны 5 бояу карандашы барды, къара карандашлары аладан 3-ге аздыла. Аны ненча къара карандашы барды?

...Азаматны 5 бояу карандашы бла 2 къара карандашы барды. Азаматны бютеулей да ненча карандашы барды?

353. Лейла анасына саутланы джууаргъа болушады. Ол 4 терен табакъны джуугъанды, джуугъан сай табакълары уа 2-ге кѣбдюле. Лейла ненча сай табакъ джуугъанды?

...Лейла 4 терен табакъ бла 6 сай табакъны джуугъанды. Лейла бютеу да ненча табакъ джуугъанды?

354.	$14 + 5 - 3$	$12 - 2 + 9$	$19 - 3 - 6$
	$12 + 7 - 8$	$16 - 5 + 7$	$20 - 2 - 4$
	$13 - 5 - 8$	$20 - 4 + 2$	$17 - 3 - 3$

355. Биринчи табакъда алмаланы саны экинчи табакъда алмаланы санындан 2 алмагъа кѣб этиб, алмалары болгъан 2 табакъны суратларын салыгъыз.

356. Бир столбикден эсе экинчи столбикни 4 клеткасын артыкъ этиб, тетрада клеткаладан 2 столбикни карандаш бла тѣгереклерин сызыгъыз.

357. Бир столбикден эсе экинчи столбикни 3 клеткасын аз этиб, тетрада клеткаладан 2 столбикни карандаш бла тѣгереклерин сызыгъыз.

358. Биринчи табакъда агурчаладан эсе, экинчи табакъда агурчаланы санын 1 агурчагъа аз этиб, 2 агурча табакъны суратларын салыгъыз.

Эки амаллы хыйсабла.

359. Джашчыкъ алгъы бурун 4 къайыкъчыкъ, экинчи да 1 къайыкъчыкъ этгенди. Эки къайыкъчыгъын ол эгечине берди. Джашчыкъда ненча къайыкъчыкъ къалды?

360. Назифа алгъы бурун ёлкагъа 3 оюнчакъ, дагъыда 2 оюнчакъ этгенди. Бир оюнчакъны тенъине берди. Назифатда ненча оюнчакъ къалды?

361. Соня алгъы бурун 6 тетрадь, ызы бла да 2 тетрадь сатыб алды. Ол аладан 3 тетрадьны къарнашчыгъына берди. Соняны ненча тетрады къалды?

362. Коробкачыкъгъа 7 тегерекчик салыгъыз, дагъыда 1 тегерекчик салыгъыз. Коробкачыкъгъа къарамагъанлай андан 5 тегерекчик чыгъарыгъыз.

Коробкачыкъда ненча тегерекчик къалгъанын эсде тергегиз. Тюз тергеген эсегиз коробкачыкъдагъы тегерекчиклени санаб кёрюгюз.

363.	$10 + 8$	$16 + 2$	$3 + 15$	$10 + 6$
	$10 + 5$	$13 + 4$	$2 + 17$	$16 + 3$
	$3 + 10$	$12 + 6$	$4 + 16$	$8 + 12$
	$7 + 10$	$10 + 9$	$6 + 13$	$5 + 13$

364. Къызчыкъ 5 капекге тиш джууучу порошок, 4 капекге да мамукъ пачка сатыб алгъанды. Ол кассагъа 10 капек бергенди. Ызына ол ненча капек алгъанды?

365. Бу суратлагъа къараб алгъыннъы хыйсабха ушаш хыйсаб къурагъыз.

4 кап.

5 кап.

6 кап.

366. Атасы джашына 5 сомгъа костюм, 2 сомгъа да келек сатыб алды. Ол кассагъа 10 сом узатды. Атасы ызына ненча сом алды?

367.

16 — 6	16 — 4	20 — 2	17 — 7
14 — 4	18 — 3	20 — 5	17 — 5
18 — 10	17 — 5	20 — 6	20 — 8
13 — 10	19 — 4	20 — 9	19 — 3

368. Шаша 5 тетрады бирин къарнашына берди. Андан сора кесине дагъыда 2 тетрадь сатыб алды. Шашаны ненча тетрады болду?

369. Нарханны 6 кечюрюлюучю сураты барды. Ол 2 суратын тенъине саугъагъа берди. Нархан сатыб дагъыда 5 сурат алды. Нарханы суратлары ненча болдула?

370. Коробкачыкъгъа 6 таякъчыкъ салыгъыз. Къарамагъанлай коробкачыкъдан 2 таякъчыкъ алыгъыз, андан сора ары 5 таякъчыкъ салыгъыз.

Коробкачыкъда ненча таякъчыкъ къалгъанын эсде тергегиз. Тюз тергеген эсегиз, коробкачыкъда таякъчыкъланы санаб кёрюгюз.

371.	$13 + 5$	$16 + 4$	$14 + 3$	$5 + 12$
	$18 - 5$	$20 - 9$	$18 - 5$	$20 - 9$
	$12 + 7$	$17 + 3$	$19 - 8$	$6 + 13$
	$19 - 7$	$20 - 6$	$18 + 2$	$18 - 7$

372. Бѣчгеде болгъан 15 челек сууну 5-исин кийим джууаргъа алдыла. Андан сора бѣчгеге 8 челек къуйдула. Бѣчгеде ненча челек суу болду?

373. Арбазда ойнай тургъан 10 джашчыкъгъа 5 джашчыкъ келиб кьошулду, 3 джашчыкъ да юйге кетдиле. Арбазда ненча сабий къалды?

374. Бузда уча тургъан 8 къызчыкъны 2-си суукъсураб юйге кетдиле. Уча тургъан къызчыкълагъа дагъыда 3 къызчыкъ кьошулду. Бузда къызчыкъла ненча болдула?

375.	$10 + 9$	$16 - 10$	$20 - 8$	$20 - 4$
	$16 - 4$	$15 + 4$	$16 - 6$	$16 + 3$
	$20 - 1$	$17 - 6$	$12 + 7$	$19 - 5$
	$18 - 2$	$19 - 4$	$14 - 10$	$11 + 8$

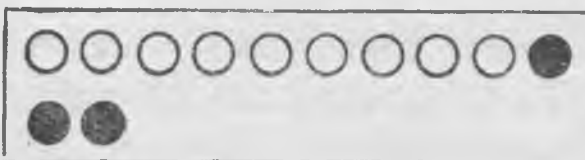
Онлукъдан ётюб кьошуу.

376. 10 болур ючюн 9-гъа къаллай бир кьошаргъа керекди?

377.	$8 - 1$	$10 + 4$	$9 + 1 + 2$	$9 + 1 + 5$
	$7 - 1$	$10 + 7$	$9 + 1 + 4$	$9 + 1 + 8$

378. 9 таякъчыкъгъа 1 таякъчыкъны кьошугъуз. Таякъчыкъла ненча боллукъдула?

...Чыкъгъан онлукъгъа 2 таякъчыкъны кьошугъуз. Таякъчыкъла ненча боллукъдула?

$$\begin{array}{r} 9 + 3 = \\ \hline 9 + 1 = \\ 10 + 2 = 12 \end{array}$$

379. Счѣтда 9 сѹекчикни тартыгъыз, дагъыда 4 сѹекчикни тартыгъыз. Ненча сѹекчик тартыгъыз?

380. $9+2$ $9+5$ $9+6$ $9+7$
 $9+4$ $9+8$ $9+9$ $9+3$

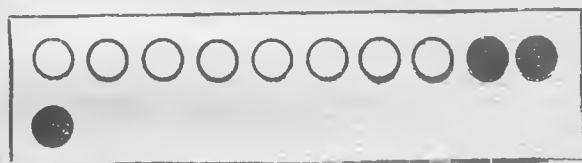
381. Зайнебни тетрадында 9 сураты барды. Ол дагъыда 3 сурат салды. Тетрадха ненча сурат салынды?

382. Хаўлат 9 назмуну азбар биледи. Суратхан'а 2 назмугъа кѣб биледи. Суратхан ненча назмуну азбар биледи?

383. $9+2$ $9+4$ $9+6$ $8+2+3$
 $9+5$ $9+7$ $9+8$ $8+2+7$
 $9+3$ $9+9$ $9+7$ $8+2+5$

384. 10 болур ючюн, 8-ге ненчаны къошаргъа керекди?

385. $3-2$ $5-2$ $8+2+2$ $8+2+4$
 $6-2$ $7-2$ $8+2+5$ $8+2+6$

$$\begin{array}{r} 8+3= \\ 8+2=10 \\ 10+1=11 \end{array}$$

386. $8+4$ $8+5$ $8+7$
 $8+6$ $8+8$ $8+9$

387. Школну къуанчында биринчи классны 8 сохдасы джырладыла, 4 сохдасы назму айтдыла. Къуанчда биринчи классны ненча сохдасы джырладыла эмда назму айтдыла?

Кесигизни классны сохдаларыны юсюнден мынъа ушаш хыйсаб къурагъыз.

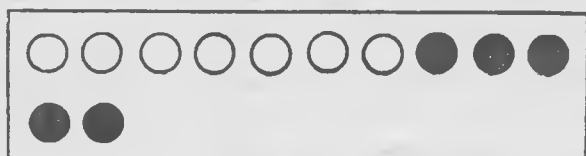
388. Джашчыкъны 8 китабы болгъанды. Анъа дагъыда 5 китаб сатыб алдыла. Ол 3 китабын тенъине окъургъа берди. Джашчыкъны ненча китабы къалды?

389. $8+4$ $8+8$ $9+5$ $12+7$
 $8+6$ $8+7$ $9+3$ $13+5$
 $8+3$ $8+9$ $9+9$ $17+3$
 $8+5$ $8+6$ $9+7$ $5+14$

390. 10 болур ючюн 7-ге къаллай бирни къошаргъа керекди?

391. $5-3$ $7-3$ $7+3+2$ $7+3+6$
 $8-3$ $6-3$ $7+3+5$ $7+3+4$

392. Сабий юйде 7 тоб барды. Дагъыда 5 тоб сатыб алдыла. Тобла ненча болдула?

$$\begin{array}{r} 7+5= \\ \hline 7+3=10 \\ 10+2=12 \end{array}$$

393. Махдаулу ана 7 джаш бла 5 къызны ёсдюргенди. Махдаулу ананы ненча сабийи барды?

394. $7+4$ $7+8$ $7+5$
 $7+6$ $7+7$ $7+9$

395. Линейканы багъасы 7 капекди, карандаш'а андан 4 капекге учузду. Карандашны багъасы ненча капекди? Линейка бла карандашны биргелей багъалары ненча капек боллукъду?

7 кап

... кап.

396. Анам халыла эм оймакъ сатыб алды. Халыланы багъасы 7 капекди, оймакъ'а аладан 1 капекге учузду. Оймакъны багъасы ненча капекди? Халыла бла оймакъны биргелей багъалары ненча капек боллукъду?

397. Сол къолугъызда 5 тегерекни джашырыгъыз, онъ къолугъызда уа сол къолугъыздан эсе 2 тегерекге артыкъ джашырыгъыз. Эки къолугъызда да ненча тегерекни джашыргъаныгъызны эсе тергегиз. Тюз тергеген эсегиз къолларыгъызда тегереклени санаб кёрююз.

398.

$9 + 5$	$8 + 4$	$7 + 5$	$17 - 4$
$9 + 9$	$8 + 7$	$7 + 7$	$18 - 6$
$9 + 4$	$8 + 5$	$7 + 4$	$19 - 5$
$9 + 7$	$8 + 9$	$7 + 9$	$20 - 3$

399. Тюзмюйюшню ичинде хар бир санын 8-ге къошугъуз.

8 +	<table style="border: none; text-align: center;"> <tr> <td style="padding: 0 10px;">4</td> <td style="padding: 0 10px;">8</td> <td style="padding: 0 10px;">6</td> </tr> <tr> <td style="padding: 0 10px;">5</td> <td style="padding: 0 10px;">9</td> <td style="padding: 0 10px;">7</td> </tr> </table>	4	8	6	5	9	7
4	8	6					
5	9	7					

400. 10 болур ючюн 6-гъа ненчаны къошаргъа керекди?

10 болур ючюн 5-ге ненчаны къошаргъа керекди?

401.

$6 - 4$	$7 - 4$	$6 + 4 + 5$	$5 + 5 + 2$
$8 - 4$	$9 - 4$	$6 + 4 + 3$	$5 + 5 + 4$

402.

$\frac{6 + 5 =}{6 + 4 = 10}$	$6 + 8$	$\frac{5 + 7 =}{5 + 5 = 10}$	$5 + 7$
$10 + 1 = 11$	$6 + 6$	$10 + 2 = 12$	$5 + 9$
	$6 + 9$		$5 + 8$

403. Акъчыкъ къарнашы бла саутланы джууду. Акъчыкъ 6 табакъны джууду, къарнашы уа андан эсе 2 табакъны аз джууду. Экиси да бирге ненча табакъны джуудула?

404. Шамшият печге от этерге аллында 6 жаркъаны келтирди, андан сора аладан 1 жаркыага аз келтирди. Шамшият юйге ненча жаркыа келтиргенди?

405.

$6+6$	$8+7$	$12+7$	$18-6$
$7+7$	$5+9$	$14+6$	$17-4$
$8+8$	$6+7$	$3+15$	$19-7$
$9+9$	$8+5$	$7+13$	$20-3$

406. 10 болур ючюн 4-ге ненчаны кышаркыа керекди?

10 болур ючюн 3-ге ненчаны кышаркыа керекди?

407.

$8-6$	$9-7$	$4+6+1$	$4+6+2$
$9-6$	$10-7$	$4+6+3$	$3+7+2$

408.

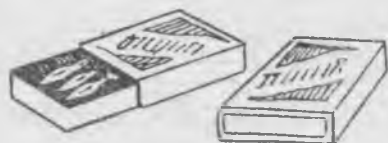
$4+7=$	$3+8=$
$4+6=10$	$3+7=10$
$10+1=11$	$10+1=11$

409.

$4+9$	$4+8$	$4+7$	$3+9$	$2+9$
$9+4$	$8+4$	$7+4$	$9+3$	$9+2$

410. Анисат школкыа киргинчи 4 назмуну биле эди. Ол школда да 8 назмуну азбар этди. Анисат ненча назмуну азбар биледи?

411. Бир коробкада 3 перо барды, экинчи коробканы уа 5 перосу артыккыды. Экинчиде ненча перо барды?

412. Къарнашы ёлкагъа 4 оюнчакъ этгенди, эгечи уа андан 3 оюнчакъны артыкъ этгенди. Ала бютеу да ненча оюнчакъ хазырлагъандыла?

413. Ёлкада джаннъан лампочкаланы 3-юсю джашил лампочкаладыла, къызыл лампочкала аладан 6-гъа кёбдюле. Ёлкада ненча лампочка джанады?

414. Сол къолугъузда 4 тегерекни джашырыгъыз, онъ къолугъузда уа сол къолугъуздан эсе 2 тегерекни артыкъ джашырыгъыз. Эки къолугъузда да ненча тегерекни джашыргъаныгъызны эсде тергегиз. Тюз тергеген эсегиз къолларыгъызда тегереклени санаб кёрюгюз.

415.

$10 - 7 + 9$	$6 + 9 + 3$	$5 + 7 - 10$
$7 - 3 + 8$	$7 + 8 + 4$	$6 + 7 - 2$
$10 - 2 + 9$	$4 + 7 + 9$	$8 + 9 - 5$
$9 - 4 + 8$	$3 + 9 + 7$	$9 + 9 - 6$

416.

$$3 + \begin{array}{|c|c|c|} \hline 5 & 7 & 8 \\ \hline 9 & 6 & 10 \\ \hline 12 & 15 & 13 \\ \hline \end{array}$$

417. 18-ге дери юч-ючден санагъыз.

20-гъа дери тёрт-тёртден санагъыз.

418. Махамет чыбчыкълагъа аш салыучу юйчюк этди. Анъа 7 шорбат чыбчыкъчыкъ келиб къонду, сабан чыбчыкъладан'а 5-си артыкъ къонду. Аш салыучу юйчюкге ненча чыбчыкъ къонду?

419. Аллындагъына ушаш хыйсабны башха санла бла къураб джазыгъыз эм джуабын чыгъарыгъыз.

420.	$3 + 4 + 9$	$18 - 4 - 3$	$7 + 8 - 4$
	$10 - 4 + 8$	$19 - 5 - 2$	$9 + 7 - 5$
	$9 - 5 + 7$	$20 - 3 - 6$	$4 + 7 + 8$

421. Кийим тигиучюню 6 чарх халысы бар эди. Ол дагъыда 4 чарх халы сатыб алгъанды.

Аны 3 оймагъы бар эди. Ол дагъыда 2 оймакъ сатыб алгъанды.

Кийим тигиучюню ненча чарх халысы болду? Аны ненча оймагъы болду?

422. Сабий юйде 5 челекчик бла 4 суу бюркюучю бар эди. Дагъыда 3 челекчик бла 2 суу бюркюучю сатыб алдыла.

Челекчикле ненча болдула?

Суу бюркюучюле ненча болдула?

423. Къарнашыны 6 откыткасы бар эди, эгечини уа—10. Дагъыда къарнашы 3 откытка, эгечи да—2 откытка сатыб алдыла. Къарнашыны ненча откыткасы болду? Эгечини ненча откыткасы болду?

424.	$17 - 10 + 8$	$7 + 9 - 4$	$4 + 9 + 5$
	$19 - 10 + 5$	$8 + 5 - 2$	$3 + 8 + 7$
	$15 - 10 + 7$	$9 + 9 - 5$	$9 + 6 + 5$

Онлукъдан ётуб алыу.

425. Бу санлада ненча онлукъ эм бирлик барды:

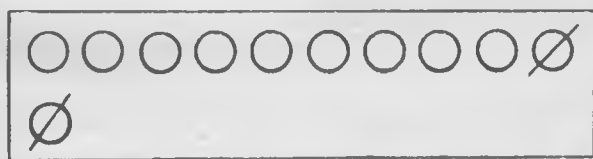
15? 11? 17? 19? 16? 14? 12?

426. 10 къалыр ючюн 11-ден ненчаны алыргъа керекди?

$$427. \quad \begin{array}{cccc} 7-1 & 11-1-1 & 11-1-2 & 11-1-7 \\ 5-1 & 11-1-3 & 11-1-4 & 11-1-5 \end{array}$$

428. Партагъа таякъчыкъладан 1 онлукъ салыгъыз, дагъыда 1 таякъчыкъ салыгъыз. Аладан 2 таякъчыкъны алыб, коробкагъа салыгъыз. Партаны юсюнде ненча таякъчыкъ къалды?

429. Счѣтда 11 сюекчикни тартыгъыз. 2 сюекчикни ызына алыгъыз. Ненча сюекчик къалды?

$$\begin{array}{r} 11-2= \\ \hline 11-1=10 \\ 10-1=9 \end{array}$$

$$430. \quad \begin{array}{ccc} 11-3 & 11-4 & 11-9 \\ 11-5 & 11-6 & 11-7 \end{array}$$

431. Урунуугъа юретиу дерсде дежурный сохдалагъа 11 къыбды берирге керек эди. Ол алагъа 5 къыбды берди. Энтда ненча къыбды берирге керекди?

432. Дежурный 11 джелим кисточка берирге керек эди, ол'а 7 кисточка берди. Соруу салыгъыз, хыйсабны джуабын чыгъарыгъыз.

$$433. \quad \begin{array}{cccc} 11-3 & 11-4 & 11-9 & 12-2-3 \\ 11-5 & 11-6 & 11-7 & 12-2-6 \\ 11-2 & 11-8 & 11-5 & 12-2-4 \end{array}$$

434. 10 къалыр ючюн 12-ден ненчаны алыргъа керекди?

$$435. \quad \begin{array}{|c|c|c|} \hline 4 & 8 & 6 \\ \hline 5 & 9 & 7 \\ \hline \end{array} -2 \quad \begin{array}{cc} 12-2-2 & 12-2-4 \\ 12-2-5 & 12-2-7 \end{array}$$

436. Усдазны 12 карандашы бар эди. Ол сурат салгъан дерсе сабийлеге 4 карандаш берди. Усдазны кесинде ненча карандаш къалды?

$$\begin{array}{r} 12 - 4 = \\ \hline 12 - 2 = 10 \\ 10 - 2 = 8 \end{array}$$

437. $12 - 3$ $12 - 5$ $12 - 7$
 $12 - 6$ $12 - 8$ $12 - 9$

438. Джашчыкъ 12 чабакъ тутуб келди. Аланы 3-юсю уллу, къалгъанлары ўа гитчедиле. Гитче чабакъла ненчадыла?

439. Школ 12 къара эм акъ чарх халы сатыб алды. Аланы 6-сы акъдыла, къалгъанлары ўа къарадыла. Къара чарх халыла ненчадыла?

440. Тикген кружокда 12 ийнени 5-си базыкъды, къалгъанлары ўа инъичгедиле. Инъичге ийнеле ненчадыла?

441. $12 - 4$ $12 - 5$ $11 - 4$ $13 + 6$
 $12 - 6$ $12 - 7$ $11 - 8$ $19 - 7$
 $12 - 3$ $12 - 9$ $11 - 7$ $17 - 4$
 $12 - 8$ $12 - 3$ $11 - 9$ $20 - 6$

442. 10 къалыр ючюн, 13-ден ненчаны алыргъа керекди?

443.

5	7	4
6	9	8

 -3
 $13 - 3 - 1$ $13 - 3 - 5$
 $13 - 3 - 3$ $13 - 3 - 6$
 $13 - 3 - 2$ $13 - 3 - 4$

453. Кюндюз къабхакъдан уча тургъан 14 сабийни 6-сы инъирде юйлерине кетдиле. Инъирде ненча сабий уча эди?

454. Джашчыкъ 4 капекге перола, 3 капекге да карандашла сатыб алды. Сатыу этгинчи аны 15 капеги бар эди. Сатыу этгенден сора аны ненча капеги къалды?

455. Юй бийчени 14 сому бар эди. Ол 3 сомгъа челек, 2 сомгъа да кастрюл сатыб алды. Сатыу этиб бошагъандан сора юй бийчени къаллай бир ачхасы къалды?

3 сом

2 сом

456.

$14 - 5$	$15 - 7$	$11 - 6$	$8 + 8$	$14 + 5$
$14 - 8$	$15 - 6$	$12 - 9$	$3 + 8$	$18 - 7$
$14 - 6$	$15 - 9$	$13 - 7$	$7 + 6$	$19 - 7$
$14 - 9$	$15 - 8$	$12 - 8$	$9 + 9$	$20 - 3$

457. 10 къалыр ючюн 16-дан ненчаны алыргъа керекди?

10 къалыр ючюн 17-ден ненчаны алыргъа керекди?

10 къалыр ючюн 18-ден ненчаны алыргъа керекди?

458.

$16 - 8 =$	$16 - 7$	$17 - 8 =$	$17 - 9$
$16 - 6 = 10$	$16 - 9$	$17 - 7 = 10$	$17 - 8$
$10 - 2 = 8$	$16 - 8$	$10 - 1 = 9$	$18 - 9$

459. 16 лыжачыны 7-си артха къалды, къалгъанлары алгъа кетдиле. Алгъа ненча лыжачы кетди?

460. 16 къолджаулукугъа итиу уругъа керекди. Анам 9 къолджаулукугъа, Наныкъ да къалгъанларына итиу урдула.

Соруу салыгъыз эмда джуабын чыгъарыгъыз.

461. Сафаргъа... тизгини болгъан назму азбар этерге берилди. Ол 8 тизгинни азбар этиб бошады. Анъа энтда ненча тизгинни азбар этерге керекди?

Джетмегенин кшошуб толтуругъуз эмда джуабын чыгъарыгъыз.

462.	$13 + 3 - 8$	$13 - 8 + 9$	$11 - 6 + 12$
	$12 + 5 - 9$	$16 - 7 + 5$	$12 - 8 + 15$
	$14 + 4 - 9$	$15 - 8 + 6$	$15 - 9 + 11$
	$11 + 9 - 8$	$17 - 9 + 3$	$13 - 8 + 14$

463.	$14 + 5$	$20 - 6$	$3 + 8$
	$20 - 8$	$13 - 8$	$15 - 4$
	$13 - 7$	$6 + 9$	$16 - 9$
	$4 + 9$	$11 - 8$	$3 + 15$

464. Кёб этерге: 10-ну 3-ге; 15-ни 3-ге; 14-ню 4-ге; 13-ню 7-ге.

Аз этерге: 15-ни 2-ге; 16-ны 7-ге; 11-ни 3-ге; 16-ны 8-ге.

465. Сабийле къардан дуббур ишледиле. Пилял 12 чана къар келтирди, Айшат'а 5 чанагъа кем келтирди. Сабийле ненча чана къар келтирдиле?

466. Сабийле къар дуббурчукъгъа къуяргъа алгъы бурун 7 челек суу, экинчи джол андан 2 челекге аз келтиргендиле. Ала бютеу да ненча челек суу келтиргендиле?

467. Джашчыкъла къар джуммакъ ойнаргъа джолну эки джанына бѣлюндюле. Бир джанына 9 джашчыкъ турдула, экинчи джанына уа аладан эсе 2 адамгъа артыкъ турдула. Ненча сабий къар джуммакъ ойнай эдиле?

468. Урунуугъа юретиу дерсге керек болуб джашил къагъытладан 6 къагъыт, къызылладан андан эсе 3 къагъытха аслам сатыб алгъандыла.

Бютеу ненча къагъыт сатыб алдыла?

469.	$8 + 7$	$19 - 5 - 9$	$20 - 7 - 8$
	$15 - 8$	$20 - 3 - 8$	$16 - 6 - 9$
	$4 + 9$	$14 - 5 - 9$	$18 - 4 - 7$
	$13 - 9$	$18 - 3 - 7$	$20 - 4 - 8$

470. Колхозчу тышырыуу 6 къазы бла 8 бабушу бар эди. Ол эки къаз бла юч бабушну сабий юйге сауугъагъа берди.

Колхозчу тышырыуу ненча къазы къалды? Аны ненча бабушу къалды?

471. Къарнашым школдан 16 бети болгъан китабны алыб бир кюннѣ 5 бетин окъуб бошады.

Эгечим 12 бети болгъан китабны алды эмда бир кюннѣ 8 бетин окъуб бошады.

Къарнашым окъуб бошаргъа ненча бети къалды?

Эгечими окъуб бошаргъа ненча бети къалды?

472. Бузда 12 джашчыкъ бла 10 къызчыкъ уча эдиле. 5 джашчыкъ бла 8 къызчыкъ юлере кетдиле. Ненча джашчыкъ уча къалды? Ненча къызчыкъ уча къалды?

КИЛОГРАММ.

473. 1 килограмм гардош бла 1 килограмм къумну чегигиз.

474.

Ётмек ненча
килограмм чегеди?

Ун ненча килограмм
чегеди?

475. 2 килограмм гардошну, андан сора 3 килограмм гардошну чегерге.

„Килограмм“ деген сёз санланы джанында къысхача кг деб джазылады, сёз ючюн: 1 кг, 2 кг, 5 кг.

476. Сабийле юй къоянлагъа 4 кг быхы бла 6 кг къобуста сатыб алдыла. Ала ненча килограмм сатыб алдыла?

477. Амин къарт анасына базардан 3 кг гардош бла 2 кг быхы келтирирге болушду.

Соруу салыгъыз эмда джуабын чыгъарыгъыз.

478. Анам 11 кг къобуста сатыб алды. 7 кг-мын ол кеси келтирди, къалгъанын Аминат болушуб алыб келди. Аминат ненча килограмм къобустаны келтирди?

479. Чочха 16 кг тартды. Бир ыйыкъгъа аны аурлугъуна 2 кг къошулду. Энди чочханы аурлугъу неллай бир тартады?

480. Бир чочха 8 кг тартады, экинчи андан 2 кг-гъа аурду. Эки чочха да биргелей неллай бир тартадыла?

481. 10 кг-гъа 9 кг-ны къошаргъа, 14 кг-дан 10 кг-ны алыргъа керек болгъан хыйсабла къурагъыз.

482.	17 + 2	18 - 6	4 + 7	11 - 6
	12 + 5	17 - 4	5 + 9	15 - 9
	16 + 3	20 - 8	8 + 7	14 - 8
	11 + 9	20 - 3	3 + 9	16 - 9

Эки тархлы санланы алыу.

483. Бу санлада ненча онлукъ эм бирлик барды:

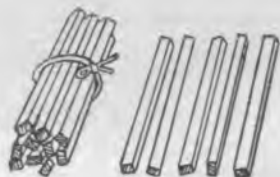
13? 18? 14? 11? 16?

484.	14 - 10 - 2	18 - 10 - 4	19 - 10 - 4
	15 - 10 - 3	16 - 10 - 3	17 - 10 - 6

485. 14 таякъчыкъны салыгъыз. Аладан 12 таякъчыкъны алыгъыз. Ненча таякъчыкъ къаллыкъды?

486. Счѣтда 13 сюекчикни тартыгъыз. Аладан 11 сюекчикни алыгъыз. Ненча сюекчик къаллыкъды?

487. Коробкада 15 карандаш бар эди. Андан 12 карандашны алдыла. Коробкада ненча карандаш къалды?

$$\begin{array}{r} 15 - 12 = \\ \hline 15 - 10 = 5 \\ 5 - 2 = 3 \end{array}$$

488. $18 - 12$ $13 - 11$ $15 - 11$ $18 - 15$
 $16 - 14$ $17 - 15$ $18 - 17$ $17 - 14$
 $16 - 12$ $19 - 14$ $19 - 13$ $19 - 12$

489. Шахарда 18 юй ишлерге керек эди. 16 юйню ишлеб бошагъандыла. Энтда ненча юй ишлерге керекди?

490. $15 - 13$ $16 - 12$ $19 - 15$ $16 + 3$
 $14 - 12$ $18 - 14$ $17 - 12$ $6 + 14$
 $19 - 11$ $19 - 16$ $15 - 14$ $7 + 9$
 $14 - 13$ $16 - 11$ $19 - 17$ $4 + 7$

491. $18 - 16$ $19 - 18$ $19 - 16$ $16 - 13$
 $14 - 11$ $17 - 12$ $16 - 13$ $17 - 14$
 $16 - 12$ $15 - 11$ $18 - 11$ $19 - 13$

492. Сохдагъа 16 примерни джуабын чыгъарыргъа берилгенди. Ол 12 примерни джуабын чыгъаргъанды. Ангъа энтда ненча примерни джуабын чыгъарыргъа керекди?

493. Джашчыкъ 2 кюннѣе китабны 16 бетин окъуду. Биринчи кюн ол 11 бетин, экинчи кюн къалгъанларын окъуду. Джашчыкъ экинчи кюн ненча бетни окъуду?

494. 18-ден 14 алыннган хыйсаб къурагъыз.

495.	18 — 12	18 — 13	4 + 14	18 — 3
	19 — 17	17 — 12	18 — 14	20 — 6
	17 — 13	19 — 16	5 + 11	11 — 8
	18 — 11	17 — 14	16 — 11	13 — 9

496. Тюкенде сурат салыргъа 20 кисточка бар эди. Аладан 12 кисточканы сатдыла. Ненча кисточка къалды?

$$\begin{array}{r} 20 - 12 = \\ \hline 20 - 10 = 10 \\ 10 - 2 = 8 \end{array}$$

497.	20 — 11	20 — 14	20 — 13	20 — 17
	20 — 15	20 — 18	20 — 16	20 — 19

498. Бир аквариумда 20 чабакъ бар эди. Экинчиде уа андан 11-ге аз эди. Экинчи аквариумда ненча чабакъ бар эди?

499. Сабийле акъ къагъытдан 20 конверт этдиле, къызылдым къагъытдан андан 15 конвертге аз этдиле. Сабийле къызылдым къагъытдан ненча конверт этдиле?

500. Февраль айда 20 чуакъ кюн болду, мутхуз кюнле уа чуакъ кюнледен 12 кюннъе аз болдула. Февральда ненча мутхуз кюн болду?

501.	20 — 11	17 — 12	20 — 16	6 + 13
	20 — 18	18 — 15	19 — 16	7 + 9
	20 — 17	19 — 13	20 — 13	20 — 7
	20 — 19	20 — 14	19 — 17	14 — 9

502.

16	18	20	—14
15	19	17	

503. Школгъа 20 джашил къагъытны сатыб алдыла, къызыл къагъытладан'а 14 къагъытха аз алдыла.

Бу хыйсаб бир амал бла этилирча сорууун алай салыгъыз.

504. Джашчыкъ 20 таякъчыкъны джонаргъа керек эди. Ол аллында 10 таякъчыкъны, артда да 4 таякъчыкъны джонду. Ол энтда ненча таякъчыкъны джонаргъа керекди?

505. Аллындагъына ушаш хыйсабны къураб джуабын чыгъарыгъыз.

506. Оюнчакъла этиб юренирге эки коробка пластелин сатыб алдыла. Бир коробкада 7 пластелин кесек бар эди, экинчиде да аллай бир бар эди. Сабийлеге 13 кесекни бергендиле. Ненча пластелин кесек къалгъанды?

507.	$12 + 6$	$19 - 14 + 9$	$18 - 4 - 6$
	$6 + 12$	$20 - 13 + 6$	$19 - 3 - 8$
	$18 - 6$	$17 - 11 + 13$	$20 - 7 - 4$
	$18 - 12$	$20 - 17 + 15$	$20 - 6 - 5$

508. Школну мастерскоюна бир кере 6 къол мычхы сатыб алгъандыла, экинчи кере уа биринчи кере алгъанларындан эсе 5 мычхыны артыкъ алгъандыла. Экинчи джолда ненча мычхы сатыб алгъандыла?

509. Бир кере 8 сюрме сатыб алгъандыла, экинчи кере андан 2 сюрмени артыкъ алгъандыла. Бютеу да ненча сюрме сатыб алгъандыла?

510. Юй къоянлагъа 7 кг къобуста сатыб алгъандыла, быхы уа андан 3 кг-гъа аз алгъандыла. Бютеу да нелай бир овощ алгъандыла?

511. Таукълагъа алгъы бурун 20 кг, экинчи кере андан 12 кг-гъа аз зынтхы сатыб алгъандыла. Экинчи кере къаллай бир зынтхы сатыб алгъандыла

Л И Т Р.

512. Литр кружкагъа ненча стакан суу киргенин къуюб кёрюгюз.

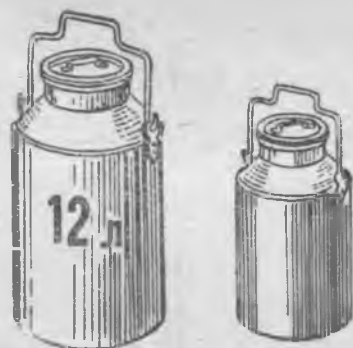
513. Банкагъа 1 литр, 2 литр, 3 литр суу къуюгъуз.

„Литр“ деген сёз санланы джанында къысхача *л* деб джазылады, сёз ючюн: *1 л, 4 л, 6 л.*

514. Байдымат ийнекден 16 *л*, эчгиден да 2 *л* сют сауб алды. Ол ненча литр сют сауб алды?

515. Анам 11 *л* сют келтирди. Андан 2 *л* сютню инъир ушхуурну заманында ичдик, къалгъанындан анам бышлакъ сукъды. Анам ненча литр сютден бышлакъ сукъды?

516. Колхозчу баулугъа 12 *л* сют къуйду, экинчи баулугъа уа андан 4 *л*-ге аз къуйду. Эки баулугъа да бютеу ненча литр сют къуйду?

4 л-ге аз

517. Бир патеген къалайда 7 л патеген барды, экинчиде уа андан 3 л-ге артыкъ барды. Экисинде да ненча литр патеген барды?

К Ъ А Й Т А Р Ы У.

518.	12 + 5	18 - 3	15 + 3	13 + 7
	6 + 14	20 - 12	3 + 15	7 + 13
	5 + 9	16 - 9	18 - 3	20 - 7
	4 + 7	15 - 7	18 - 15	20 - 13

519. 12 болур ючюн 10-нъа ненчаны къошаргъа керекди?

520.	6 + ... = 12	10 + ... = 16	8 + ... = 18
	9 + ... = 11	12 + ... = 14	7 + ... = 12

521. Джыджымны эки кесек этдиле: бир кесеги 7 м болду, экинчиси уа—6 м. Джыджымны узунлугъу неллай бир эди?

522. Площадда тургъан 8 легкой бла 4 джюк ташыучу машинаны 10-усу кетдиле. Площадда ненча машина къалды?

523. Къардан адам этиб ойнай тургъан 8 джашчыкъ бла 3 къызчыкъны бешисин юге чакъырдыла. Ненча сабий ойнай къалды?

524. Чанала бла тикден уча тургъан алты сабийни экиси юйге кетгенлей, джанъыдан беш сабий келиб къошулду. Тикде ненча сабий учады энди?

525. $8 + \dots = 12$ $12 + \dots = 14$ $4 + \dots = 15$
 $9 + \dots = 11$ $15 + \dots = 18$ $3 + \dots = 20$
 $7 + \dots = 12$ $15 + \dots = 20$ $3 + \dots = 16$

526. Санланы билиу. Сохда айтады: „Мен 6-гъа бир санны къошдум, джуабы 11 болду. Мен къайсы санны къошдум, билигиз?“

527. Аллай оюнну сиз да этиб ойнагъыз. 11 болур ючюн 2-ни къайсы санны къошаргъа керекди?

528. $\dots + 1 = 11$ $\dots + 2 = 11$ $\dots + 2 = 20$
 $\dots + 3 = 14$ $\dots + 4 = 12$ $\dots + 5 = 14$

529. Эки табакъда 16 эрик барды. Аланы биринде 7 эрик барды. Экинчисинде уа ненча эрик барды?

530. Совхоз Москвагъа 18 машина джюклеб алмала бла кертмеле ийди. Алмала джюкленнъен машинала 9 болгъандыла, кертмелени уа ненча машинагъа джюклегендиле?

531. Амманы 11 чочхасы болгъанды. Ол эки чочхасын бир къызына, 3 чочхасын башха къызына бергенди. Амманы кесинде ненча чочхасы къалгъанды?

532. Кёгюрчюн орунда 12 кёгюрчюн бар эди. Орундан алгыы бурун 4 кёгюрчюн, дагыы да 3 кёгюрчюн учуб кетдиле. Орунда ненча кёгюрчюн къалды?

533.

$\dots + 4 = 12$	$\dots + 3 = 11$	$\dots + 12 = 13$
$\dots + 5 = 20$	$\dots + 6 = 14$	$\dots + 15 = 17$
$\dots + 6 = 18$	$\dots + 4 = 12$	$\dots + 16 = 20$

534. Примерлени хар бирини джуабы 15 болурча, къошуугъа примерле къурагъыз.

535. 18-ге дери ючюшерден санагъыз.

18-ге дери алтышардан санагъыз.

536. Хасан тикден чана бла учады. Биринчи кере ол учуб 18 м баргъанды, экинчи кере андан 2 м арлакъ баргъанды. Экинчи кере учуб ненча метр баргъанды?

537. Сабийле учаргъа сууда бузну юсюн тазалагъандыла. Тазаланнъан джерни узунлугъу 18 м, кенълиги уа андан 2 м-ге аз болгъанды. Бузну кенълиги ненча метр болгъанды?

538. Къарнашыны 11 китабы барды, эгечини уа андан 2 китабы азды.

Хыйсаб бир амал бла этилирча сорууун алай салыгъыз.

Хыйсаб эки амал бла этилирча сорууун алай салыгъыз.

539. Школну джасаргъа октябрёнокла гокга ханслары бла 6 къошун келтирдиле, пионерле уа октябрёнокладан эсе 8 къошунну артыкъ келтирдиле.

Октябрёнокла бла пионерле бютеу да гокга ханслары болгъан ненча къошун келтирдиле?

540. 9 сабий аякъ чанала бла учхандыла, олтургъан чаналада учханланы саны уа аладан 5-ге кѣбдю. Олтургъан чаналада ненча сабий учханды.

541.	$12 - 4 + 8$	$16 - 12 + 7$	$20 - 13 + 9$
	$16 - 9 + 6$	$18 - 11 + 9$	$20 - 11 + 6$
	$13 - 4 + 9$	$11 - 3 + 8$	$20 - 15 + 8$
	$17 - 8 + 5$	$19 - 4 - 6$	$20 - 12 + 9$

542. Шамилни 8 юй къояны бар эди, дагъыда анъа 4 къоян къошулду. Ол эки къоянын школгъа берди. Шамилни кесинде ненча къояны къалды?

543. Назифаны 7 юй къояны бар эди. Ол бир къоянын сабий юйге сауъгъагъа берди. Аны къоянларына дагъыда 5 къоян къошулду. Назифаны энди ненча къояны барды?

544. Зухрагъа 7 джыл, Наурузгъа 9 джыл болгъанды. 3 джылдан Зухрагъа ненча джыл боллукъду? 3 джылдан Наурузгъа ненча джыл боллукъду?

545. Фатимагъа 7 джанджаулуку бла 10 къолджаулукугъа итиу уругъа керек эди. Ол 5 джанджаулуку бла 6 къолджаулукугъа итиу уруб бошады. Анъа энтда ненча джанджаулукугъа итиу уругъа керекди? Анъа энтда ненча къолджаулукугъа итиу уругъа керекди?

546.	$5 + 3 + 6$	$17 - 12 + 8$	$3 + 8 - 6$
	$9 + 2 + 7$	$19 - 13 + 5$	$7 + 8 - 9$
	$8 + 3 + 9$	$20 - 15 + 9$	$9 + 6 - 8$

547. 20-гъа дери эки-эки санагъыз.

20-гъа дери тѣрт-тѣрт санагъыз.

18-ге дери юч-юч санагъыз.

Керелеу.

2-ни керелеу.

548. Тетрадланы ненча болгъанларын санаргъа керекди. Тетрадланы къалай дженъил санаргъа боллукъду: бир-бирми, огъесе эки-экими?

Эки-эки дагъыда не затны санайдыла?

549. 20-гъа дери 2-шерден санагъыз:

2 4 6 ...

550. 2-шер джилекни 2 кере алыгъыз (суратда). 2-шер джилекни 3 кере алыгъыз. 2-шер джилекни 4 кере алыгъыз. 2-шер джилекни 5 кере алыгъыз.

$2 + 2 =$

$2 \times 2 =$

$2 + 2 + 2 =$

$2 \times 3 =$

$2 + 2 + 2 + 2 =$

$2 \times 4 =$

$2 + 2 + 2 + 2 + 2 =$

$2 \times 5 =$

551. Корзинкадан 3 кере 2-шер гакгыны алгъандыла. Бютеу да ненча гакгыны алгъандыла?

552. Шекер орундан 5 кере 2-шер шекер гыртны алгъандыла. Бютеу да ненча шекер гырт алгъандыла?

553. 2×2 2×3 2×4 2×5

554. 2-шер эмен чѣртлеуѳкнѳ 6 кере алыгъыз (суратда). 2-шер эмен чѣртлеуѳкнѳ 7 кере алыгъыз. 2-шер эмен чѣртлеуѳкнѳ 8 кере алыгъыз. 2-шер эмен чѣртлеуѳкнѳ 9 кере алыгъыз. 2-шер эмен чѣртлеуѳкнѳ 10 кере алыгъыз.

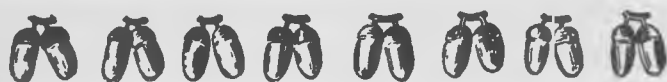
$$\underline{2+2+2+2+2+2} =$$

$$2 \times 6 =$$

$$\underline{2+2+2+2+2+2+2} =$$

$$2 \times 7 =$$

$$\underline{2+2+2+2+2+2+2+2} =$$

$$2 \times 8 =$$

$$\underline{2+2+2+2+2+2+2+2+2} =$$

$$2 \times 9 =$$

$$\underline{2+2+2+2+2+2+2+2+2+2} = 2 \times 10 =$$

$$2 \times 2$$

$$2 \times 5$$

$$2 \times 8$$

$$2 \times 3$$

$$2 \times 6$$

$$2 \times 9$$

$$2 \times 4$$

$$2 \times 7$$

$$2 \times 10$$

555. Хасан баудан 6 кере 2-шер джаркъа келтиргенди. Бютеу да ол ненча джаркъа келтиргенди?

556. Сабийле къар тебеге къуяргъа 8 кере 2-шер челек суу келтиргендиле. Ала бютеулей ненча челек суу келтиргендиле?

557. Амма 5 пара къоллукъну этгенди. Ненча къоллукъну этгенди Амма?

558. Учуучу джерде сабийле экеу-экеу уча эдиле. Бютеулей экеу-экеу учханла 7 къаум болгъандыла. Учуучу джерде ненча сабий болгъанды?

559.	$2 \times 5 + 9$	$2 \times 8 - 5$	$2 \times 7 - 5$
	$2 \times 2 + 7$	$2 \times 9 - 4$	$2 \times 8 - 8$
	$2 \times 4 + 6$	$2 \times 6 - 3$	$2 \times 9 - 9$
	$2 \times 3 + 9$	$2 \times 10 - 7$	$2 \times 6 - 8$

560.	$2 \times 6 + 5$	$2 \times 9 - 3$	$2 \times 4 + 11$
	$2 \times 8 - 3$	$2 \times 4 + 5$	$2 \times 9 - 13$
	$2 \times 7 - 7$	$2 \times 3 + 9$	$2 \times 8 - 15$
	$2 \times 10 - 4$	$2 \times 7 - 6$	$2 \times 10 - 17$

561. Бир тюймени багъасы 2 капекди. Къызчыкъ аллай тюймеледен 5-ни сатыб алгъанды. Къызчыкъ неллай бир ачха телегенди?

562. Бир тюймени багъасы 2 капекди. Аллай 7 тюймеге неллай бир телерге керекди?

563. Бир карандашны багъасы 2 капекди. Алай 4 карандашны багъасы неллай бирди?

564. Джашчыкъ 2-шер капекден 3 карандаш сатыб алгъанды. Сатылыб алыннъанланы ба-рына да неллай бир тѣленнъенди?

...Бир карандашха 4 капек тѣлерге керек эди. Джашчыкъ кассагъа 10 капек бергенди. Ол ызына неллай бир аллыкъды?

565. Сабий садха 2-шер сомдан 8 кг печенье сатыб алгъандыла. Сатылыб алыннъанны ба-гъасы неллай бирди?

...Печенье ючюн 16 сом тѣлерге керек эди. Кассагъа 20 сом бергендиле. Ызына неллай бирни алыргъа керекдиле?

566.	$2 \times 7 + 3$	$2 \times 6 - 5$	$2 \times 9 - 13$
	$2 \times 8 + 4$	$2 \times 9 - 9$	$2 \times 8 - 15$
	$2 \times 3 + 9$	$2 \times 8 - 7$	$2 \times 7 - 10$
	$2 \times 4 + 17$	$2 \times 7 - 6$	$2 \times 10 - 14$

3-ню керелеу.

567. Столну юсюнде карандашланы санаргъа керекди. Карандашланы къалай дженъил санар-гъа боллукъду: 1-ишерми огъесе 3-юшерми?

568. 18-ге дери 3-юшер санагъыз:

3 6 9 ...

569. 3-юшер тѣгерекчикни 2 кере, 3 кере, 4 кере, 5 кере, 6 кере алыгъыз.

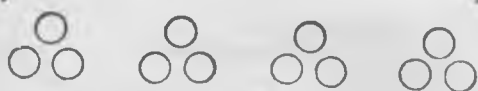
$$3 + 3 =$$

$$3 \times 2 =$$

$$3 + 3 + 3 =$$

$$3 \times 3 =$$

$$\underline{3 + 3 + 3 + 3} =$$

$$3 \times 4 =$$

$$\underline{3 + 3 + 3 + 3 + 3} =$$

$$3 \times 5 =$$

$$\underline{3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3} =$$

$$3 \times 6 =$$

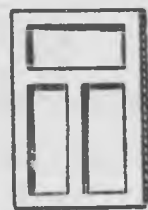
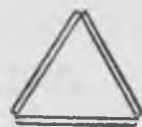
$$3 \times 2 \quad 3 \times 3 \quad 3 \times 4 \quad 3 \times 5 \quad 3 \times 6$$

570. Юч таякчыкъдан ючмюйюш къурагъыз. Аллай 6 ючмюйюшге ненча таякчыкъ керек болду?

571. Бир терезе рамада юч мияла барды. Аллай 5 рамагъа ненча мияла керек боллукъду?

572. Мияла салыучу 3-юшер мияланы 6 терезеге салгъанды. Аллай беш рамагъа неллай бир мияла керек боллукъду?

573. Столну джанына 5 сабий олтургъанды. Эртден ушхуурда аланы хар бирине 1-ер стакан сют бергендиле. Сабийлени барысына да ненча стакан сют бергендиле?

574. Къызчыкъла тигерге юрене эдиле. Хар къызчыкъгъа 1 ийне керекди. 4 къызчыкъгъа ненча ийне керекди?

575. Джазаргъа хар сохдагъа 1 ручка керекди. Юч сохдагъа ненча ручка керекди?

576. 1×2 1×3 1×4 1×5 1×6
 2×2 2×3 2×4 2×5 2×6
 3×2 3×3 3×4 3×5 3×6

577. Коля 3 юйчюкню суратын салгъанды, хар юйчюкню 3-юшер терезеси барды. Коля ненча терезени суратын салгъанды?

578. Оля гинджисине 2 чебген тикгенди. Хар чебгеннъе ол 3-юшер тюйме тикгенди. Оля бютеулей да ненча тюймени тикгенди?

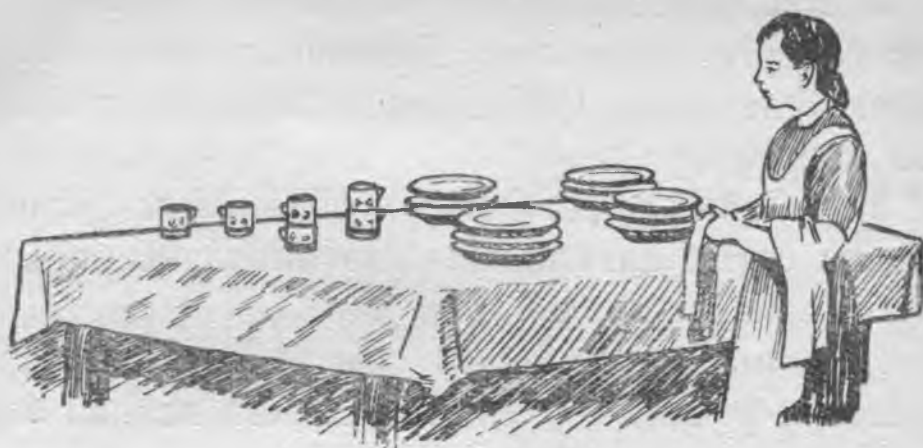
579. Хар келекге 3-юшер тюйме тигерге керекди. Аллай 4 келекге ненча тюйме тигерге керекди?

580. $3 \times 4 + 6$ $3 \times 6 - 4$ $2 \times 4 + 12$
 $3 \times 2 + 13$ $3 \times 5 - 3$ $2 \times 8 - 5$
 $3 \times 3 + 11$ $2 \times 9 - 5$ $3 \times 6 - 3$

581. Тёрт сохда къуанч кюннъе 3-юшер байракъчыкъ этгендиле. Бютеулей да ала ненча байракъчыкъ этгендиле?

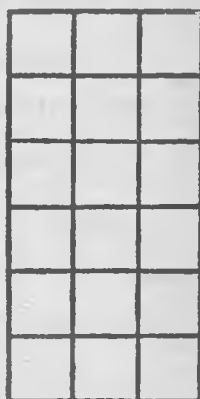
582. Алты сохда классны альбомуна 3-юшер сурат бергендиле. Ала бютеулей да ненча сурат бергендиле?

583. Альбомну къууар ючюн 5 сохда 3-юшер суратчыкъ келтиргендиле. Бютеулей да сохдала ненча суратчыкъ келтиргендиле?

584. Бу суратха къараб эки хыйсаб кесигиз джарашдырыгъыз.

585. $3 \times 2 + 5$ $3 \times 2 + 8$ $2 \times 7 - 6$
 $3 \times 4 - 6$ $3 \times 3 + 9$ $2 \times 6 + 7$
 $3 \times 6 - 9$ $3 \times 5 - 7$ $2 \times 8 - 8$

586. Бир тизгинде ненча клетка барды? Ненча тизгин барды? Бютеулей ненча клетка барды?

587. Бютеулей ненча капек болады?

588. 3-юшер капекден 3 монетада ненча капек боллукъду? 3-юшер капекден 5 монетада уа? 3-юшер капекден 6 монетада уа?

589. Ира 5 конфетни 3-юшер капекден сатыб алгъанды. Ол неллай бир ачха телегенди?

590. Джашчыкъ 4 конфетни 3-юшер капекден сатыб алгъанды. Конфетлени барыны да багъалары неллай бирди?

...Сатылыб алынган конфетле ючюн 12 капек төлерге керек эди. Джашчык кассагъа 20 капек төлегенди. Ол ызына неллай бирни алыргъа керекди?

591. Сабий садха 6 къаум ботинканы 3-юшер сомдан сатыб алгандыла. Ботинкалары барыны да багъалары неллай бир эди?

...Ботинкала ючюн 18 сом төлерге керекди. Кассагъа 20 сом бергендиле. Ызына неллай бирни алыргъа керекди?

592. Хар биринде 3-юшер клеткасы болган 6 тизгинни карандаш бла юслерин сызыгъыз.

Санагъыз: 2 тизгинде ненча клетка барды? 3 тизгинде уа? 4 тизгинде уа? 5 тизгинде уа? 6 тизгинде уа?

593.

$3 \times 5 - 12$	$3 \times 4 - 9$	$2 \times 8 - 5$
$2 \times 6 - 11$	$3 \times 6 - 12$	$3 \times 6 - 9$
$3 \times 6 - 14$	$2 \times 10 - 15$	$3 \times 3 + 5$

4-ню керелеу.

594. 20-гъа дери төрт-төрт санагъыз:

4 8 ...

595. 4-юшер төгерекчикни 2 кере. 3 кере, 4 кере, 5 кере алыгъыз.

○○ ○○
○○ ○○

$4 + 4 =$

$4 \times 2 =$

○○ ○○ ○○
○○ ○○ ○○

$4 + 4 + 4 =$

$4 \times 3 =$

$$\underline{4 + 4 + 4 + 4} =$$

$$4 \times 4 =$$

$$\underline{4 + 4 + 4 + 4 + 4} =$$

$$4 \times 5 =$$

4×2	4×3	4×4	4×5
--------------	--------------	--------------	--------------

596. 4 таякъчыкъдан квадрат кѳурагъыз. Таякъчыкъладан аллай 3 квадрат кѳурагъыз. Ненча таякъчыкъ керек болду?

Аллай 5 квадрат'а ненча таякъчыкъдан болукъду?

597. Анам эчкини саѳуб 2 л сют алгъанды. Хар литрде 4-юшер стакан сют барды. Эки литрде бютеѳлей ненча стакан сют барды?

598. Бир литр суѳда ненча стакан суѳ болгъанын ѳлчелеб билигиз. 5 литрде ненча стакан суѳ барды?

599. Уѳчу уѳгъа 2 кере баргъанды, ол хар баргъаны сайын 4-юшер кѳанатлы келтиргенди. Ол бютеѳлей да ненча кѳанатлы келтиргенди?

600. Аталары сабийлеге 3 суратлы открытканы 4-юшер капекден сатыб алгъанды. Ол неллай бир ачха тѳлегенди?

601. Хар тизгинде 4-юшер клеткасы болгъан 4 тизгинли квадрат салыгъыз. Санагъыз: 2 тизгинде ненча клетка барды? 3 тизгинде уа? 4 тизгинде уа?

602.	1×2	1×3	1×4	1×5
	2×2	2×3	2×4	2×5
	3×2	3×3	3×4	3×5
	4×2	4×3	4×4	4×5

603. Мен бир санны эсимде тутдум. 4-ню 5-ге керелеб, андан чыкыгъан сандан 2-ни алсагъыз, мени эсимдеги санны ол заманда билликсиз.

604. Автомобильни 4 чархы барды. Аллай юч автомобильни ненча чархы боллукъду?

605. Живой уголокда чабакъчыкълары бла 5 банка барды. Хар банкада да 4-юшер чабакъчыкъ барды. Живой уголокда бютеулей да ненча чабакъчыкъ барды?

606. Володя дерседе 4-юшер примери болгъан 3 столбикни этгенди. Ол ненча примерни этгенди?

...Володя 12 примерни этгенди, Вася уа андан 2 примерни артыкъ этгенди. Вася ненча пример этгенди?

607. Бу огъары хыйсабха ушаш хыйсабны кесигиз джарашдырыгъыз.

608.	$4 \times 3 - 2$	$3 \times 3 - 9$	$4 \times 5 - 18$
	$4 \times 5 - 4$	$2 \times 7 - 8$	$2 \times 8 - 13$
	$4 \times 4 - 5$	$2 \times 6 - 5$	$3 \times 5 - 15$
	$3 \times 6 - 3$	$3 \times 4 - 9$	$2 \times 10 - 17$

609.	1×9	4×4	1×6	3×2
	2×10	2×7	3×4	4×1
	3×5	4×5	2×9	2×6
	2×8	4×4	4×3	1×4

610. Бир чебгеннѣе 4 м кѣумач киргенди. Аллай юч чебгеннѣе неллай бир кѣумач керекди?

611. Портной 4 пальто тикгенди. Хар пальтогъа 3 м кѣумач киргенди. Пальтолану барына да неллай бир кѣумач киргенди?

612. Сабийлеге тергерге деб быллай пример берилгенди: $4+4+4+4$. Санлану бири-бирине кѣошуб тергегенни орнуна Сеит 4-ню 4 кере алуб джуабына 16 чыгъарыб былай джазгъанды:
 $4 \times 4 = 16$

Кѣошуу ну керелеу бла алмашдырыгъыз:

$2+2+2+2+2$ $3+3+3+3$ $4+4+4+4+4$

613. Анам 2 чебген тикгенди. Хар чебгеннѣе 4-юшер м кѣумач киргенди. Чебгенлеге ненча метр кѣумач киргенди?

...Чебгенлеге 8 м, хотагъа уа 1 м кѣумач киргенди. Чебгенле бла хотагъа бютеулей да ненча метр кѣумач кетгенди?

614. Анам 5 кѣлек тикгенди. Хар кѣлекге 3-юшер м алакъытай киргенди. Кѣлеклени барына да ненча метр алакъытай киргенди?

...Кѣлеклеге 15 м алакъытай, чебгеннѣе уа 4 м киргенди. Кѣлекле бла чебгеннѣе бютеулей ненча метр алакъытай кетгенди?

5-ни керелеу.

615. Хызенчикде ненча чѣртлеу юк болгъанын санаргъа керекди. Къалай санаса тынч боллукду: 1-ишерми, огъесе 5-ишерми?

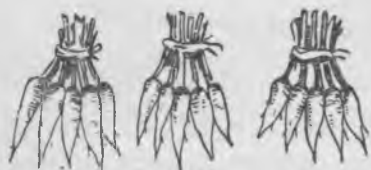
5 10

616. Таблица къурагъыз:

$$5 + 5 =$$

$$5 \times 2 =$$

$$\underline{5 + 5 + 5} =$$

$$5 \times \dots =$$

$$\underline{5 + 5 + 5 + 5} =$$

$$5 \times \dots =$$

5×2	5×3	5×4
--------------	--------------	--------------

617. Бютеулей ненча капек болады?

618. 5-ишер капекден 2 монета ненча капек боллукъду? 5-ишер капекден 4 монета ўа?

619. Классны 3 терезеси барды. Хар терезени тубюнде гокга ханслары бла 5 кьошун барды. Классда гокга хансы болгъан бютеу да ненча кьошун барды?

620. Юсуфну маркалары бар эди. Ол тёрт тенъини хар бирине 5-ишер марка бергенди. Юсуф тенълерине ненча марка бергенди?

621. Къызчыкъ халылагъа 5-ишер капекден 4 монета тѣлегенди. Халыланы багъалары неллай бир эди?

...Къызчыкъ халылагъа 20 капек тѣлегенди, тьюмелеге уа 2 капекни аз бергенди. Тьюмелени багъалары неллай бир эди?

622. Вася аммагъа баудан 5-ишер джаркъаны 2 кере келтиргенди. Ол ненча джаркъа келтиргенди?

...Вася Аммагъа 10 джаркъа келтиргенди, Миша уа 3 джаркъагъа кѣб келтиргенди. Миша ненча джаркъа келтиргенди?

623. 2×2 2×3 2×4 3×4
 3×2 3×3 3×4 5×3
 4×2 4×3 4×4 2×9
 5×2 5×3 5×4 2×6

624. Биринчи столбикде джуабы 9 болгъан примерни, экинчи столбикде джуабы 20 болгъан примерни эмда ючюнчю столбикде джуабы 16 болгъан примерни табыгъыз:

5×3 3×4 2×7
 2×6 2×8 3×6
 3×3 4×2 5×2
 2×9 5×4 4×4

625. Ун ненча килограмм тартады?

626. Бир гирни аурлугъу 5 кг-ды. Аллаи 4 гирь неллай бир чегерикди? Аллаи 3 гир'а?

627. Тюкенде сатыб алыучугъа 2 кере 5-ишер кг къобустаны чегиб бергендиле. Ол адамгъа бютеулей да ненча килограмм къобуста чегиб бергендиле?

...Сатыб алыучугъа биринчи кере 10 кг, экинчи кере да 2 кг къобуста чегиб бергендиле. Анъа бютеулей да ненча килограмм къобуста чегиб бергендиле?

628. Таукълагъа 3 кере 5-ишер кг тары сатыб алгъандыла. Бютеулей ненча килограмм тары сатыб алгъандыла?

...Таукълагъа эм алгъа 15 кг мюрзеу сатыб алгъандыла, дагъыда 4 кг сатыб алгъандыла. Бютеулей да неллай бир мюрзеу алгъандыла?

629.	$5 \times 2 + 7$	$3 \times 3 + 9$	$3 \times 4 + 8$
	$5 \times 3 + 2$	$2 \times 4 + 7$	$2 \times 6 + 5$
	$4 \times 4 + 4$	$1 \times 5 + 6$	$2 \times 3 + 14$
	$3 \times 4 + 3$	$3 \times 2 + 8$	$1 \times 6 + 13$

6-ны керелеу.

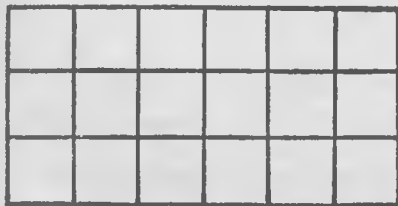
630. 18-ге дери 6-шар санагъыз:

6 12

631. Таблицаны къурагъыз:

$6 + 6 =$ $6 \times \dots =$

$6 + 6 + 6 =$ $6 \times \dots =$

6×2	6×3
--------------	--------------

632. Ыйыкъны ичинде 6 иш кюн барды. Эки ыйыкъны ичинде ненча иш кюн барды? Юч ыйыкъны ичинде уа?

633. $6 \times 2 - 2$ $4 \times 4 - 9$ $2 \times 3 + 13$
 $6 \times 3 - 3$ $3 \times 5 - 7$ $2 \times 4 + 12$
 $6 \times 2 - 4$ $3 \times 4 - 9$ $4 \times 5 - 7$
 $6 \times 3 - 3$ $2 \times 8 - 7$ $5 \times 3 - 9$

634. 3×3 $3 \times 2 + 11$
 3×6 $6 \times 2 - 12$
 5×2 $6 \times 3 - 13$
 5×4 $5 \times 3 - 12$

635. Чыбчыкъ уягъа 6 къанъачыкъ кетгенди. 3 чыбчыкъ уягъа ненча къанъачыкъ кетерикди?

636. Школда 3 печь барды. Къышха хар печге 6 арба отун керек болады.

Школгъа къыш бютеу да ненча арба отун керек боллукъду?

...Къыш школгъа 18 арба отун керекди, хазырланъаны уа 20 арбады. Ол отун школну къышына джетерикмиди?

637. Къумач тобдан 2 кере 6-шар м акъ кетенни кесиб алгъандыла. Бютеулей ненча метр акъ кетенни кесиб алгъандыла?

...Къумач тобда 16 м акъ кетен болгъанды. Андан 12 м кесиб алгъандыла. Къумач тобда ненча метр къалгъанды?

4 кап.

5 кап.

638. Къызчыкъ 2 суратлы открытканы 4-юшер капекден сатыб алгъанды. Ол алагъа неллай бир телерге керекди?

639. Конвертлени сатыб алыуу юсюнден хыйсабны кесигиз кѳурагъыз.

640. Джашчыкъ 3 конвертни 5-ишер капекден сатыб алгъанды. Ол алагъа неллай бир ачха тѳлегенди?

...Маркалары бла 3 конвертге джашчыкъ 15 капек тѳлегенди, открыткагъа уа 4 капек бергенди. Джашчыкъ неллай бир ачха джойгъанды.

641. 2 чебгенни 6-шар сомдан сатыб алгъандыла. Алагъа неллай бир ачха тѳлегендиле?

...Чебгенлеге 12 сом, пальтогъа уа 8 сом тѳлегендиле. Бютеулей да неллай бир ачха джойгъанды?

642.	$2 \times 6 - 4$	$5 \times 3 - 8$	$6 \times 3 - 12$
	$6 \times 3 - 2$	$2 \times 6 - 9$	$5 \times 4 - 14$
	$3 \times 6 - 7$	$3 \times 5 - 6$	$2 \times 9 - 13$
	$2 \times 8 - 3$	$4 \times 4 - 9$	$2 \times 10 - 18$

7-ни, 8-ни, 9-ну эмда 10-ну керелеу.

643. Былай алынса неллай бир чыгъарыкъды:

2 кере 7-шер таякъчыкъ?

2 кере 8-ишер таякъчыкъ?

2 кере 9-ушар таякъчыкъ?

2 кере 10-ушар таякъчыкъ?

7×2	9×2
8×2	10×2

644. Бир ыйыкъда ненча кюн барды? Аланы атлары кѳалайдыла?

645. Бир ыйыкъда 7 кюн барды. Эки ыйыкъда ненча кюн барды?

646. Колхозчу тишырыу ийнеклени саууб, эки саутха 8-ишер *л* сют къуйгъанды. Ол ненча литр сютню саууб алгъанды?

647. Муну аллында келген хыйсабха ушаш, тубюнде кёргюзюлгенича этиллик хыйсабны кесигиз къурагъыз:

$$9 \text{ л} \times 2 = 18 \text{ л.}$$

648. Эки ящикни хар биринде 8-ишер *кг* печенье барды. Эки ящикде биргелей ненча килограмм печенье барды?

...Эки ящикде 16 *кг*, ючюнчю ящикде 3 *кг* печенье барды. Юч ящикде да биргелей ненча килограмм печенье барды?

649. Хар тизгинде 7-шер клеткасы болгъан 2 тизгинни клеткаларыны юслерин карандаш бла сызыгъыз. Эки тизгинде ненча клетка болгъанын санагъыз?

650.

$6 \times 3 - 5$	$6 \times 2 - 8$	$9 \times 2 - 12$
$7 \times 2 + 3$	$8 \times 2 - 9$	$6 \times 3 - 15$
$3 \times 3 + 4$	$5 \times 3 - 7$	$10 \times 2 - 17$
$10 \times 2 - 7$	$4 \times 4 - 5$	$8 \times 2 - 13$

20-гъа дери керелеуню таблицасы.

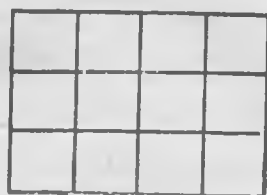
$1 \times 2 = 2$	$2 \times 2 = 4$	$3 \times 2 = 6$	$4 \times 2 = 8$
$1 \times 3 = 3$	$2 \times 3 = 6$	$3 \times 3 = 9$	$4 \times 3 = 12$
$1 \times 4 = 4$	$2 \times 4 = 8$	$3 \times 4 = 12$	$4 \times 4 = 16$
$1 \times 5 = 5$	$2 \times 5 = 10$	$3 \times 5 = 15$	$4 \times 5 = 20$
$1 \times 6 = 6$	$2 \times 6 = 12$	$3 \times 6 = 18$	
$1 \times 7 = 7$	$2 \times 7 = 14$		
$1 \times 8 = 8$	$2 \times 8 = 16$		
$1 \times 9 = 9$	$2 \times 9 = 18$		
$1 \times 10 = 10$	$2 \times 10 = 20$		
$5 \times 2 = 10$	$6 \times 2 = 12$	$7 \times 2 = 14$	$9 \times 2 = 18$
$5 \times 3 = 15$	$6 \times 3 = 18$	$8 \times 2 = 16$	$10 \times 2 = 20$
$5 \times 4 = 20$			

КЪАИТАРЫҰ.

$$3 \times 2 = 6$$

$$2 \times 3 = 6$$

$$4 \times 3 = 12$$

$$3 \times 4 = 12$$

651. 2×4 2×7 2×9 3×5 4×5
 4×2 7×2 9×2 5×3 5×4

652. Сабийле ойнагъан заманда 4-юшер адам болуб 3 тизгиннъе сюелгендиле. Сабийле ненча эдиле?

653. Октябрёнокла хар тизгинде 3-юшер адам болуб 4 тизгиннъе сюелгендиле. Бютеулей октябрёнокла неллай бир эдиле?

654. Темирчи бир атны 3 аягъына, экинчини да 4 аягъына нал уругъа керекди. Бютеулей да ненча нал керекди?

655. Темирчи эки атны 4-юшер аякъларына нал уругъа керекди. Бютеулей да ненча нал керекди?

656. Эки сохда джолчукъдан къарны кюрегендиле, аланы хар бири 9-ушар *m* кюрегенди. Ала биргелей ненча метр джерни кюрегендиле?

657. Бир сохда къызчыкъ джолчукъну 9 м-не къум къуйгъанды, башха къызчыкъ 'а—10 м-ге. Ала бютеулей да джолчукъну ненча метрине къум къуйгъандыла.

658. Къошууну керелеу бла алмашдырыгъыз:

$$\begin{array}{lll} 2+2+2+2+2 & 2+2+2+2+2+2 & 5+5+5 \\ 4+4+4+4+4 & 3+3+3+3+3+3 & 6+6+6 \end{array}$$

659. Этилгенден сора хар бирини джуабына 12 чыгъарча керелеуге талай примерни кесигиз къурагъыз.

660. Этилгенден сора хар бирини джуабына 18 чыгъарча керелеуге талай примерни кесигиз джарашдырыгъыз.

661. 15 капекни къаллай монетала бла уакъларгъа боллукъду? 20 капекни уа?

10 сомну къалай уакъларгъа боллукъду?

662. Къызчыкъ бир стаканны 10 капекге, башханы уа 9 капекге сатыб алгъанды. Ол алгъанларына неллай бир телегенди?

663. Къызчыкъ 2 стаканны 10-ушар капекден сатыб алгъанды. Ол бу алгъанларына неллай бир телегенди?

664. Усдаз сохдалагъа ... ручка сатыб алгъанды. Бир ручканы багъасы 2 капекди. Усдаз ручкаланы барына да неллай бир ачха телегенди?

665. 3 чебгеннъе ненча метр къумач киргин билирлей, керелеуге хыйсаб къурагъыз.

666. Тёрт легкой машинаны хар бирине 3-юшер адам миниб баргъанды.

Сорууун салыгъыз эмда хыйсабын тергегиз.

667. $2 \times 4 + 11$ $1 \times 9 + 6$ $4 \times 4 - 3$
 $1 \times 7 + 13$ $7 \times 2 + 5$ $2 \times 9 - 6$
 $4 \times 3 + 7$ $2 \times 3 + 9$ $8 \times 2 - 4$
 $3 \times 5 + 3$ $6 \times 2 + 6$ $5 \times 4 - 2$

668. Школда 18 къанъа болгъанды. Аладан 10 къанъаны алыб школну полуна ремонт этгендиле. Андан сора 6 къанъа сатыб алгъандыла. Энди школда ненча къанъа барды?

669. Чегетден бир машина бла 9 илкич, башха машина бла да 8 илкич келтиргендиле. Аладан юнню ремонтуна 10 илкични хайырландыргъандыла. Ненча илкич къалгъанды?

670. Эшик аллында 15 сабий ойнай эдиле, аладан тёртюсю габаса алгъан оюн ойнай эдиле, 5 сабий къар джуммакъ ойнай эдиле, къалгъанлары уа къар гинджи эте эдиле. Къар гинджини ненча сабий эте эди?

Сизни арбазда сабийлени ойнагъан оюнларыны юсюнден кесигиз хыйсаб къурагъыз.

671. Дежурныйни 12 кюреги болгъанды. Къарны кюрер ючюн ол сабийлеге эм алгъа 5, андан сора 3 кюрек бергенди. Дежурныйни кесинде ненча кюрек къалгъанды?

672. Оюн. Бир коробкагъа 16 кисточканы саладыла. Сохда аладан алгъын 2, андан сора 3 кисточка алады. Коробканы ичинде ненча кисточка къалгъанын сохдала айтыргъа керекдиле.

Аллай оюнну сиз да этигиз.

673. $12 - 4 + 5$ $18 - 5 - 2$ $3 \times 6 - 15$
 $13 - 6 + 8$ $20 - 4 - 3$ $2 \times 7 - 9$
 $11 - 7 + 9$ $19 - 2 - 4$ $4 \times 5 - 6$

674. Джуабы 11, андан сора 12, 13, 14, 15, алай бла 20-гъа дери, чыгъарыкъ примерлени табыгъыз:

$$\begin{array}{ccccc} 19 - 2 & 3 \times 5 & 6 \times 3 & 2 \times 7 & 3 \times 4 \\ 5 + 8 & 6 + 13 & 20 - 9 & 7 + 13 & 2 \times 8 \end{array}$$

675. Уучу бир кере уудан 12 бабуш, экинчи кере уа андан эсе 3 бабушха аз келтиргенди. Хыйсаб бир амал бла этилирлай сорууун алай салыгъыз.

676. Уучула бир кере уудан 7 къоян келтиргендиле, экинчи кере уа андан эсе 2 къояннъа кёб келтиргендиле. Хыйсаб эки амал бла этилирлей сорууун алай салыгъыз.

677. Асият бла Хаулат аналары 8-инчи мартда тикген салфетка бла саугъалагъандыла. Асият салфеткагъа 5 гокга хансны суратын тикгенди, Хаулат'а андан эсе 4-ню артыкъ тикгенди. Салфеткагъа бютеу да ненча гокга ханс сурат тикгендиле?

678. Школ сабийле сабий садха 10 табхачыкъ бла 15 кюрек этерге оноулашхандыла. Ала 6 табхачыкъ бла 8 кюрек этиб бошагъандыла.

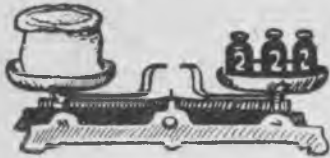
Ала энтда ненча табхачыкъ этерге керекдиле?

Ала энтда ненча кюрек этерге керекдиле?

679. Салих эртден бла 7, инъирде уа 5 чабакъчыкъ тутханды, Володя эртден бла 8, инъирде уа 3 чабакъчыкъ тутханды.

Салих бютеу да ненча чабакъчыкъ тутханды? Володя бютеу да ненча чабакъчыкъ тутханды?

680.	$2 \times 7 - 5$	$3 \times 5 - 14$	$4 \times 5 - 18$
	$3 \times 4 - 8$	$7 \times 2 - 13$	$8 \times 2 - 14$
	$6 \times 3 - 9$	$5 \times 3 - 11$	$3 \times 4 - 12$
	$4 \times 3 - 7$	$10 \times 2 - 16$	$9 \times 2 - 15$

681. Базманны бир табагъына хызен бла туз салгъандыла, экинчи табагъына, анъа тенъликге, 2-шер кг тартхан 3 гирни салгъандыла. Тузу бла хызен ненча килограмм тартханды?

682. Бир гирь 2 кг тартады. Аллай 5 гирь неллай бир тартады? Аллай 7 гир'а?

683. Къайсы аурду: 2 кг гирми, огъесе китаблары бла сени сумканъмы?

Къайсы дженъилди: китаблары бла сени сумканъмы, огъесе 5 кг тартхан гирми?

684. Беш октябрёнок сабий садха 2-шер оюнчакъ этерге умут этгендиле. Ала бютеулей ненча оюнчакъ этерге умут этгендиле?

...Октябрёнокла 10 оюнчакъ этерге деген эдиле, этгенлеринде уа андан эсе 4 оюнчакъ-гъа артыкъ этгендиле. Октябрёнокла бютеулей ненча оюнчакъ этгендиле?

685. Алты пионер джерге салыргъа 2-шер кг эмен чёртлеуёук джыяргъа умут этгендиле. Ала бютеу да ненча килограмм эмен чёртлеуёук джыяргъа умут этгендиле?

...Пионерле 12 кг эмен чёртлеуёук джыяргъа умут этгендиле, джыйгъан заманда уа 6 кг-гъа артыкъ джыйгъандыла. Пионерле бютеулей ненча килограмм эмен чёртлеуёук джыйгъандыла?

686.	$3 \times 2 + 8$	$6 \times 3 - 17$	$5 \times 5 - 13$
	$2 \times 8 - 16$	$2 \times 10 - 14$	$8 \times 2 + 4$
	$2 \times 7 + 9$	$3 \times 3 + 7$	$1 \times 9 + 6$
	$5 \times 3 - 13$	$7 \times 2 - 9$	$3 + 5 - 8$

Юлешу.

Эки тень кесекге юлешу.

687.	1×2	3×2	5×2	7×2	9×2
	2×2	4×2	6×2	8×2	10×2

688. Эки сохдагъа теббе-тень юлешигиз:

2 тетрадны $2 : 2 =$

4 тетрадны $4 : 2 =$

6 тетрадны $6 : 2 =$

8 тетрадны $8 : 2 =$

10 тетрадны $10 : 2 =$

689. Джашчыкъ 8 къарандашны 2 коробкагъа тень этиб салгъанды. Ол хар коробкагъа ненча карандаш салгъанды?

690. 8 пряникни

эки къызчыкъгъа тень юлешгендиле. Къызчыкъланы хар бири ненча пряник алгъанды?

691.	1×2	2×2	3×2	4×2	5×2
	$2 : 2$	$4 : 2$	$6 : 2$	$8 : 2$	$10 : 2$

692.	$5 + 5$	$8 + 8$	$10 - 5$	$16 - 8$
	$6 + 6$	$9 + 9$	$12 - 6$	$18 - 9$
	$7 + 7$	$10 + 10$	$14 - 7$	$20 - 10$

693. Эки сохдагъа тень юлешигиз:

12 карандашны $12 : 2 =$

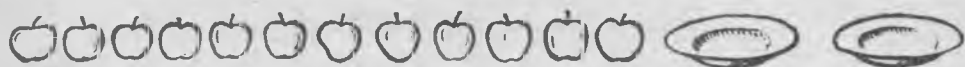
14 карандашны $14 : 2 =$

16 карандашны $16 : 2 =$

18 тетрадны $18 : 2 =$

20 тетрадны $20 : 2 =$

2:2	6:2	10:2	14:2	18:2
4:2	8:2	12:2	16:2	20:2

694. Мариям 12 алманы 2 табакъгъа тенъ юлешиб салгъанды. Хар табакъгъа ол ненча алма салгъанды?

695. Сабийле саз топракъдан 16 къоянчыкъ этиб, аланы къурутургъа 2 табхагъа тенъ юлешиб салгъандыла. Ала хар табхагъа ненча къоянчыкъ салгъандыла?

696. 14 кг джилекни 2 корзинкагъа тенъ юлешиб салгъандыла. Хар корзинкагъа ненча килограмм джилек салгъандыла?

697.

2 : 2	6 : 2	16 : 2	8 : 2
8 : 2	10 : 2	20 : 2	16 : 2
4 : 2	14 : 2	12 : 2	6 : 2
12 : 2	18 : 2	18 : 2	12 : 2

698.

6 : 2 + 7	14 : 2 + 11	2 × 9 - 6
12 : 2 + 10	16 : 2 + 12	4 × 4 - 5
18 : 2 + 11	20 : 2 + 7	3 × 5 - 8

699. Амма уланындан туугъан эки джашчыкъгъа тенъишер бѣлюб 12 алма бергенди. Аланы хар бири ненчашар алма алгъанды?

700. Добай бла Джобай 8 къайыкъчыкъны суугъа джибергендиле. Экисини да къайыкъчыкъларыны саны тенъди. Добай ненча къайыкъчыкъны джибергенди?

701. Петя 18 марканы эки тенъине тенъ юлешиб бергенди. Хар тенъине Петя ненчашар марка бергенди?

702.

$3 \times 4 : 2$	$10 : 2 + 6$	$2 \times 9 - 7$
$4 \times 4 : 2$	$16 : 2 + 9$	$3 \times 6 - 5$
$6 \times 3 : 2$	$6 : 2 + 8$	$2 \times 8 - 12$
$4 \times 5 : 2$	$8 : 2 + 9$	$4 \times 5 - 17$

703.

$3 \times 6 : 2$	$16 : 2 + 8$	$5 \times 4 - 7$
$2 \times 7 : 2$	$12 : 2 + 8$	$2 \times 8 - 9$
$4 \times 3 : 2$	$14 : 2 + 12$	$3 \times 4 - 8$
$2 \times 9 : 2$	$18 : 2 + 11$	$6 \times 3 - 15$

3 тенъ кесекге юлешиу.

704.

1×3	3×3	5×3	$4 + 4 + 4$
2×3	4×3	6×3	$6 + 6 + 6$

705. Юч сохданы арасында тенъ юлешигиз:

3 карандашны	$3 : 3 =$
6 карандашны	$6 : 3 =$
9 карандашны	$9 : 3 =$
12 карандашны	$12 : 3 =$
15 карандашны	$15 : 3 =$
18 карандашны	$18 : 3 =$

$3 : 3$	$9 : 3$	$15 : 3$
$6 : 3$	$12 : 3$	$18 : 3$

706. 12 квадратчыкъны 3 бирча тизгинчикге юлешиб салыгъыз. Хар тизгинчикде ненчашар квадратчыкъ болду?

707. Дежурный 12 табакъны 3 столгъа тенъишер тизерге керекди. Хар столгъа ненчашар табакъ салыргъа керекди?

708. 1×3 3×3 5×3 6×3
 $3 : 3$ $9 : 3$ $15 : 3$ $12 : 3$
 2×3 4×3 6×3 $18 : 3$
 $6 : 3$ $12 : 3$ $18 : 3$ $15 : 3$

709.

9	12	6
15	18	9

 : 3 $6 : 2$ $18 : 2$
 $6 : 3$ $15 : 3$
 $12 : 2$ $14 : 2$
 $12 : 3$ $9 : 3$

710. Джашчыкъ 15 карандашны 3 коробкагъа тенъишер бѣлюб салгъанды. Ол хар коробкагъа ненча карандаш салгъанды?

711. Дежурныйле ичлеринде гокга ханслары бла 9 къошунну 3 терезеге тенъишер салыргъа керекдиле. Ала хар терезеге ненча къошунну салыргъа керекдиле?

712. Агъач кесиучюле эки нарат терекни кесгендиле: бирини узунлугъу 20 м, башхасы ўа андан 8 м къысха болгъанды. Экинчи нарат терекни узунлугъу неллай бир болгъанды?

...Агъач кесиучюле 12 м узунлугъу болгъан нарат терекни 3 тенъ кесек этиб кесгендиле. Хар кесекни узунлугъу неллай бир болгъанды?

713. $6 : 3 + 12$ $15 : 3 + 8$ $2 \times 8 - 5$
 $12 : 3 + 14$ $18 : 3 + 6$ $7 \times 2 - 6$
 $3 : 3 + 9$ $12 : 3 + 9$ $5 \times 3 - 9$
 $9 : 3 + 16$ $9 : 3 + 8$ $4 \times 5 - 7$

714. Мен бир санны эсимде тутханма. Аны билир ючюн, 9-ну 2-ге керелегиз, андан чыккыган санны да 3-ге юлешигиз, джанъыдан чыккыган санны да аллай бирни кыошсагкыз, ол мен эсимде тутхан санны билликсиз.

715. 2 бирча стаканныа 20 капек тэлегендиле. Хар стаканны багкасы не эди?

716. 3 бирча чебгеннге 15 сом тэлегендиле. Хар чебгенни багкасы не эди?

717. Аталары сабийлерине 2 пара ботинканы сатыб алыб, алагкыа 6 сом тэлегенди. Хар параны багкасы нелай бир эди?

718. Анам базаргкыа тебрегенинде биргесине 10 сом бла 5 сомну алгканды. Анамы джанында ненча сомну болгканды?

...Анам 15 сомгкыа 3 м ккыумач сатыб алгканды. Бир метр ккыумачны багкасы нелай бир эди?

719.	$1 \times 6 : 3$	$3 \times 4 : 2$	$2 \times 7 - 8$
	$2 \times 6 : 3$	$9 \times 2 : 3$	$4 \times 3 - 9$
	$1 \times 9 : 3$	$6 \times 2 : 3$	$3 \times 6 - 14$
	$2 \times 9 : 3$	$5 \times 4 : 2$	$4 \times 5 - 13$

4 тень кесекге юлеший.

720. 1×4 2×4 3×4 4×4 5×4

721. 4 сохданы арасында тенъ юлешигиз:

4 перону	4 : 4 =
8 перону	8 : 4 =
12 перону	12 : 4 =
16 кубикни	16 : 4 =
20 кубикни	20 : 4 =

4 : 4	8 : 4	12 : 4	16 : 4	20 : 4
-------	-------	--------	--------	--------

722. 2×4 3×4 4×4 5×4
8 : 4 12 : 4 12 : 4 20 : 4

723. 16 къайын терекчикни 4 тизгиннъе тенъишер салгъандыла. Хар тизгиннъе ненчашар къайын терек салгъандыла?

724. 20 джеге терекни 4 тизгиннъе тенъишер салгъандыла. Хар тизгиннъе ненчашар тал терек салгъандыла?

725. $20 : 4$ $16 : 2$ $9 : 3$ $18 : 2$
 $12 : 2$ $16 : 4$ $15 : 3$ $16 : 4$
 $12 : 4$ $20 : 2$ $14 : 2$ $12 : 3$
 $12 : 3$ $20 : 4$ $18 : 3$ $20 : 4$

726. Биринчи столбикде джуабы 5 болгъан, экинчи столбикде джуабы 6 болгъан, ючюнчю столбикде джуабы 4 болгъан эмда тёртюнчю столбикде джуабы 7 болгъан примерлени табыгъыз:

14 : 2	12 : 3	8 : 4	12 : 4
6 : 2	20 : 4	9 : 3	4 : 4
6 : 3	12 : 2	8 : 2	14 : 2
10 : 2	16 : 4	18 : 3	15 : 3

727. 4 сабий келекге 12 сом тѐлегендиле. Бир келекни багъасы неллай бир эди?

728. 4 м дарийге 20 сом төлегендиле. Дарийни метрини багыасы нелай бир эди?

729. Джашчыкыны 10-ушар капекден 2 монетасы болганды. Джашчыкыны нелай бир ачхасы бар эди?

...Джашчыкы 20 капекге 4 поплавок сатыб алганды. Бир поплавокну багыасы нелай бир эди?

730.

$4 : 4 + 14$	$8 : 4 + 9$	$15 : 3 \times 4$
$16 : 4 + 15$	$20 : 4 + 8$	$16 : 4 \times 3$
$20 : 4 + 12$	$12 : 3 + 9$	$18 : 3 \times 2$
$12 : 2 + 11$	$16 : 2 + 7$	$12 : 4 \times 6$

731. 12 квадратчыкыны 2 тенъ тизгиннъе тизиб салыгыыз. Хар тизгинде ненчашар квадратчыкы боллукъду?

12 квадратчыкыны 4 тенъ тизгиннъе тизиб салыгыыз. Хар тизгинде ненчашар квадратчыкы боллукъду?

732. Эки коробкада 10-ушар гакгы барды. Бютеулей эки коробкада да ненча гакгы барды?

733. 10 тобну 2 коробкагъа тенъ юлешиб салыргъа керекди. Хар коробкагъа ненча тоб салыргъа керекди?

734. $2 \times 4 + 9$ $8 : 4 + 15$ $2 \times 9 - 15$
 $3 \times 6 - 7$ $20 : 4 + 9$ $4 \times 5 - 13$
 $2 \times 7 - 12$ $12 : 2 + 8$ $5 \times 3 - 12$

735. 12 урлукъ соханны 4 тизгиннъе тенъи-шер салгъандыла. Хар тизгиннъе ненчашар урлукъ сохан салыргъа керекди?

736. Ящикде 2 тизгиннъе 8-ишер къудору бюртюк салгъандыла. Бютеулей ненча къудору бюртюк салгъандыла?

737. Анам сабийлеге 4 келек тикгенди. Хар келекге 2-шер *м* къумач киргенди. Келеклени барына да ненча метр къумач киргенди?

738. 4 *м* дарийден 4 бирча терезе джабыу тикгендиле. Хар терезе джабыугъа ненча метр кетгенди?

739. $2 \times 6 : 4$ $4 \times 3 - 9$ $4 \times 4 - 14$
 $1 \times 8 : 4$ $2 \times 6 - 7$ $6 \times 3 - 13$
 $2 \times 10 : 4$ $3 \times 5 - 4$ $2 \times 8 - 15$
 $2 \times 8 : 4$ $4 \times 4 - 3$ $5 \times 4 - 17$

5 тень кесекге юлешиу.

740. 1×5 2×5 3×5 4×5

741. 5 сохданы арасында тень юлешигиз:

5 кубикни $5 : 5$
10 кубикни $10 : 5$
15 кубикни $15 : 5$
20 кубикни $20 : 5$

$$5 : 5 \quad 10 : 5 \quad 15 : 5 \quad 20 : 5$$

742. 15 клеткасы болгъан полосканы 5 тенъ кесекге юлешгендиле. Хар кесегинде ненча клетка барды?

743. 10 клеткасы болгъан полосканы 5 тенъ кесекге юлешигиз. Хар кесекде ненча клетка боллукъду?

$$744. \quad \begin{array}{cccc} 1 \times 5 & 2 \times 5 & 3 \times 5 & 4 \times 5 \\ 5 : 5 & 10 : 5 & 15 : 5 & 20 : 5 \end{array}$$

745. Ийнекден 10 л сютню сауб алыб, аны 5 банкагъа тенъишер куйгъандыла. Хар банкагъа ненча литр сют куйгъандыла?

746. Хар бирине тенъ куюлуб беш къошунну ичинде 15 л сют барды. Хар бир къошунда ненча литр сют барды?

747. 20 квадратчыкъны 4 бирча тизгиннъе тизигиз. Хар тизгинде ненча квадратчыкъ барды? 20 квадратчыкъны 5 бирча тизгинчикге джарашдырыб тизигиз. Хар бир тизгинде ненча квадратчыкъ боллукъду?

$$748. \quad \begin{array}{ccc} 5 : 5 + 12 & 10 : 5 + 9 & 2 \times 10 - 2 \\ 10 : 5 + 9 & 15 : 5 + 8 & 2 \times 8 - 4 \\ 20 : 5 + 8 & 10 : 2 + 7 & 3 \times 6 - 9 \\ 15 : 5 + 16 & 20 : 5 + 9 & 4 \times 4 - 6 \end{array}$$

$$749. \quad \begin{array}{ccc} 10 & & 20 \\ & \boxed{:5} & \\ 5 & & 15 \end{array} \quad \begin{array}{ccc} 10 : 2 & 20 : 2 & 6 : 2 \\ 10 : 5 & 20 : 4 & 3 : 3 \\ 15 : 3 & 20 : 5 & 12 : 2 \\ 15 : 5 & 5 : 5 & 9 : 3 \end{array}$$

750. Солтанны 19 капеги болгъанды, Мазан-ны ўа андан 3 капеги аз болгъанды. Мазанны неллай бир ачхасы болгъанды?

...Мазан 16 капекге 4 бояў къагъыт сатыб алгъанды. Бир къагъытны багъасы неллай бир болгъанды?

751. Тюбюнде кёргюзюлгенича этилирча хый-сабны алай джарашдырыгъыз:

$$12 \text{ кап.} : 2 = 6 \text{ кап.}$$

752. Мариямны 18 капеги барды, Хаўлатны ўа андан 2 капеги кёбдю. Хаўлатны неллай бир ачхасы барды?

...Хаўлат 20 капекге 2 чарх халы сатыб алгъанды. Чарх халыны багъасы неди?

753.	$18 : 3 \times 2$	$20 : 5 + 13$	$6 \times 3 - 13$
	$15 : 5 \times 4$	$18 : 3 + 7$	$4 \times 3 - 7$
	$16 : 4 \times 3$	$6 : 3 + 9$	$5 \times 3 - 6$
	$9 : 3 \times 6$	$12 : 2 + 14$	$6 \times 2 - 9$

6 тень кесекге юлешиў.

754. 1×6 2×6 3×6

755. 6 таякъчыкъны 6 тень юлюшге бёлюгюз; 12 таякъчыкъны бёлюгюз; 18 таякъчыкъны бёлюгюз.

$6 : 6$	$12 : 6$	$18 : 6$
---------	----------	----------

756. 18 илкични 6 арбагъа тенъишер джюк-леб, чегетден келтирдиле. Хар арбаны юсюнде ненчашар илкич болгъанды?

757. Агъач усдала узунлугъу 12 м болгъан илкични 6 тенъ кесек этгендиле. Хар кесегини узунлугъу неллай бирди?

758. 12 бюртюкню 6 бирча тизгиннъе тенъишер джарашдырыб тизигиз. Хар тизгинде ненчашар бюртюк боллукъду?

759.

$3 \times 5 - 4$	$12 : 6 + 9$	$6 \times 3 - 12$
$2 \times 9 - 6$	$8 : 2 + 9$	$4 \times 4 - 13$
$4 \times 4 - 3$	$15 : 3 + 7$	$5 \times 3 - 11$
$8 \times 2 - 5$	$18 : 3 + 8$	$5 \times 4 - 16$

760.

2×6	3×6	4×5	2×4	3×4
6×2	6×3	5×4	4×2	4×3
$12 : 6$	$18 : 3$	$20 : 4$	$8 : 2$	$12 : 3$
$12 : 2$	$18 : 6$	$20 : 5$	$8 : 4$	$12 : 4$

761. Анам 6 кг вареньени 3 банкагъа тенъишер салгъанды. Сорууун салыгъыз эмда хыйсабны чыгъарыгъыз.

762. Юй бийче 3 банкагъа 6-шар кг бал къуйгъанды. Сорууун салыгъыз эмда хыйсабны чыгъарыгъыз.

763. Агъач усда кюн сайын тенъишер эте 6 кюннъе 12 стол этгенди. Ол хар кюнде ненча стол этгенди?

764. Мастерскойну ишчилери бир ыйыкъда 16 шкаф ишлерге керек эдиле, ала уа андан 2 шкафны артыкъ этгендиле. Ишчиле ненча шкаф этгендиле?

...Ишчиле 18 шкафны хар кюнде тенъишер эте, 6 кюннъе хазырлагъандыла. Ала хар кюнде ненча шкаф эте эдиле?

765.

$4 \times 4 - 7$	$3 \times 5 - 14$	$12 : 4 + 16$
$3 \times 6 - 9$	$2 \times 9 - 15$	$18 : 6 + 17$
$5 \times 3 - 6$	$4 \times 5 - 13$	$12 : 3 + 15$
$2 \times 7 - 8$	$2 \times 10 - 16$	$20 : 4 + 13$

7, 8, 9, 10 тень кесекге юлешю.

766. 1×7 1×8 1×9 1×10
 2×7 2×8 2×9 2×10

$7 : 7$	$8 : 8$	$9 : 9$	$10 : 10$
$14 : 7$	$16 : 8$	$18 : 9$	$20 : 10$

767. Сабий юйде кюн сайын тень ала, бир ыйыкыгъа 14 кг крупаны кьоратхандыла. Хар кюн сайын ненча килограмм крупа ашала эди?

768. 7 кг-ны 7-ге юлеширге керекли болурча, огъары кьргюзюлген хыйсабха ушаш хыйсабны кесигиз джарашдырыгъыз.

769. 16 м акъ кетен къумачдан 8 бирча келлек тикгендиле. Хар келлекге ненча метр акъ кетен киргенди?

770. 18 метрни 9-гъа юлеширге керекли боллукъ хыйсабны кесигиз джарашдырыгъыз.

771. 7×2 8×2 9×2 10×2
 2×7 2×8 2×9 2×10
 $14 : 2$ $16 : 2$ $18 : 2$ $20 : 2$
 $14 : 7$ $16 : 8$ $18 : 9$ $20 : 10$

772. Биринчи столбикде джуабы 1 болгъан, экинчиде—2 болгъан, ючюнчюде—3 болгъан, тьртюнчюде—4 болгъан пример табыгъыз:

$14 : 7$	$12 : 3$	$6 : 6$	$20 : 10$
$10 : 5$	$18 : 9$	$18 : 3$	$20 : 5$
$16 : 8$	$9 : 3$	$20 : 4$	$12 : 4$
$10 : 10$	$15 : 3$	$18 : 6$	$15 : 5$

773. Этгенден сора джуабы 2 болгъан юлешюге талай пример къурагъыз.—

774. Школну терек бачхасында хар биринде 7-шер адамы болгъан 2 сохда бригада ишлегенди. Терек бачхада бютеулей ненча сохда ишлегенди?

775. 8 кёкеннъе тенъишер къуя 16 челек суу къорагъанды. Хар кюнде кёкеннъе ненча челек суу кетгенди?

776. Бир ыйыкъны ичинде таукълагъа ашха 10 кг, къазлагъа уа андан 4 кг-гъа артыкъ мюрзеу къорагъанды. Бир ыйыкъгъа къазлагъа ненча килограмм мюрзеу къорагъанды?

...Бир ыйыкъгъа кюн сайын тенъишер бере къазлагъа ашха 14 кг мюрзеу къорагъанды. Хар кюнде ненчашар килограмм мюрзеу къоратхандыла?

777.	$12 : 6 + 16$	$12 : 6 \times 7$	$4 \times 4 - 9$
	$18 : 9 + 18$	$14 : 7 \times 8$	$5 \times 3 - 6$
	$18 : 6 + 9$	$18 : 9 \times 6$	$2 \times 9 - 5$
	$14 : 2 + 8$	$18 : 6 \times 5$	$4 \times 5 - 13$

КЪАЙТАРЫУ.

778.	$18 : 3$	$15 - 8$	$20 : 10$	$7 + 11$
	3×5	$12 : 3$	6×2	$4 + 9$
	$13 + 7$	2×8	$6 + 9$	$16 - 13$

779. Ийнек кюнюне къыш 9 л сют бере эди, джаз'а андан эсе 3 л кёб бериб башлагъанды. Ийнек кюнюне джаз ненча литр сют бере эди?

780. Колхозчу колхозда ишлегенине былтыр 16 мешок будай алгъанды, быйыл'а андан эсе 4 мешокга кёб алгъанды. Ол быйыл ненча мешок будай алгъанды?

781. Айырма суратланы выставкаларына элтирге экинчи классдан 11 суратчыкыны айырыб алгъандыла, биринчи классныкыладан а андан эсе 2 суратны аз алгъандыла. Биринчи бла экинчи классланы суратчыкыларындан бютеулей неллай бирни айырыб алгъандыла?

782. Боря февральда 5 китаб, мартда у андан эсе 2 китабха кёб окъугъанды. Ол февраль бла мартда бютеулей ненча китаб окъугъанды?

783. Февраль бла мартда окъугъан китабларыгъызыны юсюнден огъары кёргюзюлген хыйсабха ушаш хыйсабны кесигиз джарашдыргъыз.

784.	$16 : 4 + 15$	$15 : 3 + 7$	$5 \times 3 - 7$
	$12 : 6 + 9$	$14 : 2 + 9$	$6 \times 3 - 9$
	$18 : 3 + 8$	$5 \times 3 - 4$	$3 \times 6 - 13$
	$12 : 2 + 9$	$2 \times 9 - 6$	$2 \times 10 - 17$

785. Классда юч кюннъе 15 хыйсабны этгендиле. Биринчи кюн аланы 4-юсюн, экинчи кюн 6-сын, ючюнчю кюн къалгъанларын этгендиле. Ючюнчю кюн ненча хыйсабны этгендиле?

786. Тюкенчикде 18 кг конфет бла 20 кг печенье болгъанды. Бир кюннъе 10 килограмм конфет бла 13 кг печенье сатхандыла. Тюкенде ненча килограмм конфет къалгъанды? Ненча килограмм печенье къалгъанды?

787. Тюкенде 10 стол бла 8 шкаф бар эди. Дагъыда ары 6 стол бла 5 шкаф келтиргендиле. Тюкенде столла ненча болгъандыла? Шкафла ненча болгъандыла?

788.	$15 - 8 + 9$	$18 - 15 + 9$	$20 - 16 + 13$
	$11 - 7 + 8$	$20 - 14 + 7$	$17 - 15 + 18$
	$14 - 9 + 7$	$19 - 13 + 9$	$16 - 13 + 14$

789. Хар бирини джуабы 12 боллукъ, керелеуге талай пример къурагъыз.

790. 2 бѐлюмде 8-ишер юй къоян болгъанды. Сорууун салыгъыз эмда хыйсабны тергегиз.

791. 8 юй къоянны 2 бѐлюмге тенъишер салгъандыла. Сорууун салыгъыз эмда хыйсабны тергегиз.

792. Лена былай айтды: „Бизде 4 таукъ барды. Бир ыйыкъгъа хар таукъ 5 гакгы табханды“. Ыйыкъны ичинде таукъла бары да ненча гакгы табхандыла?

793. Нашхо деген амманы 3 таугъу тенъишер къозлай бир ыйыкъгъа 18 гакгы табхандыла. Хар таукъ ненча гакгы табханды?

794. Бу суратлагъа кѐре юлешиуге хыйсаб джарашдырыгъыз.

18 сом

795. Бу суратлагъа къараб керелеуге хыйсаб джарашдырыгъыз.

6 сом

6 сом

6 сом

796.	18 : 2 : 3	15 : 5 : 3	$3 \times 6 : 9$
	20 : 4 : 5	12 : 2 : 3	16 : 8 : 7
	16 : 2 : 4	14 : 7 : 2	20 : 5 : 3

797. Ваняны 10-ушар капек 2 монетасы барды. Ваняны ненча капеги барды?

798. 10 капекни 2 бирча монетагъа аушдургъандыла. Хар монетада ненча капек барды?

799. 15 быхыны юч юй къояннъа тенъишер юлешиб бергендиле. Хар юй къояннъа ненча быхы бергендиле?

800. Шорбат чыбчыкъланы юч уяларында 6-шар чыбчыкъ бала болгъанды. Ол уялада бютеулей ненча чыбчыкъ бала болгъанды?

801. 8-ни 2 кере алыргъа керек болгъан хыйсаб къурагъыз. 8-ни 2 тенъ юлюшге бёлюрге керек болгъан хыйсаб къурагъыз.

802. Эки сохда урлукъгъа 9-ушар къудору келтиргенди. Ала ненча къудору келтиргендиле?

803. Сохдала 18 къудору бюртюкню ящикде 3 бирча тизгиннъе тенъ бёлүб салгъандыла. Ала хар тизгиннъе ненча къудору бюртюк салгъандыла?

804.	16 : 8 + 9	$3 \times 5 - 9$	$2 \times 4 : 8$
	14 : 2 + 6	$9 \times 2 - 7$	$2 \times 10 : 5$
	18 : 6 + 15	$2 \times 8 - 13$	$9 : 3 \times 4$
	10 : 10 + 18	$10 \times 2 - 9$	$6 \times 3 : 9$

805. Джуабына 3 чыгъарча, юлешиуге талай примерни кесигиз джарашдырыгъыз.

806. Джашчыкъны 6 пара кёгюрчюню барды. Джашчыкъны неллай бир кёгюрчюню барды?

807. Школну мастерскоюнда 16 чөгюч 2 тизгиннѣ тенѣшер тагъылыбдыла. Хар тизгинде ненча чөгюч барды?

808. Пионерлени эки звеносу 6-шар чыбчыкъ уя этгендиле. Пионерле бютеулей да ненча чыбчыкъ уя этгендиле?

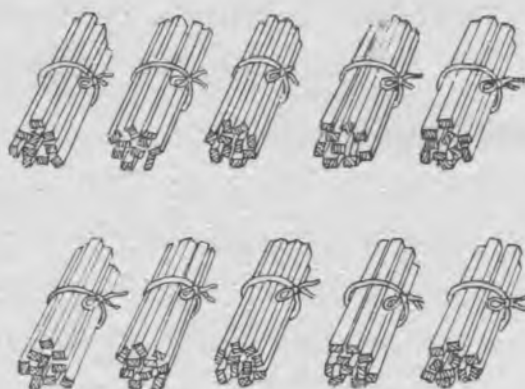
809. Школну терек бачхасында алгъын 7 алма терек орнатхандыла, дагъыда 11-ни орнатхандыла. Бютеу ненча алма терек орнатхандыла?

...18 алма терекни 2 бирча тизгиннѣ орнатхандыла. Хар тизгинде ненча алма терек болгъанды?

810.	$3 \times 4 - 9$	$2 \times 8 : 4$	$9 \times 2 - 13$
	$16 : 2 + 5$	$15 : 3 \times 2$	$20 : 4 + 14$
	$7 \times 2 - 8$	$9 : 9 \times 8$	$3 \times 4 - 12$
	$18 : 3 + 14$	$4 \times 5 : 10$	$18 : 9 + 9$

БИРИНЧИ ДЖЮЗЛЮК.

Санланы санау эмда джазыу.

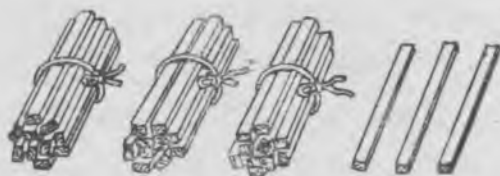
811. Бир байланнъанда ненча таякъчыкъ барды? Таякъчыкъла бары да ненчадыла?

812. 1) 4 он, 7 он, 3 он, 9 он таякъчыкъ алыб бир джанына салыгъыз.

2) Джыйырма таякъчыкъны, къыркъ таякъчыкъны, алтымыш таякъчыкъны, токъсан таякъчыкъны бир джанына салыгъыз. Бу санланы хар бирини ненча онлугъу боллукъду?

813. 1) Таякъчыкъланы 5 онун бир джанына салыгъыз. Аны къатына да 5 таякъчыкъны салыгъыз. Бютеулей да ненча таякъчыкъ боллукъду?

2) Таякъчыкъланы 8 онун бир джанына салыгъыз. Анъа да 8 таякъчыкъны къошугъуз. Таякъчыкъланы санлары ненча болду?

814. Былайда ненча таякъчыкъ барды? Ол санда ненча онлукъ эм бирлик барды?

815. Элли тёрт таякъчыкъны алыб бир джанына салыгъыз. Ол санда ненча онлукъ эм бирлик барды?

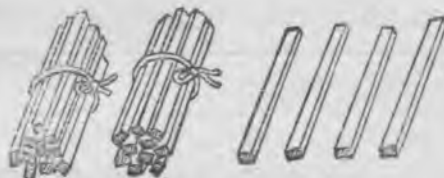

816. Былайда ненча капекни сураты салыннъанды? Ол санда ненча онлукъ эм бирлик барды?

817. Джашчыкъ альбомгъа 10-ушар капекден 9 монета тёлегенди. Альбомну багъасы не эди?

818. Къызчыкъ китабха 10-ушар капекден 6 монета, дагъыда бир шай тёлегенди. Китабны багъасы не эди?

819. Къыркъ эки капекни, алтмыш беш капекни, токъсан юч капекни, уакъ ачхаланы суратлары болгъан таблицадан кесиб алыб, къурагъыз.

Онлукъла	Бирликле
2	4

820. Таблицаны сол бёлмесине 3-ню, онъ бёлмесине уа 5-ни салыгъыз. Чыкъгъан санны окъугъуз.

821. Бу санланы окъугъуз: 27, 43, 78, 56, 92, 84, 61, 36, 54, 71, 99, 44, 68, 87, 22, 63.

**Бирликле онъ джанындан санаб биринчи орунда,
онлукъла экинчи орунда джазыладыла.**

822. Бу санланы тархла бла джазыгъыз: отуз беш, алтмыш сегиз, къыркъ алты, токъсан эки.

823. Санланы окъугъуз: 30, 60, 40, 70, 90. Бу санланы хар биринде неллай бир онлукъ барды?

824. Санланы тархла бла джазыгъыз: отуз, къыркъ, джетмиш, токъсан, къыркъ тогъуз.

825. Китабда бу бетлени табыгъыз: 36, 40, 63, 80, 92.

826. Китабны 56-нчы бетини ызындан къайсы бети келликди? 29-унчу бетни ызындан'а? 39-унчу, 69-унчу, 89-унчу бетлени ызларындан'а?

827. Биринчи джюзлюкню санларыны таблицасы.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Таблицада бу санланы табыгъыз: 5, 15, 25, 35, 45, 55, 65, 75, 85, 95.

Таблицада бу санланы табыгъыз: 3, 23, 43, 63, 83.

828. Бу тизгинде къайсы санла джетишмейдиле?

40	41	42		44	45	46	47			50
----	----	----	--	----	----	----	----	--	--	----

829. Кесигиз тургъан орамны онъ джанында юйлени номерлерин айтыгъыз. Орамыгъызны сол джанында юйлени номерлерин айтыгъыз

830. $14 + 2 - 5$ $18 - 5 + 2$ $7 + 11 - 6$
 $13 + 6 - 4$ $17 - 6 + 4$ $9 + 10 - 5$
 $11 + 9 - 3$ $20 - 7 + 5$ $7 + 13 - 5$
 $15 + 5 - 7$ $20 - 5 + 4$ $4 + 16 - 7$

831. 4-ню 3-ге керелеб этиллик хыйсабны кесигиз джарашдырыгъыз?

832.	$8 + 4 - 6$	$12 - 7 + 9$	$18 - 3 - 12$
	$7 + 8 - 9$	$14 - 8 + 7$	$19 - 2 - 14$
	$4 + 9 - 8$	$17 - 9 + 5$	$20 - 1 - 17$
	$6 + 7 - 9$	$13 - 9 + 7$	$20 - 6 - 13$

833. 20-ны 4-ге юлешиб этерге керекли болгъан хыйсабны кесигиз джарашдыргъыз.

834.	$3 \times 2 \times 3$	$2 \times 6 : 3$	$7 : 7 \times 9$
	$2 \times 5 \times 2$	$4 \times 4 : 2$	$15 : 3 \times 4$
	$2 \times 4 \times 2$	$2 \times 10 : 5$	$18 : 6 \times 4$
	$2 \times 2 \times 3$	$1 \times 8 : 4$	$16 : 4 \times 5$

САНТИМЕТР.

835. Сызгъычда 1 сантиметрни, 5 сантиметрни, 9 сантиметрни кѣргюзюгюз.

„Сантиметр“ деген сѣз санланы джанында кысхача *см* деб джазылады, сѣз ючюн:
1 см, 8 см, 20 см.

836. 10 см, 20 см, 30 см, 40 см, 50 см, 60 см, 70 см, 80 см, 90 см, 100 см узунлукъланы метрде кѣргюзюгюз.

837. 15 см, 25 см, 35 см, 45 см, 55 см, 65 см, 75 см, 85 см, 95 см, 100 см узунлукъланы метрде кѣргюзтюгюз.

1 метрде 100 сантиметр барды.

$$1 \text{ м} = 100 \text{ см}$$

838. Тюз сызчыкъланы хар бирини узунлугъун ёлчелегиз:

839. Бу тюз сызладан эм узун къайсыды? Эм къысха къайсыды?

840. Столну, эшикни, шкафны тюз сызларын кёргюзюгюз. Ол сызланы талайын ёлчелегиз.

841. Тетрадрны узунлугъу бла кенълигин ёлчелегиз (сантиметрле бла).

842. Узунлугъу 10 см болгъан тюз сыз тартыгъыз.

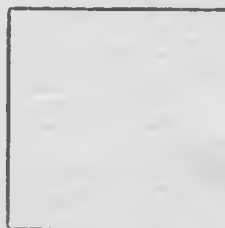
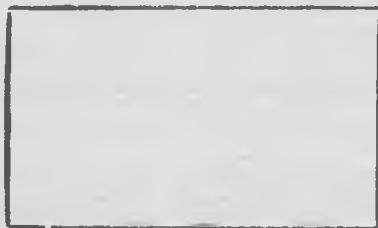
843. Кийим бичиуъю этгенча, сиз да кесигизни чебгенигизни узунлугъун, дженъигизни узунлугъун ёлчелегиз.

844. Къалын къагъытдан неда картондан 1 м, неда 100 см узунлугъу болгъан линейка этигиз.

845. 18 см узунлугъу болгъан узун инъичге къагъытчыкъдан 4 см кесигиз. Къагъытчыкъны нелай бир узунлугъу къалды?

846. 15 см узунлугъу болгъан инъичге къагъытчыкъны 3 тенъ кесекге кесигиз. Хар кесегини узунлугъу нелай бир болады?

847. Тюзмюйюшню узунлугъун эмда кенълигин ёлчелегиз.

848. Квадратны хар джанын ёлчелегиз.

849. Оюн. Усдаз къанъада бир точка салады, къанъагъа чакъырылгъан сохда ол точкадан 1 м узакълыкъда болурлай экинчи точканы салады. Эки точканы арасында ненча сантиметр болгъанын ёлчелеб биледиле. Къайсы аз халат ийген эсе ол хорлайды.

850.	$6 + 13$	$18 - 7$	8×2	$14 : 2$
	$3 + 17$	$19 - 14$	5×4	$12 : 3$
	$8 + 5$	$12 - 9$	3×6	$18 : 9$
	$7 + 9$	$20 - 18$	2×9	$12 : 6$

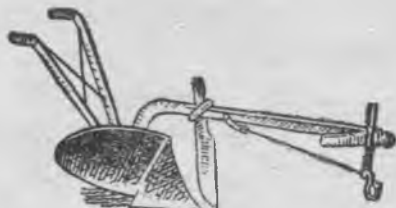
КЪАЙТАРЫУ.

851.	$2 + 5$	$2 + 3 + 1 + 4$	$10 - 7 + 3 - 5$
	$9 - 7$	$10 - 1 - 2 - 3$	$1 + 8 - 5 + 3$
	$10 - 8$	$4 + 5 - 8 + 6$	$7 - 2 + 3 - 8$

852. 4 джашчыкъ бла 7 къызчыкъ бугъунчакъ оюн ойнай эдиле. Бири кёзлерин кыса эди, къалгъанлары уа бугъуна эдиле. Ненча сабий бугъуна эди?

853. 6 джашчыкъ бла 8 къызчыкъ „кишдик“ бла „чычхан“ деген оюнну ойнай эдиле. Эки сабийни бири „кишдик“, бири „чычхан“ болгъан эдиле, къалгъанлары тегереклешиб тура эдиле. Тегереклешиб тургъан сабийле ненча эдиле?

Кесигизни оюнларыгъызны юслеринден хыйсабла къурагъыз.

854. Колхозда 8 трактор бла 15 плуг бар эди. Джаз дагъыда 3 трактор бла 5 плуг сатыб алгъандыла.

Колхозда ненча трактор болду?

Плугла ненча болдула?

Кесигизни колхозну юсюнден бу хыйсабха ушаш хыйсаб джарашдырыгъыз.

855. Дежурныйни 12 агъач сибиртгиси бла 8 басхасы болгъанды. Школну арбазын сибирир ючюн ол сабийлеге 7 сибиртги бла 6 басха бергенди.

Дежурныйде ненча агъач сибиртги къалгъанды?

856.	$10 + 7$	$13 + 5$	$4 + 15$	$15 - 4$
	$9 + 10$	$14 + 3$	$6 + 13$	$17 - 5$
	$16 - 10$	$12 + 8$	$15 - 3$	$20 - 3$
	$18 - 8$	$17 + 3$	$17 - 6$	$20 - 8$

857. Экинчи сан биринчиден 4-ге кёб болгъан эки санны сагъыш этиб табыгъыз.

Экинчи сан биринчиден 5-ге аз болгъан эки санны сагъыш этиб табыгъыз.

858. Марзий бла Хасан гургум кёкенни тегерегин къазаргъа акгагъа бодуша эдиле. Марзий 8 кёкенни къазгъанды, Хасан'а андан 3 кёкеннге артыкъ къазгъанды.

Хыйсаб бир амал бла этилирча сорууун алай салыгъыз.

859. Атам 9 терекни тюблерин къазгъанды. Умар'а андан 4 терекге аз къазгъанды. Хыйсабны эки амал бла этерлай сорууун алай салыгъыз.

860. Былтыр колхозну 60 аты бар эди, быйыл'а андан эсе 20 атха кёб болгъанды. Керекли сорууун салыгъыз эмда хыйсабны тергегиз.

861. Былтыр завод ишчилеге 8 юй ишлегенди? Быйыл'а андан 4-ге артыкъ ишлегенди? Завод эки джылгъа ненча юй ишлегенди?

862. 2 тюз сыз сызыгъыз: бирини узунлугъу 8 см, экинчиси андан 2 см узунуракъ.

863. 2 тюз сыз сызыгъыз: бирини узунлугъу 12 см, экинчиси андан 3 см-ге къысхаракъ.

864.	$12 + 3 - 5$	$16 - 5 + 8$	$8 + 11 - 6$
	$14 + 5 - 8$	$19 - 7 + 5$	$4 + 12 - 5$
	$13 + 7 - 4$	$20 - 8 + 6$	$2 + 18 - 7$
	$15 + 3 - 6$	$20 - 9 + 7$	$5 + 14 - 6$

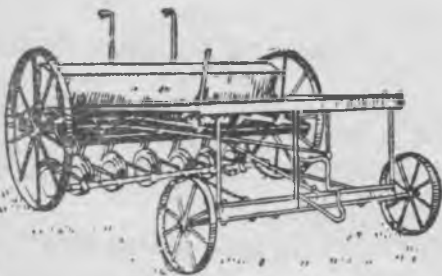
865.	$7 + 8$	$13 - 5$	$18 - 12$	$20 - 13$
	$5 + 9$	$11 - 6$	$15 - 13$	$20 - 17$
	$9 + 8$	$14 - 8$	$19 - 14$	$20 - 11$
	$6 + 7$	$18 - 9$	$17 - 16$	$20 - 14$

866. Хар примерни этгенде джуабы 18 болгъан, эки санны бир бирине кюшуугъа талай пример кюурагъыз.

867. Хар примерни этгенде джуабы 4 чыгъарча эки санны бир-биринден алыугъа талай пример кюурагъыз.

868. Бир гурт таукъ 12 джюджек чыгъаргъанды, экинчи уа андан 5-ге кёб чыгъаргъанды. Экинчи гурт таукъ ненча джюджек чыгъаргъанды?

869. Амма гурт таукъну тюбюне 9 таукъ гакгы салгъанды, бабуш гакгыланы уа аладан 3-ге аз салгъанды. Амма гурт таукъну тюбюне ненча гакгы салгъанды?

870. Колхозну гюрбеджисинде бир ыйыкъгъа 7 урлукъ салыучу машинагъа ремонт этгендиле. Экинчи ыйыкъда уа—

9-гъа этгендиле. Бютеу да 20 машинагъа ремонт этерге керек эди. Энди ремонт этиллик ненча машина къалгъанды?

871. Колхоз 17 машинагъа ремонт этерге керек эди. Бир ыйыкъда 6 косилкагъа ремонт этгендиле. Экинчи ыйыкъда уа 8-ге этгендиле. Ремонт этиллик ненча косилка къалгъанды?

872. Кёз къарам бла узунлугъу 10 см болгъан тюз сыз тартыгъыз. Тюз-терс тартханыгъызны билир ючюн ёлчелеб кёрююз.

873. Биринчини узунлугъу 6 см болгъан, экинчини узунлугъу да анъа тенъ болгъан эки тюз сыз тартыгъыз.

874.	$4 + 8 + 5$	$13 - 7 + 5$	$16 - 13 + 9$
	$6 + 7 + 3$	$15 - 8 + 4$	$19 - 14 + 8$
	$9 + 4 - 9$	$17 - 3 - 9$	$20 - 17 + 15$
	$8 + 3 - 9$	$20 - 9 - 4$	$20 - 12 + 11$

875.	2×7	4×4	6×3	$2 \times 6 + 5$
	2×9	4×5	7×2	$2 \times 3 + 13$
	3×4	5×3	9×2	$2 \times 8 - 9$
	3×6	6×2	8×2	$5 \times 4 - 14$

876. Ишчиле колхозда машиналагъа ремонт эте эдиле. Ала 5 кюнню ичинде хар кюн сайын 3-юшер машинагъа ремонт этгендиле. Ишчиле бютеу да ненча машинагъа ремонт этгендиле?

877. 4 пионер къабыргъа газетге 4-юшер сурат салгъандыла, 3 октябрёнок да 2-шер сурат салгъандыла.

Пионерле ненча сурат салгъандыла?

Октябрёнокла ненча сурат салгъандыла?

878. Сохдала хар тизгинде 6-шар береги болгъан 3 тизгин терекни тюблерин къазыб бошатхандыла. Ала бютеу да ненча терекни тюбюн бошатхандыла?

...Сохдала школну бачхасында 20 терекни тюблерин къазыб бошатыргъа керек эдиле. Ала 18 терекни тюблерин къазыб бошатхандыла. Ала энтда ненча терекни тюбюн къазыб бошатырыкъдыла?

879. Сизни школну сохдалары школну садында къалай ишлегенлерини юсюнден хыйсаб джарашдыргъыз.

880.	$3 \times 5 + 4$	$2 \times 8 - 9$	$4 \times 4 - 14$
	$2 \times 4 + 7$	$7 \times 2 - 6$	$6 \times 3 - 13$
	$3 \times 4 + 8$	$3 \times 5 - 8$	$5 \times 4 - 17$
	$3 \times 2 + 13$	$2 \times 6 - 9$	$3 \times 4 - 12$

881. Бир чабакъчы 10 чабакъ тутханды, башха чабакъчы уа 9-ну тутханды. Ала экиси да бютеулей ненча чабакъ тутхандыла?

882. Эки джашчыкъ 9-ушар чабакъ тутхандыла. Ала экиси да бютеулей ненча чабакъ тутхандыла?

883. Къошууну керелеу бла алмашдырыгъыз:

$$\begin{array}{r} 2 + 2 + 2 + 2 \\ 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 \\ 4 + 4 \\ 4 + 4 + 4 + 4 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 3 + 3 + 3 \\ 3 + 3 + 3 + 3 + 3 \\ 4 + 4 + 4 + 4 \end{array}$$

Бу примерлени керелеу бла этерге боллукъмуду: $3 + 4 + 5$?

884.	14 : 2	5 : 5	14 : 7	16 : 8 + 9
	15 : 3	12 : 6	18 : 9	15 : 3 + 14
	16 : 4	18 : 6	16 : 8	$6 \times 3 - 15$
	10 : 5	18 : 3	20 : 10	$2 \times 8 : 4$

885. Узунлугъу 12 см болгъан тюз сызны сызыгъыз эмданы 2 тенъ кесекге юлешигиз. Хар кесекде ненча сантиметр барды?

12 см узунлугъу болгъан башха сызны 4 тенъ кесекге юлешигиз. Хар кесекни узунлугъу неллай бир боллукъду?

886. Сабийле классха 18 бутакъчыкъны келтиргендиле эмданы 3 шышагъа тенъишер салгъандыла. Ала хар шышагъа ненча бутакъны салгъандыла?

887. Сабийле 15 урлукъ соханны юч къошуннъа тенъишер орнатхандыла. Ала хар къошуннъа ненча урлукъ соханны орнатхандыла?

888. Бачхада 7 тахта барды. Хар тахтагъа 2-шер тачка мешхут керекди. Тахдаланы барына да ненча тачка мешхут тащыргъа керекди?

889. Сабийле 2 клумбагъа 8 суу къуйгъучну сууун тенъишер къуйгъандыла. Ала хар клумбагъа ненча суу къуйгъучну сууун къуйгъандыла?

890. Эки къойдан 10 кг джюн къыркъыб алгъандыла. Хар бир къойдан тенъ джюн алгъандыла. Хар къойдан ненча килограм джюн алгъандыла?

891. Колхозчу юч къойдан 6-шар кг джюн къыркъыб алгъанды. Колхозчу бютеулей да ненча килограм джюн къыркъыб алгъанды?

892.	$6 \times 3 : 3$	$14 : 7 \times 6$	$12 : 3 : 2$
	$2 \times 4 : 8$	$15 : 5 \times 4$	$15 : 5 : 3$
	$2 \times 8 : 4$	$18 : 9 \times 7$	$20 : 5 : 2$
	$4 \times 5 : 2$	$20 : 10 \times 8$	$18 : 2 : 3$

893. 10-нъа 2-ни кьошаргъа керек болгъан хыйсаб джарашдыргъыз.

10-дан 2-ни алыргъа керекли болгъан хыйсаб джарашдыргъыз.

10-ну 2 кере кѣб этерге керекли болгъан хыйсаб джарашдыргъыз.

10-ну 2-ге юлеширге керекли болгъан хыйсаб джарашдыргъыз.

894. Школну садында 20 сохда ишлей эди. Аладан 6 сохда чапакъланы басха бла тырнай эди, 5-иси чунъурла къаза эдиле, къалгъан сабийле ўа тереклени тегереклерин къаза эдиле. Тереклени тегереклерин ненча сабий къаза эди?

895. 3 сохда къызчыкъ классха 6-шар гокга ханс бутакъчыкъ келтиргендиле. Ала бютеўлей ненча бутакъчыкъ келтиргендиле?

...Сохда къызчыкъла 18 гокга ханс бутакъны 2 банкагъа тенъишер салгъандыла. Ала хар банкагъа ненча бутакъны салгъандыла?

896.	$13 + 4 - 2$	$4 + 7 - 9$	$14 - 11 + 17$
	$14 + 6 - 8$	$6 + 9 - 8$	$19 - 14 + 12$
	$12 + 8 - 6$	$7 + 5 - 6$	$20 - 17 + 14$

897. Сабийле рассадагъа 3 ящик этгендиле. Хар ящикге 6-шар къанъачыкъ къорагъанды. Ящиклени барына да ненча къанъачыкъ къорагъанды?

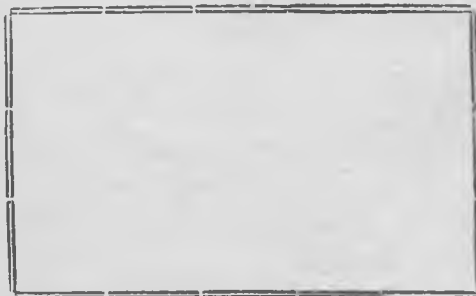
898. Бачхада ишлер ючюн 15 сабий 3 звеногъа тенъишер юлешиннъендиле. Хар звенода ненча сабий бар эди?

899. Суратда кѣргюзюлгенича, джашчыкъ таякъчыкъладан тюзмюйюш къурагъанды.

Тюзмюйюшню эки узунджанына ненча таякъчыкъ кетгенди?

Эки къысха джанына ненча таякъчыкъ кетгенди?

900. 8 бирча таякъчыкъдан квадрат къурагъыз. Квадратны хар джанына ненча таякъчыкъ салыннъанды?

901. Класда болгъан затлада тюзмюйюшле кёргюзюгюз.
Затлада квадратланы кёргюзюгюз.

$$\begin{array}{l} 902. \quad 12 : 2 : 2 \quad 19 - 13 + 12 \quad 18 - 7 - 2 \\ \quad \quad 6 : 2 : 3 \quad 4 \times 3 - 9 \quad 7 \times 2 + 6 \\ \quad \quad 20 : 5 : 2 \quad 10 \times 2 - 13 \quad 8 : 4 : 2 \end{array}$$

903. Хар этилген примерни джуабы 7 болуб чыгъарча, алыу-гъа талай пример джарашдыргъыз.

Хар этилген примерни джуабына 3 чыгъарлай, юлешиуге талай пример джарашдыргъыз.

904. Юйден къара суугъа дери 10 м барды. Адам юйден къара суугъа дери барыб ызына къайытыб келсе ненча метр джюрюрюкдю?

905. Пионерле 4 тизгиннъе тенъишер юлешиб 20 къайын терекни орнатхандыла. Хар тизгинде ненча къайын терек орнатылгъанды?

906. Гоша бла Салим аналарына быхылагъа чага этерге болушхандыла. Ала экиси да биргелей тенъишер эте, 12 тизгиннъе чага этгендиле. Гоша ненча тизгиннъе чага этгенди? Салим ненчагъа этгенди?

907. Комсомолчула орамны эки джанына тенъишер бёлюб 20 терекни орнатхандыла. Ала орамны хар джанына ненчашар терек орнатхандыла?

908. Терек бачхада 2 тизгиннъе 10-ушар наныкъ кёкенни орнатхандыла. Бютеулей ненча наныкъ кёкенни орнатхандыла?
...Наныкъдан 20 кёкенни, гургумдан андан эсе 3 кёкеннъе аз орнатхандыла. Ненча гургум кёкен орнатхандыла?

$$\begin{array}{l} 909. \quad 20 - 13 + 9 \quad 3 \times 4 - 9 \quad 3 \times 6 : 9 \\ \quad \quad 18 - 12 + 7 \quad 2 \times 7 - 8 \quad 4 \times 3 : 6 \\ \quad \quad 19 - 14 + 8 \quad 3 \times 5 - 7 \quad 18 : 9 : 2 \end{array}$$

910. Агъач усда 3 кюннъе тенъишер эте, 12 терезе рама этгенди. Ол кюнюне ненчашар терезе рама этгенди?

911. Плотник хар кюнде тенъишер эте, эки кюннъе 18 м узунлугъу болгъан буруу этгенди. Ол хар кюнде ненча метр буруу этгенди?

912. Пионерлени 3 звеносу бузоулагъа къарай эдиле, хар звено 5 бузоугъа къарай эди. 3 звено да биргелей неллай бир бузоугъа къарай эдиле?

913. Школ сабийле 5 м узунлугъу болгъан джыджым бла бачханы ёлчелей эдиле. Бачханы узунлугъуна джыджым 4 кере, кенълигине уа 3 кере сыйыннъанды.

Бачханы узунлугъу ненча метр болгъанды? Аны кенълиги ненча метр болгъанды?

914. Школну бачхасында хар ким кесигизни тахтагъызыны узунлугъу бла кенълигин ёлчелегиз.

915. Сабийле хар тизгиннъе 6-шар къудору бюртюк салыб 3 тизгиннъе къудору салгъандыла. Ала ненча къудору бюртюк саягъандыла?

Хыйсабха сурат этигиз: 3 тизгин къудору сурат салыгъыз.

916. Сиз бюртюклени бири-биринден ненча сантиметр узакълыкъда салгъансыз?

Башха затланы урлукъларын бири-биринден ненча сантиметр узакълыкъда салгъансыз?

$$917. \quad 2 \times 6 : 2 \quad 16 : 8 \times 7 \quad 15 : 5 : 3$$

$$3 \times 3 : 3 \quad 16 : 4 \times 3 \quad 18 : 2 : 3$$

$$4 \times 5 : 10 \quad 12 : 2 \times 3 \quad 20 : 4 : 5$$

$$2 \times 6 : 4 \quad 18 : 9 \times 6 \quad 16 : 2 : 2$$

918. 1) Тюбюнде келген санланы хар бирине 5-ни къошугъуз эмда андан чыкыгъан санны 2-ге юлешигиз:

$$9 \quad 13 \quad 7 \quad 11 \quad 15$$

2) Тюбюнде келген санланы хар биринден 9-ну алыгъыз эмда андан чыкыгъан санны 3-ге керелегиз:

$$12 \quad 14 \quad 11 \quad 15 \quad 13$$

919. Узунлугъу 18 см болгъан инъичге къагъытчыкъ кесиб алыгъыз. Ол къагъытчыкъны эки бюклегиз. Къагъытчыкъны джартысыны узунлугъу нелай бир боллукъду?

920. Сууну кенълиги 20 метрди. Осман сууну ортасына дери джюзюб барыб, ызына къайытханды. Осман бютеулей да ненча метрни джюзгенди?

921. Къызчыкъ алгъы бурун 12, дагъыда 8 гокга ханс джыйгъанды. Къызчыкъ бютеулей да ненча гокга ханс джыйгъанды?

...Къызчыкъ 20 гокга хансдан 2 бирча букет этгенди. Хар букетге ненча гокга ханс киргенди?

922. Джуабы 1 болгъан пример табыгъыз, андан сора, джуабы 2 болгъан, 3 болгъан, дагъыда ала кибикик примерле табыгъыз:

$$10 \times 2 : 5$$

$$3 \times 6 : 9$$

$$4 \times 5 - 19$$

$$3 \times 4 - 7$$

$$5 : 5 \times 6$$

$$8 : 8 \times 3$$

923. $15 : 3 \times 4$ $7 + 8 - 6$ $10 : 2 \times 4$
 $6 : 2 \times 5$ $14 + 5 - 13$ $14 : 7 \times 8$
 $4 \times 4 : 2$ $16 - 9 + 5$ $18 : 9 \times 6$
 $2 \times 9 : 6$ $20 - 16 + 9$ $12 : 2 \times 3$

924. 1) Этгенде хар бирини джуабына 20 чыгъарча, керелеуге талай пример джарашдыргъыз.

2) Этиб бошагъандан сора хар бирини джуабына 5 чыгъарлай, юлешиуге талай пример джарашдыргъыз.

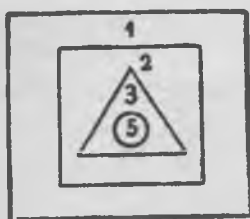

925. Усда алты къайыкъгъа 2-шер къалакъ ишлегенди. Бютеулей ол ненча къалакъ ишлегенди?

926. 15 пионер къайыкъла бла джюзерге кетгендиле. Ала барысы да 3 къайыкъгъа тень бѣлюнюб миннъендиле. Хар къайыкъгъа ненча адам миннъенди?

927. Хар айда...—шер китаб окъуу бла джай каникулланы 3 айына ненча китаб окъургъа боллукъду? Хыйсабны джетмегенин толтуругъуз эм джуабын чыгъарыгъыз.

928. Биринчи классха сиз джети джылда киргенсиз. Школда 8 джылны окъургъа керексиз. Сизни хар биригизге сегизджыллыкъ школну бошаргъа ненчашар джыл боллукъду?

929. Оюн. Джерде тѣгерек сызны, ючмюйюшню, квадратны эмда тюзмюйюшню сызадыла.

Сабийле кѣзюу-кѣзюу ташчыкъланы неда тюймени атадыла. Атханы тѣгерекни ичине тюшген сабий 5 очко алады, ючмюйюшню ичине тюшген (тѣгерекни тышында)—3 очко, квадратны ичине тюшген (ючмюйюшню тышында)—2 очко, тюзмюйюшню ичине тюшген (квадратны тышында)—1 очко алады. 20 очко ким алгъа алса ол къабады.

Сиз да быллай оюн ойнагъыз.

511
17 92

БАШЛАРЫ.

БИРИНЧИ ОНЛУКЪ.

Къошуу эмда алыу	бет. 30
Метр	57
<i>Къайтарыу</i>	59

ЭКИНЧИ ОНЛУКЪ.

Санланы санау эмда джазыу	63
Онлукъдан ётмей къошуу	68
Талай бирликге кёб этиу	71
Онлукъдан ётмей бир тархлы санланы алыу	75
Талай бирликге аз этиу	78
Талай бирликге кёб эм аз этиу	80
Эки амаллы хыйсабла	84
Онлукъдан ётюб къошуу	86
Онлукъдан ётюб алыу	92
Килограмм	99
Эки тархлы санланы алыу	100
Литр	104
<i>Къайтарыу</i>	105
Керелеу	109
<i>Къайтарыу</i>	126
Юлешуу	132
<i>Къайтарыу</i>	143

БИРИНЧИ ДЖЮЗЛЮК

Санланы санау эмда джазыу	148
Сантиметр	151
<i>Къайтарыу</i>	152

Перевели с русского на карачаевский язык:

Лайпанов С. М. и Кульбеков А. И.

В переводе на карачаевский язык, печатается по изданию:
А. С. Пчелко и Г. Б. Поляк „Арифметика, учебник для первого класса
начальной школы, издание седьмое, исправленное“

Государственное учебно-педагогическое
издательство Министерства просвещения РСФСР. Москва—1961 г.

А. С. Пчелко и Г. Б. Поляк

Кар. 269

АРИФМЕТИКА

для первого класса начальной школы.

Редактор *Б. Х. Байрамуков.*

Художественный редактор *М. П. Бертник.*

Технический редактор *Д. Х. Кубанов.*

Корректор *Р. А. Ижаева.*

Сдано в набор 13-I-1960 г. Подписано к печати 26-VI-1961 г.
Бумага 70x108 1/16. Физ. печ. л. 10+0,25 л. вкл. Усл. п. л. 13,7+0,34 л. вкл.
Уч. изд. лист. 14,32+0,19 л. вкл. Заказ 116. Тираж 2250 экз. Цена 25 коп.

Карачаево-Черкесское книжное издательство, г. Черкесск, Ленина, 35-а.
Черкесская типография, г. Черкесск, Комсомольская, 32.

Цена 25 коп.

НА КАРАЧАЕВСКОМ ЯЗЫКЕ

А. С. Пчёлко и Г. Б. Поляк

АРИФМЕТИКА

ДЛЯ

ПЕРВОГО КЛАССА